

Vimpelin kunta
Tilinpäätös 2023 ja
toimintakertomus
vuodelta 2023

Kunnanhallitus 25.3.2024 § 66

Valtuusto 17.6.2024 §

SISÄLLYS

JOHDANTO	4
1.1. Tilinpäätössäännökset	4
1.2. Tilinpäätösasiakirjat	4
2. TOIMINTAKERTOMUS	5
2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
2.1.1 Kunnanjohtajan katsaus.....	5
2.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	8
2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	10
2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	16
2.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	21
2.1.6 Kunnan henkilöstö	24
2.1.7 Ympäristötekijät.....	25
2.1.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	26
2.2 Selonteko Vimpelin kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	28
2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	33
2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	33
2.3.2 Toiminnan rahoitus	34
2.4. Rahoitusasema ja sen muutokset	36
2.5. Kokonaistulot ja -menot	38
2.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	39
2.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	39
2.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus.....	40
2.6.3. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	41
2.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	42
2.6.5. Vuodelle 2023 asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	43
2.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	45
2.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	51
2.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	51
2.7.2. Tilikauden tuloksen käsittely	51
2.7.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	52
3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	54
3.1 Tavoitteiden toteutuminen	54
3.1.1 Keskusvaalilautakunta	55
3.1.2. Tarkastuslautakunta	55
3.1.3. Kunnanhallitus	56
3.1.4. Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta	61
3.1.4.1. Liikuntatoimi	62
3.1.4.2. Nuorisotoimi Vimpeli.....	62
3.1.4.3. Kulttuuritoimi	62
3.1.4.4. Museot	63
3.1.4.5. Nuorisovaltuusto	63
3.1.4.6. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	63
3.1.4.7. Pesisfestivaalit.....	64
3.1.5. Tekninen lautakunta	66
3.1.5.1 Yhdyskuntasuunnittelu.....	66
3.1.5.2 Yhdyskuntapalvelut	69
3.1.5.3 Rakennusvalvonta ja ympäristön huolto	71
3.1.5.4 Toimitilat ja vuokrauspalvelut	73
3.1.5.5 Puhdistus- ja ravitsemuspalvelu	76
3.1.5.6. Vesihuoltolaitos	78

3.1.6.	Alajärven sivistyslautakunta / Vimpeli	80
3.1.6.1.	Sivistystoimen hallinto	81
3.1.6.2.	Varhaiskasvatus	83
3.1.6.3.	Esi – ja perusopetus	85
3.1.6.4.	Lukio-opetus	88
3.1.6.5.	Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto	90
3.1.6.6.	Musiikkiopisto	91
3.1.6.7.	Kirjastotoimi	91
3.1.6.8.	Ohjaamopalvelut, Etsivä nuorisotyö ja Starttipaja	92
3.1.7.	Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi	95
3.1.7.1.	Maaseutupalvelut hallinto	95
3.1.7.2.	Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	96
3.1.7.3.	Maaseutupalvelut kehittäminen	98
3.2.	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	100
3.2.1.	Käyttötalouden toteutuminen sitovuustasolla	100
3.2.2.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	101
3.2.3.	Investointien toteutuminen	103
3.2.4.	Rahoitusosan toteutuminen	108
4.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	109
4.1.	Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet	109
4.2.	Tuloslaskelma	109
4.3.	Rahoituslaskelma	110
4.4.	Tase	111
4.5.	Konsernilaskelmat	113
4.5.1.	Konsernituloslaskelma	113
4.5.2.	Konsernin rahoituslaskelma	114
4.5.3.	Konsernitase	115
5.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	117
5.1.	Selvitys tilinpäätöksen 2023 ja vuoden 2022 tilinpäätöstietojen vertailukelpoisuudesta ..	117
5.2.	Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	118
5.3.	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	119
5.3.1.	Toimintatuotot	119
5.3.2.	Verotulojen erittely	119
5.3.3.	Valtionosuuksien erittely	120
5.3.4.	Palvelujen ostojen erittely	120
5.3.5.	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista ..	121
5.3.6.	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja tappiot	123
5.3.7.	Satunnaiset tuotot ja kulut	123
5.4.	Tasetta koskevat liitetiedot	124
5.4.1.	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	124
5.4.1.1.	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset	124
5.4.1.2.	Arvonkorotukset	125
5.4.1.3.	Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset	125
5.4.1.4.	Omistukset muissa yhteisöissä	125
5.4.1.5.	Saamisten erittely	126
5.4.1.6.	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	127
5.4.2.	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	127
5.4.2.1	Oman pääoman erittely	127
5.4.2.2.	Hyvinvointialueelle siirtyneiden erien vaikutus vuoden 2023 tilinpäätökseen ...	128
5.4.2.3.	Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua	129
5.4.2.4.	Vieras pääoma, erittely	130
5.4.2.5.	Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät	130

5.5.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	131
5.5.1.	Vastuusitoumukset	131
5.5.2.	Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	131
5.5.3.	Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt	131
5.6.	Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota ja koskevat liitetiedot.....	132
6.	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	135
7.	YHTEENVETO YHTEISTOIMINTAKUSTANNUKSISTA	140
8.	LUETTELOT JA SELVITYKSET	141

JOHDANTO

1.1. Tilinpäätössäännökset

Kunnan tilinpäätöksen laadinnasta on säännökset kuntalaissa ja kirjanpitolaissa. Kuntalain (410/2015) 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Lisäksi kuntalain 114 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksestä. Tilintarkastajien on kuntalain 123 §:n tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

1.2. Tilinpäätösasiakirjat

Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus sekä konsernitilinpäätös. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätökseen kuuluvat myös tarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus. Nämä kertomukset esitetään erillisinä asiakirjoina.

Kunnan tilinpäätös ja siihen sisältyvät asiakirjat ovat julkisia sen jälkeen, kun kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja ovat allekirjoittaneet tilinpäätöksen (julkisuuslain 6 §:n 2. kohta). Julkisia ovat tuloslaskelman, rahoituslaskelman, taseen ja niiden liitetietojen lisäksi myös muut tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä tietoja (julkisuuslain 24 §).

Tilinpäätös sekä luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista samoin kuin tieto niiden säilytystavoista on kirjoitettava sidottuun tai välittömästi tilinpäätöksen jälkeen sidottavaan tasekirjaan, jonka sivut tai aukeamat on numeroitava (KPL 3:8.1 §).

Työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolautakunta ja sen kuntajaosto on laatinut yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Yleisohje on annettu huhtikuussa 2020 ja sitä on noudatettava laadittaessa kunnan tilinpäätöstä toistaiseksi.

Muita yleisohjeita ovat:

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimisesta (2023)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä (2021)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta (2021)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista (2020)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän rahoituslaskelman laatimisesta (2023)

Yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksessä (2018)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista (2016)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta (2023).

2. TOIMINTAKERTOMUS

2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2023 piti sisällään monia talouteen liittyviä epävarmuustekijöitä. Muun muassa kasvaneet korot, Ukrainan-sota ja muut talouden epävarmuustekijät vaikuttivat olennaisesti globaaleihin markkinoihin ja näin ollen myös Suomen sisäiseen talouteen.

Vimpelin kunta on navigoinut tietään jo vuosia tasapainotellen säästöjen ja yhtäaikaisen kehittämisen välillä, jotka ovat varsin usein ristiriidassa keskenään. Kiitos valtuuston ja kunnan henkilöstön pitävyyden taloudellisessa raamissa, kunta onnistui tekemään nyt jo neljäntenä vuotena putkeen ylijäämäläisen tuloksen, 465 974e nostaen kunnan taseen ylijäämän noin kahteen miljoonaan euroon. Vimpelin kunta tavoittelee taseeseen noin viiden miljoonan euron puskuria ja lisäämään tuloja muun muassa aurinko- ja tuulivoimapuistojen avulla. Vahva tase on tulevaisuudessa välttämätön jo vuonna 2023 todettujen talouden haastavan ennustettavuuden johdosta.

Vuonna 2023 Vimpelin kunta joutui negatiivisten valtionosuuksien kuntien joukkoon. TE-palveluiden siirtyminen kunnille tulee olemaan SOTE:n jälkeen suurin reformi, jonka kustannusvaikutuksia ei tulla tietämään vielä tarkkaan.

Kaiken kaikkiaan vuosi 2023 oli erinomainen, huomioon ottaen monet epävarmuustekijät. Kiitos Vimpelin kehittämiselle kuuluu koko kunnalle, mukaan lukien kolmannen sektorin toimijoiden, valtuutettujen ja vi-
ranhaltijoiden erinomaiselle yhteistyölle.

Sam Leijonaniemi
Kunnanjohtaja

Vimpelin kunnan talous tilinpäätöksen 2023 lukujen valossa

Toimintakate eli toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus oli – 6.477.897,40 euroa (v. 2022 oli -18. 240.374,56 €).

Vuosikate ja tilikauden tulos

Vuoden 2023 vuosikate oli 1.466.938,24 euroa ja tilikauden tulos oli 465.974,60 euroa (v. 2022 / 1.833.529,16 € ja tilikauden tulos 794.541,98 €).

Verotulot ja valtionosuudet

Vimpelin kunnan verotulojen kertymä (kunnallisvero, osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero) oli yhteensä 6.383.501,14 euroa, talousarvioon verotulojen oli arvioitu olevan 6.547.000 euroa. (v. 2022 verotulot 10.960.338,49 €).

Valtionosuuksia tuloslaskelmaan merkittiin yhteensä 1.786.605,00 euroa, talousarviossa 1.773.224,00 (v. 2022 valtionosuudet 9.117.671,00 €).

Lainakanta

Vimpelin kunnan lainakanta 31.12.2023 oli 10.640.226,00 €, kun se edellisenä vuonna oli 11.418.094,00 euroa.

Lainakanta = vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat).

Taseen yli-/alijäämä

Taseeseen kertynyt yli-/alijäämä oli 31.12.2023 + 2.066.428,55 euroa (v. 2022 +1.600.453,95 €).

Merkittävimmät investoinnit

Vuoden 2023 merkittävimmät investoinnit kohdistuivat kaavateiden kunnostukseen ja vesi- ja viemäri-laitoksen eri kohteisiin. Vimpelin kunnan investoinnit vuonna 2023 olivat yhteensä -1.381.152,67 euroa / netto (v. 2022 -1.919.070,80 euroa /netto).

Vimpelin kunnanvaltuuston keskeisimpiä päätöksiä vuonna 2023

6.2.2023

- 7 § Hybridikeskuksen /koulurakennuksen sijainnista päättäminen
- 8 § Vimpelin kunnan kaavoituskatsaus 2022 - 2023
- 9 § Vimpelin kunnan ympäristönsuojelumääräysten päivittäminen

3.4.2023

- 20 § Järvisseudun kotouttamisohjelma 2023-2026
- 21 § Nuorisoaloitteet
- 22 § Kuntalaisaloitteet
- 23 § Valtuustoaloitteet
- 24 § Määräraha-alitukset / ylitykset / Keskusvaalilautakunta, Tarkastuslautakunta / Kunnanhallitus / Vapaa-aikalautakunta / Verotulot / Valtionosuudet / rahoituskulut / -tuotot / Poistot
- 25 § Teknisen lautakunnan käyttötalouden talousarvion 2022 alitukset/ylitykset
- 26 § Sivistystoimen vuoden 2022 talousarvion ylitykset
- 27 § Investointiosa TP 2022 / ylitykset ja alitukset
- 28 § Kiinteistöstrategia 2023 - 2030
- 20 § Järvisseudun kotouttamisohjelma 2023-2026
- 21 § Nuorisoaloitteet
- 22 § Kuntalaisaloitteet
- 23 § Valtuustoaloitteet
- 24 § Määräraha-alitukset / ylitykset / Keskusvaalilautakunta, Tarkastuslautakunta / Kunnanhallitus / Vapaa-aikalautakunta / Verotulot / Valtionosuudet / rahoituskulut / -tuotot / Poistot
- 25 § Teknisen lautakunnan käyttötalouden talousarvion 2022 alitukset/ylitykset
- 26 § Sivistystoimen vuoden 2022 talousarvion ylitykset
- 27 § Investointiosa TP 2022 / ylitykset ja alitukset
- 28 § Kiinteistöstrategia 2023 - 2030

15.5.2023

- 35 § Kunnanvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta toimikaudelle 1.6.2023-31.5.2025
- 36 § Kunnanhallituksen valinta toimikaudelle 1.6.2023-31.5.2025
- 37 § Tilojen Tallettaja ja Lisä-Tallettaja kiinteistöjen suunnittelun käynnistys ja määrärahan varaus
- 38 § Henkilöstötilinpäätös 2022
- 39 § Investointien toteuma 1.1.-31.3.2023

19.6.2023

- 46 § Tilinpäätös 2022 ja toimintakertomus vuodelta 2022
- 47 § Vimpelin kunnan arviointikertomus vuodelta 2022
- 48 § Tilinpäätöksen 2022 hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen
- 49 § Sidonnaisuusrekisteri
- 50 § TE-palvelu-uudistus -2025 / Aiesopimuksen hyväksyminen Etelä-Pohjanmaan itäisen alueen työllisyyden järjestämisaalueen muodostamisesta sekä edustajan ja varaedustajan nimeäminen
- 51 § Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy:n osakassopimuksen hyväksyminen vuosille 2024 - 2025
- 52 § Vimpelin kunnan tonttikampanja

11.9.2023

- 65 § Avaava tase 1.1.2023
- 66 § Määrärahan siirto, kustannuspaikalle yksityistiehankkeet
- 67 § Vimpelin Vuokra-asunnot Oy / lainojen ja saamisten järjestely

23.10.2023

- 75 § Varavaltuutetun määrääminen jäljellä olevalle valtuuston toimikaudelle 1.8.2021 - 31.5.2025
- 76 § Tuuli- ja aurinkovoima kaavoituksen käynnistäminen
- 77 § Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2023 - 2028
- 78 § Valmiussuunnitelma / yleinen osa
- 79 § Kehitysyhtiön perustaminen
- 81 § Järjestämissuunnitelma Kympin työllisyysalueelle
- 82 § Kuntayhtymä Kympin perussopimuksen hyväksyminen
- 83 § Talouden tasapainottamissuunnitelma
- 84 § Tuloveroprosentti vuodelle 2024
- 85 § Kiinteistöveroprosentit vuodelle 2024

18.12.2023

- 93 § Sijoitus kehitysyhtiöön / Vimpelin Invest Oy
- 94 § Talousarvio ja toimintasuunnitelma 2024 ja talous- ja toimintasuunnitelma vv. 2025-2026
- 95 § Talousarviopoikkeamat 2023, kunnanhallitus
- 96 § Talousarvio poikkeamat 2023, käyttötalous, tekninen toimi
- 97 § Investointiosan ylitykset ja alitukset v. 2023
- 98 § Selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa v. 2022 esitettyihin havaintoihin
- 99 § Vimpelin kunnan kaavoituskatsaus 2024
- 100 § Maa-aineslain viranomaistehtävistä perittävien maksujen päivitys
- 101 § Vimpelin kunnan omistamien vuokra-asuntojen vuokrien korotus
- 102 § Eron pyyntö luottamustoimesta / Tero Havinen
- 103 § Kuntayhtymä Kympin yhtymäkokousedustajan valinta
- 104 § Vimpelin kunnan edustaja Kuntayhtymä Kympin yhtymähallitukseen

Yleistietoja Vimpelin kunnasta

Perustettu	1866
Asukkaita 31.12.2023	2657
(Tilastokeskuksen ennakkotieto 26.1.2024)	
Henkilöstö 31.12.2023	38

Verot vuonna 2023:

- kunnallisveroprosentti	9,61
- yleinen kiinteistöveroprosentti	1,10
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti	0,65
- muiden asuinrakennusten veroprosentti	1,30
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti	3,00
- yleishyödyllisten yhteisöjen veroprosentti	0,00
- voimalaitosten veroprosentti	3,10

2.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Vimpelin kunnassa vaalikaudella 1.8.2021 – 31.5.2025 valtuuston jäsenmäärä on 21.

Puheenjohtajisto vaihtunut 1.6.2023 alkaen Kvalt 15.5.2023 § 35.

Valtuutettu Juho Savolalle myönnetty ero 6.2.2023 § 3 valtuuston jäsenyydestä ja hänen tilalleen valtuustoon nousi Keskustan 1. varavaltuutettu Harri Hänninen.

Valtuusto 1.8.2021-31.5.2025	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja 1.6.2023-31.5.2025	Keskusta	Koivukoski Yrjö
1. vpj 1.6.2023-31.5.2025	Haloo Vimpeli	Sova Pasi
2. vpj 1.6.2023-31.5.2025	KD	Vasalampi Lea
valtuutettu	Keskusta	Ammesmäki Anita
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Arpala Jarmo
valtuutettu	Keskusta	Hänninen Harri
valtuutettu	VAS	Järvelä Matti
valtuutettu	PS	Kamppila Juha
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Kangas Hanna
valtuutettu	Keskusta	Laakso Marja-Leena
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Lassila Teemu
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Lassila Tero
valtuutettu	Avoimuuden aika	Latvala Matti
valtuutettu	Keskusta	Luhtala Anne
valtuutettu	Avoimuuden aika	Puumala Anni
valtuutettu	VAS	Rannanpää Eija
valtuutettu	Keskusta	Salomäki Sirpa
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Särkinen Hannu
valtuutettu	Keskusta	Timo Marko
valtuutettu	KOK	Uitto-Kohonen Teija
valtuutettu	PS	Uusitupa Jukka-Pekka

Kunnanhallitus vuonna 1.6.2023 – 31.5.2025	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Särkinen Hannu
1. varapuheenjohtaja	Keskusta	Timo Marko
2. varapuheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Lapinkorpi Markku
	Keskusta	Ammesmäki Anita
	PS	Kamppila Juha
	Haloo Vimpeli	Moskajärvi Susanna
	VAS	Rannanpää Eija

Tarkastuslautakunta 10.8.2021 – 31.5.2025	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Savola Juho 1.8.2021-6.2.2023
Puheenjohtaja	Keskusta	Hänninen Harri 7.2.2023-31.5.2025
1. varapuheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Lassila Teemu
jäsen		Mbye Johanna
jäsen	VAS	Viita Terttu
jäsen	PS	Ylispangar Markku

Tekninen lautakunta 10.8.2021 – 31.5.2025	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Arpala Jarmo
1. varapuheenjohtaja	Keskusta	Kärki Ville
jäsen	Keskusta	Luhtala Anne
jäsen	Haloo Vimpeli	Niemi Jyrki
jäsen	Haloo Vimpeli	Nieminen Anna
jäsen	KOK	Uitto-Kohonen Teija
jäsen	PS	Uusitupa Jukka-Pekka

Sivistystoimen tilaajalautakunta 10.8.2021 – 31.5.2025	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Honkonen Terhi
1. varapuheenjohtaja	Keskusta	Yliahtela Mari
jäsen	Keskusta	Harju Tapani
jäsen		Havinen Tero 10.8.2021-18.12.2023
jäsen	VAS	Järvelä Matti
jäsen	Haloo Vimpeli	Kangas Hanna
jäsen	Haloo Vimpeli	Niemi Jyrki 19.12.2023 – 31.5.2025
jäsen		Rantalahti Elina

Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta 10.8.2021 – 31.5.2025	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Lassila Tero
1. varapuheenjohtaja	Keskusta	Pajala Salla
jäsen	VAS	Järvelä Matti
jäsen	Haloo Vimpeli	Kujala Hanna
jäsen	PS	Latvala Pauli
jäsen	Haloo Vimpeli	Pohjoispää Pirjo
jäsen	Keskusta	Valtola Olli

Valtuusto on määrännyt talousarviovuodelta 2023 tilivelvollisiksi tilauksittain seuraavat viranhaltijat:

Kunnanhallitus	Kunnanjohtaja
Kunnanhallitus	Hallinto- ja talousjohtaja
Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta	Vapaa-aikasihteeri
Tekninen lautakunta	Tekninen johtaja
	Ympäristösihteeri
Investoinnit	Kunnanjohtaja
	Tekninen johtaja
	Hallinto- ja talousjohtaja
	Vapaa-aikasihteeri

Kuntalain 125 §:n kukaan tilivelvollisia ovat lisäksi kunnan toimielimen jäsenet:
Vimpelissä kunnanhallituksen ja lautakuntien jäsenet.

2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kuntien talous

Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen tasapainon, kun investoinnit huomioiva rahoitusjäämä nousi 200 miljoonan euron ylijäämään. Sitä aikaisemmin kuntatalous oli tasapainossa vuonna 2006. Myös tilikauden tulos nousi poikkeuksellisen vahvalle tasolle: 1,8 miljardiin euroon.

Kuntien vahva tilikauden tulos ohjautuu siis nopeasti kasvaneiden investointien rahoittamiseen. Kunnat käyttivät ylijäämäänsä myös lainakannan vähentämiseen alustavan arvion mukaan yhteensä 300 miljoonalla eurolla. Kuntien lainakanta on pienentynyt jo toista vuotta peräkkäin.

Ilman poikkeuseriä kuntien ja kuntayhtymien talous olisi ollut huomattavan alijäämäinen. Kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten poikkeuserien avulla. Ilman niitä kuntien ja kuntayhtymien talous olisi ollut viime vuonna 1,9 miljardia euroa heikompi. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat muun muassa vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet 1,4 miljardin euron suuruiseksi arvioidut verotilitykset eli niin sanottu sote-uudistuksen verohäntä.

*- Kuntien hyvistä tilinpäätöstiedoista voi olla perustellusti ylpeä. Tuloksia kuitenkin varjostaa se, että ilman poikkeuserien tuntuvaa apua kuntatalouden tila olisi ollut raskaasti alijäämäinen ja lähennellyt kuntatalouden vaikeimpia vuosia kiky-sopimuksen loppupuolella vuonna 2018. Kuntatalouden näkymät synkkenevät dramaattisesti lähitulevaisuudessa, kun sote-uudistuksen poikkeuserät poistuvat, Kuntaliiton toimitusjohtaja **Minna Karhunen** tiivistää.*

Kuntien talouden rahavirrat muuttuivat vuonna 2023 voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu, niitä vastaavat nettokustannukset sekä niitä vastaavat verotulot, investointivastuu ja osa lainakannasta siirtyivät hyvinvointialueille.

Kuntaliiton arvion mukaan verohäntä ylittää jopa 1,4 miljardiin euroon vuonna 2023. Kunnille maksettiin ennakkollisen sote-siirtolaskelman mukaan myös noin 500 miljoonaa euroa liikaa valtionosuuksia, jotka ovat määrää periä takaisin valtiolle lähivuosina.

*-Euromääräisesti suurin poikkeuserä oli vuodelle 2023 kertyneet vanhempien verovuosien kunnallis- ja yhteisöverotulot, jotka maksuunpantiin korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja yhteisöveron jako-osuuksilla. Nämä verotulot jäävät kertaluonteiseksi. Valtionosuuksien takaisinperintään ei ole perusteita kuntatalouden kokonaistilanne ja näkymät huomioiden, toteaa varatoimitusjohtaja **Timo Reina**.*

Kuntien toimintamenot supistuivat sote-muutoksen vuoksi arviolta 50–60 prosenttia, mutta verotuloissa muutos oli verohäntien vuoksi pienempi.

Rahoitusmarkkinoiden kireä tilanne heijastui kuntasektorin korkokuluihin, jotka kasvoivat noin 150 miljoonalla. Kuntien lainakannan keskimääräiset korkokulut kasvoivat kuitenkin huomattavasti markkinakorkoa hillitymmin.

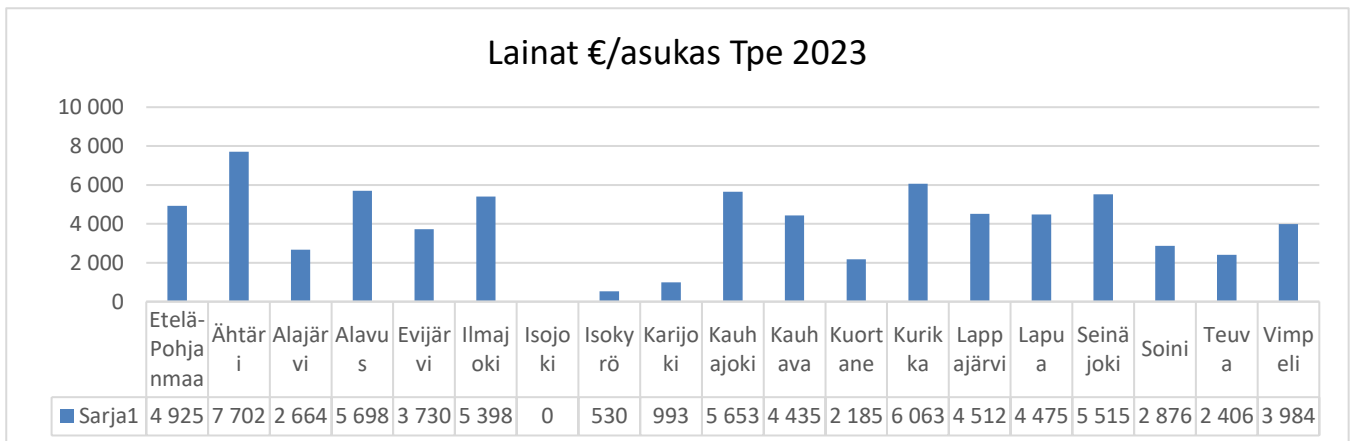
-Korkokulujen kasvulta on suojannut pääosin kiinteäkorkoisten lainojen käyttäminen. Noin 50 kunnalla on lisäksi korolta suojaavia korkojohdannaisia. Korkokulujen voidaan olettaa kasvavan lähivuosina, kun kiinteäkorkoisten lainojen korot tulevat tarkistettavaksi, vaikka markkinakorot ovatkin laskeneet huipusta, kertoo kehittämisspäälikkö **Mikko Mehtonen** Kuntaliitosta. Markkinakorkojen ei odoteta palaavan vuotta 2022 edeltävälle tasolle. Rahoitusmarkkinoiden tilanne kasvatti toisaalta kuntien korkotuottoja noin 100 miljoonalla.

Soten taloudelliset vaikutukset alkavat selkeytyä vasta vähitellen, mutta tilinpäätösarviot kertovat kuntakentän taloudellisen eriytymisen jatkumisesta viime vuonna.

Tilikauden tulos oli paras yli 100 000 asukkaan ja 20 000–100 000 asukkaan kunnissa, kun taas pienemmissä kunnissa tulos oli selkeästi heikompi. Aivan pienimmissä, alle 5 000 asukkaan, kunnissa tilikauden tulos jopa heikkeni vuodesta 2022. Näin tapahtui vuoteen 2023 kohdistuneesta poikkeuksellisen suuresta verohännästä huolimatta.

-Maakunnista vahvimpaan tulokseen ylsivät Uusimaa ja Lappi, kun taas heikoimpana näyttäytyy Kainuu. Yksittäisen vuoden taloutta voi maakuntatasollakin heiluttaa yhden kunnan kertaluonteinen omaisuuden myynti tai alaskirjaus. Lisäksi sote-uudistuksen jälkeen samankin maakunnan sisällä talous voi näyttäytyä dramaattisesti erilaisena, tiivistää Kuntaliiton pääekonomisti **Minna Punakallio**. Lähde: Kuntaliiton tilinpäätösanalyysi vuodelta 2023.

Kuntien lainakanta pysyi lähes ennallaan hieman €/asukas vuonna 2023. Lainakanta oli v. 2023 3320 euroa/asukas, kun se v. 2022 oli 3371 euroa/asukas. Kaikkiaan lainakanta laski 1,6 %. Tiedot perustuvat kuntien antamiin ennakkotietoihin v. 2023 tilinpäätöksestä.

Yllä on kuvattu lainat / € / asukas kuntien ilmoittamien tilinpäätösarvioihin perustuen vuodelta 2023.

Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä laski v. 2023. Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli 13 vuonna 2023, kun vuonna 2022 niitä oli 16. Tilikauden tulos oli negatiivinen 49 kunnassa, kun se v. 2022 oli negatiivinen 93 kunnassa. Kertynyttä alijäämää taseessa oli yhteensä 16 kunnassa. Tiedot perustuvat kuntien Valtiokonttorille tammikuussa 2024 lähettämiin arvioihin vuoden 2023 tilinpäätöksestä, joista Kuntaliitto on koostanut raporteja.

Alueelliset kehitysnäkymät Etelä-Pohjanmaalla ja Järvisseudun seutukunnassa

Väestö

Vuoden 2023 väestön ennakkotilaston perusteella Etelä-Pohjanmaan väestö vähenee kokonaisuudessaan hitaammin kuin edellisenä vuonna. Joulukuun 2023 loppuun mennessä väestön kokonaisuutos oli vain -231 henkilöä, kun koko 2022 vuoden aikana vastaava luku oli -782. Syntyvyys on laskenut ja kuolleisuus noussut kaikissa maakunnissa ja Etelä-Pohjanmaan luonnollinen väestökasvu on tällä hetkellä kovemmassa laskussa kuin vuoden 2022 väestöennusteessa on laskettu.

Koko Etelä-Pohjanmaalla väkiluku väheni 231 henkilöä tammikuusta joulukuun 31.12.2023 tilanteeseen. Väkiluku kasvoi vain Seinäjoella ja Kauhavalla. Järvisseudun seutukunnassa asui vuoden 2023 lopussa tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 18 729 henkilöä. Vuoden aikana vähennystä oli 235 henkilöä; edellisenä vuonna vähennystä oli 327 henkeä. Vimpelin kunnan väkiluku oli vuoden lopussa Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 2 657 henkeä, vähennystä väkiluvussa vuoteen 2022 loppuun verrattuna on 14 henkeä.

Ulkomaalaisten osuus väestöstä on edelleen valtakunnan alhaisin, mutta viime keväästä alkaen ulkomaalaisten määrä on kasvanut nopeasti. Maakuntaan on saapunut viimeisen vuoden aikana lähes 2 000 ukrainalaista tilapäisen suojelun perusteella. Maakuntaan tulleiden määrä alkaa hiljalleen näkymään myös virallisissa väestötilastoissa. Huomionarvoista on, että maakuntaan saapuneet ukrainalaiset ovat tehneet eräänlaista pioneerityötä työllistyessään alueelle. Tämä on erittäin myönteinen ilmiö, jonka toivotaan tuottavan kauaskantoista rohkaisua pk-yritysten kansainvälisen työvoiman rekrytointeihin. Kysymyksiä herättää se, millaiset edellytykset eteläpohjaisilla kunnilla on tarjota asumisratkaisuja kasvavalle kansainväliselle väestölle (ml. opiskelijat ja työvoima) ja vastaanottokeskuksiin sijoitetuille ukrainalaisille. (Lähde: TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JULKAISUJA 2023:45)

Väestömuutosten ennakkotiedot / Vimpeli / v. 2023 neljännesvuosittain

	2023Q1	2023Q2	2023Q3	2023Q4
Vimpeli	2673	2669	2667	2657

Vuoden 2023 aikana Vimpeliin syntyi 11 lasta (vuonna 2022 14 lasta) ja kuoli 43 henkilöä (vuonna 2022 vastaava luku 54 henkilöä). Vimpelistä muutti 87 henkilöä ja Vimpeliin muutti 83 henkilöä. 2023M03 on selkeästi merkittävin kunnasta muuttojakso, jolloin lähtömuutto oli 39 henkilöä ja vastaavasti tulomuutto oli 31 henkilöä. *Lähde: tilastokeskuksen PX-Web-Lähde: Tilastokeskus: Väestörakenteen ennakkotiedot alueittain, 2023M01*-2023M12* ja väestömuutosten ennakkotiedot, Vimpeli 2023M01-2023M12.*

Työllisyys

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella oli yhteensä 14 517 työnhakijaa, mikä oli 1366 henkilöä (10,4 %) enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Työnhakijoista työssä olevia oli 3875, joista kokoaikaisessa työssä 1585, osa-aikatyössä 1814 ja työllistettyinä 476 henkilöä. Työvoiman ulkopuolella olevia työnhakijoita oli 2325, joista työllistymistä edistävissä palvelussa oli 801 ja koulutuksessa olevia 1188. Lyhennettyä työviikkoa tekeviä työnhakijoita oli 981. Lähde: Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen työllisyyskatsaus/joulukuu 2023.

Etelä-Pohjanmaan joulukuun 2023 työllisyyskatsauksen mukaan työttömien työnhakijoiden määrä on nousussa viime vuoteen verrattuna. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta Manner-Suomen toiseksi alhaisin. Pitkäaikaistyöttömyys on nousussa ja uusia avoimia työpaikkoja on tarjolla viime vuotta vähemmän.

Etelä-Pohjanmaan alueella oli joulukuun lopussa 7336 työtöntä työnhakijaa. Vuoden takaisesta vertailuajankohdasta määrä nousi 882 työnhakijalla (13,7 %). Koko maassa työttömien työnhakijoiden määrä nousi samalla ajanjaksolla 14,3 prosentilla. Työttömien työnhakijoiden määrä Etelä-Pohjanmaan alueella nousi edellisestä kuukaudesta 1292 henkilöllä. Lomautettujen lukumäärä joulukuun lopussa oli 1729, jossa nousua viime vuoden vertailuajankohtaan oli 656 henkilöä eli 61,1 %. Viime kuukaudesta lomautettujen lukumäärä nousi 664 henkilöllä. Työttömien työnhakijoiden osuus Etelä-Pohjanmaan työvoimasta oli 8,6 prosenttia, joka oli Manner-Suomen toiseksi alhaisin. Koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 11,2 prosenttia.

Joulukuussa 2023 avoimeksi ilmoitettuja uusia työpaikkoja oli 1653 kappaletta, joka oli 1350 kappaletta (-45 %) vähemmän kuin vuosi sitten. Määrällisesti eniten laskua oli palvelu- ja myyntityöntekijät ammattiryhmän työpaikoissa, joita oli viime vuoteen verrattuna 662 paikkaa (-58,8 %) vähemmän auki. Suhteellisesti eniten laskua oli toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät (-78,9 %) ammattiryhmän paikoissa. Kuukauden aikana avoimena oli kaikkiaan 3057 työpaikkaa. Viime vuoden vastaavaan ajankohtaan laskua oli 1840 työpaikkaa (-37,6 %).

Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli kuukauden lopussa 1391 henkilöä, mikä oli 203 henkilöä (17,1 %) enemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan.

Pitkäaikaistyöttömistä yli kaksi vuotta yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli 577 henkilöä, mikä oli 52 henkilöä (9,9 %) enemmän kuin vuosi sitten.

Vimpelissä työttömiä työnhakijoita oli 90 henkilöä, joista naisia 29 ja miehiä 61, alle 25-vuotiaita 14 ja yli 50-vuotiaita 31. Vamm. ja pitkäaik. sairaita 17 oli työttöminä työnhakijoina. Avoimia työpaikkoja Vimpelissä oli vuoden lopussa 0. (Lähde: *Etelä-Pohjanmaan työllisyyskatsaus, joulukuu 2023*)

Elinkeinoelämän tilanne ja näkymät

Etelä-Pohjanmaa tunnetaan yrittäjyydestä, vahvasta elintarvikesektorista sekä monipuolisesta kulttuuritarjonnasta. Vahvimpia toimialoja ovat teknologiateollisuus (pääpaino kone- ja metalliteollisuudessa), elintarviketuotanto, sekä rakennustuote- ja huonekaluteollisuus. Kaupan alan keskittymiä löytyy luonnollisesti maakuntakeskus Seinäjoelta sekä seutukuntakeskuksista. Voidaan todeta, että Etelä-Pohjanmaa näyttäytyy yleisilmeeltään maaseutumaisena, ruuan tuotantoon ja valmistavaan teollisuuteen nojaavana alueena. Maakunnan yrityssectän uusiutuminen on perinteisesti ollut varsin hidasta. Eräänä kestohaasteena on vaikea kasvuhaluus, joka on laskenut trendinomaisesti jo vuosia, ja jota osaltaan selittää myös yrittäjäkunnan ikääntyminen. Tarve suunnanmuutokselle on ilmeinen, johon tarvitaan selkeästi myös kansallisen tason politiikkatoimien vetoapua.

Yritysten perustamisaktiivisuus on ollut selvästi nosteessa alkuvuoden osalta, mutta toisaalta myös loppeneiden yritysten lukumäärä on kasvussa haasteelliselle tilanteelle ominaisesti. Konkurssiin haettujen yritysten määrä on tuoreimpien tietojen mukaan kasvanut viime vuodesta selvästi. Konkurssiin haettujen yritysten kokoluokka oli tilastokeskuksen mukaan pääsääntöisesti mikroyritystasoa. Kokonaistilanne herättää huolta, koska konkurssien haettujen yritysten kokonaismäärää indikoiva trendi on saavuttamassa vuosien 2008, 2009 ja 2014 huipputasoja.

Maakunnan pk-yritysten suhdanneodotukset ovat olleet jo pitkään maan keskimääräistä heikompia. Syyskuussa julkaistussa pk-barometrissa lähitulevaisuuden näkymiä arvioitiin nihkeästi kaikilla osa-alueilla, vaikkakin pakkasen puolella olevat saldoluovut olivat hieman kohentuneet keväästä. Myönteinen signaali oli, että yritysten sopeutustarpeissa eivät korostuneet radikaaleimmat toimet, mikä viittaa siihen, että osaavasta työvoimasta halutaan pitää tiukasti kiinni. Kokonaisuutena voidaan todeta, että pk-barometrin odotusarvot ovat olleet tähänastista reaalikehitystä synkempiä ja selvästi pessimistisempiä kuin naapurimaakunnissa. Rakentamisen voimakas hiipuminen on ilmiö, jonka heijastusvaikutukset ovat alkaneet konkretisoitua muutosneuvottelujen sekä tuotantoseisokkien muodossa ja niiden ennakoitua voimistuvan lähikuukausien aikana.

Elintarviketuotannon osalta lähivuosien kriisivaiheet ovat olleet merkittävä haaste, ja alan sisällä yritysten tilanteissa on ollut merkittäviä eroja. Kustannustaso arvioidaan edelleen korkeaksi ja sen ennakoiminen haastavaksi. Kotitalouksien heikentynyt ostovoima ja kotimaisen kysynnän hiipuminen haastavat koko elintarviketeollisuuden toimialaa. Kuluttajakysyntää suuntautuu myös halvemman hintaluokan tuotteisiin, jotka ovat usein tuontitavaraa. Myönteisiä signaalejakin on, vaikka kokonaistilanteessa riittää huolenaiheita. Elintarviketuotannossa on syntynyt ja syntymässä uusia innovaatioita ja tuotantokapasiteettia. Esimerkiksi Atria toteuttaa parhaillaan historiansa suurinta strategista investointia.

Euroopan Unionin uudistunut maatalouspolitiikan kausi on lähtenyt liikkeelle. Kantaviin teemoihin lukeutuvat aktiivinen ruuantuotanto, ilmasto- ja ympäristöviisas maatalous ja uudistuva ja monipuolinen maa-seutu. Kausi on alkanut varsin haastavissa tunnelmissa, sillä alkutuotanto kamppailee edelleen kannattavuuskurimuksessa. Haastava aika on heijastunut myös investointihalukkuuteen, vaikkakaan ei voida sanoa, että investoinnit olisivat kokonaan tyrehtyneet. Tulopuolen nousu ja tuotantopanosten hinnan asteittainen lasku on tuonut helpotuksia joidenkin tuotantosuuntien osalta, mutta kokonaiskuva on haasteellinen. Tilojen lopettamiset ja konkurssit ovat todennäköisiä myös lähitulevaisuudessa. Oma erityishaasteensa on turkisan tilanne, joka koskettaa myös muita pohjalaismaakuntia. On selvää, että monipuolisia tukitoimia tarvitaan, jos tarhauksen tulevaisuuden toimintaedellytykset kaikkoavat.

Teknolohiteollisuudessa, josta kone- ja metallituoteteollisuus muodostaa leijonanosan, tilanne on monisyinen ja erot yritysten välillä ovat huomattavia. Keskimääräisesti tarkasteltuna, ja tilanteen sumuisuus huomioiden, yritysten tilauskannat ovat kuitenkin tyydyttävällä tasolla. Rakentamisen hiipuminen on vaikuttanut esimerkiksi teräsrakenteiden valmistukseen ja johtanut sopeuttamistoimiin. Epävarmojen näkymien lisäksi myös krooninen työvoimapula on vaikeuttanut yritysten toiminnan suunnittelua. Yritykset tiedostavat, että alan osaajia on haasteellista löytää, joten osaajista halutaan pitää kiinni. Panoksia on laitettu myös tuotannon automatisointiin, millä turvataan tulevaa pidemmällä aikajänteellä. Investoinnit eivät ole kuitenkaan täysin seisahtuneet ja uusista investoinneista käydään vuoropuhelua rahoittajien kanssa, mikä on positiivista. Suunnittelupöydällä olevien hankkeiden aikataulutusta tarkastellaan kuitenkin kriittisesti.

Puutuote- ja sahateollisuudessa tilanteessa on kysymysmerkkejä ja toimijoiden väliset erot ovat kasvussa. Kulutuskäyttäytymisen ja rakentamisen volyymin muutokset ovat tuotantokustannusten nousun ohella tekijöitä, jotka ovat vaikuttavat näkyviin voimakkaasti. Aiemmin peikkona on ollut työntekijöiden saatavuus tuotannollisiin tehtäviin sekä pätevien suunnittelijoiden löytyminen, mutta kuluvana vuonna rekrytointeja on jäädytetty ja muutosneuvottelut ovat yleistyneet. Sahateollisuudessa viime vuosien isot investoinnit ovat kasvattaneet tuotantokapasiteettia, mutta jatkossa keskitytään enemmän ydinliiketoimintaan ja toiminnan muiden ulottuvuuksien kehittämiseen. Kokonaisuutena voidaan todeta, että rakennusalan kokonaistilanne vaatii kansallisia linjauksia, joilla uusia investointeja saadaan liikkeelle.

Kauppan ja palveluiden näkymissä on epävarmuutta, ja rekrytointien osalta varovaisuus on noussut huomattavasti. Lienee selvää, että kuluttajien luottamus ja ostoskäyttäytyminen vaikuttaa tilanteeseen olennaisesti. On kuitenkin huomionarvoista, että isot toimijat ovat tehneet rohkeita linjauksia ja pyrkineet ylläpitämään kehittämisaktiivisuutta. Esimerkiksi Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa on uudistanut toimintaansa monilla sektoreilla ja eri toimipaikkoihin on luvassa myös uusia investointeja. Pienten palveluyritysten taloudellinen kestävyys tilanteessa, jossa yleistä hintatasoa nostavat kriisit seuraavat toisiaan ja kuluttajakäyttäytymisen ennakointi on vaikeaa, on kuitenkin merkittävä huolenaihe. Kulujen hallinnan merkitys on energiakriisin myötä kasvanut ja vaatii myös jatkossa erityishuomiota.

Matkailun osalta aluetason ikkuna tulevaan on sumuinen ja varovaisuutta on ilmassa enenevässä määrin. Suurimpana kysymysmerkkinä on Ähtärin eläinpuiston tilanne ja pandakaksikon kohtalo. Viime vuosien kriisitilanteet ja kohonnut kustannustaso ovat tekijöitä, jotka aiheuttavat epävarmuutta. Kotimaan matkailun suosion lisääntyminen on ollut tekijä, jonka uskotaan tuovan mahdollisuuksia myös jatkossa. Myönteistä on, että mennyt tapahtumakesä oli perinteisen vilkas. Talvikausi on tavallisesti ollut kesäkautta selvästi hiljaisempi, ja ympärivuotisuus on näyttäytynyt selkeänä kehittämishaasteena. Tapahtumiin liittyvän matkailun ohella virkistys- ja luontomatkat ovat teemoja, joiden nosteeseen on luottamusta jatkossakin ja ne tarjoavat konkreettisia kehittämismahdollisuuksia erityisesti maakunnan reuna-alueilla. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JULKAISUJA 2023:45

Järviseudulle sijoittuva Kraatterijärven Geopark on saamassa Unescon statuksen keväällä 2024.

Työvoiman kysynnän ja osaamistarpeiden näkymät

Työn ja teknologian murroksen vaikutukset ulottuvat laajalti yhteiskuntaan, ammatteihin ja elinkeinoelämään. Teknologinen kehitys ja digitalisaatio muuttavat toimialojen rakenteita, työn sisältöjä sekä työnantajan ja työntekijän välistä suhdetta. Työelämästä tulee entistä monipuolisempaa, osaamisvaatimukset kasvavat ja syntyy uusia ammatteja. Työtä katoaa, ja uutta työtä syntyy tilalle. Uusi työ ei kuitenkaan välttämättä synny samalle toimialalle tai samalle alueelle, vaan polarisaatiokehitys voi vahvistua alueiden ja ammattien välillä.

Työn ja ammattien muutokseen vastataan uudistamalla osaamista ja kehittämällä jatkuvaa oppimista. Eriarvoistumiskehitys on huomattava haaste koulutusjärjestelmän, teknologian kehityksen ja yhteiskunnan palvelujen näkökulmasta. Edellytykset digitaalisten palvelujen hyödyntämiseksi voivat huomattavasti vaihdella sukupolvien välillä, ja lisäksi tulotasolla ja fyysisten palvelujen sijainnilla voi olla eriarvoistumista voimistava vaikutus.

Kasvavana uhkana on osaamisen eriarvoistuminen, minkä ehkäisemiseksi kaikille on pyrittävä tarjoamaan yhtäläiset mahdollisuudet koulutukseen hakeutumiseen toiselta asteelta aina ylempään korkeakoulututkintoon saakka. Suomessa on kansainvälisesti tarkasteltuna tasa-arvoinen koulutusjärjestelmä, mutta osaamiseen liittyvä eriarvoistuminen on monin tavoin kasvanut. Alueiden välillä on huomattavat erot korkeakoulutuksen resursseissa, koulutustason periytyvyys on lisääntynyt ja sosioekonomisten tekijöiden merkitys on kasvanut. Koulutuksen digitaalinen saavutettavuus on parantunut, mutta koulutuspaikan fyysinen läheisyys vaikuttaa koulutukseen päätymiseen.

Pitkällä aikavälillä koulutustaso on Etelä-Pohjanmaalla ja koko maassa jatkanut nousuaan. Etelä-Pohjanmaan koulutustaso on alueiden välisessä vertailussa yhä matala ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus väestöstä on maakunnista toiseksi matalin. Osaaminen ja koulutus kytkeytyvät kiinteästi TKI-toimintaan. Korkea osaaminen on edellytys niin käytännön innovaatioille kuin tutkimustiedon tuottamiseen. Etelä-Pohjanmaalla on koko 2000-luvun panostettu tutkimus- ja koulutusympäristöjen kehittämiseen, mutta asukasta kohti TKI-menot ovat maakuntien vertailussa maan matalimmat, mikä johtuu erityisesti julkisen sektorin ja korkeakoulujen TKI-resurssien vähäisyydestä. Etelä-Pohjanmaan yritysten TKI-panostukset asukasta kohden ovat kohtuullisen hyvää tasoa, ja ne ovat n. 70 % alueen kokonaispanostuksista.

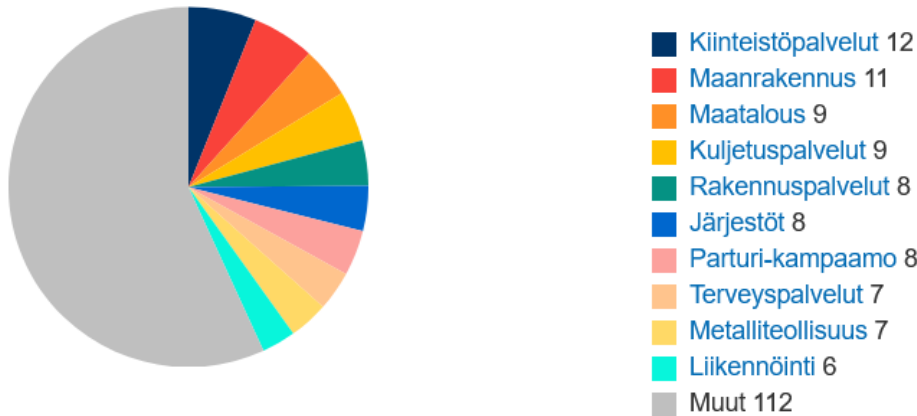
Matala koulutustaso ja TKI-resurssien vähäinen määrä hidastavat elinkeinoelämän kilpailukykyyn kehittymistä, osaavan työvoiman saatavuutta ja tuottavuuskasvun aikaansaamista. Korkeakoulutuksen resurssit ja aloituspaikkamäärät ovat selkeästi alimitoitettut suhteessa 15–24-vuotiaiden ikäluokkaan. Etelä-Pohjanmaalla on selkeästi vähiten korkeakoulutuksen aloituspaikkoja suhteessa 15–24-vuotiaiden ikäryhmään, mikä on kärjistänyt myös muuttotappioita.

(Lähde: Etelä-Pohjanmaan Maakuntaohjelma Etelä-Pohjanmaan maakuntasuunnitelma 2050, maakuntaohjelma 2022–2025 & älykkään erikoistumisen strategia 2021–2027).

Yritykset / Vimpeli

Toimialat

Alueen Vimpeli suurimmat toimialat yritysten määrän mukaan

Yritysten toimipaikkojen lukumäärä 12 / 2023 yhteensä 433 kpl (toimivia yrityksiä yrityshakemistossa), Uusia yrityksiä perustettiin Vimpeliin v. 2023 yht. 9 kpl.

Myönnetyt yritystuet Vimpeli 2023:

Ruokavirasto, rakennetuet yht. 53 627 €

Business Finland yritystuet myönnetty 21 567 €

Keski-Suomen ELY-keskus, kehittämispalvelut (Kehpa), yht. 27 807 €

Yritystuet yht. 103 001 € (v. 2022 yhteensä 370 441 €)

Vuoden 2023 osalta mm. maaseuturahoituksen myöntämispäätökset siirtyivät vuodelle 2024 rahoittajan tietojärjestelmien ongelmien vuoksi. Tästä syystä yritysrahoituksissa on iso vähennys.

2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vimpelin kunnan talous oli vahva edelleen vuonna 2023. Talouden luvut eivät ole vertailukelpoisia edellisten vuosien lukujen kanssa, koska vuoden 2023 alusta hyvinvointialueet aloittivat toimintansa. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli 465.974,60 euroa. Toimintatuottoja vuonna 2023 Vimpelin kunnalle kertyi yhteensä 3.829.712,95 euroa, mikä on hieman vähemmän kuin v. 2022. Vuonna 2023 toimintakulut olivat -10.307.610,35 euroa. Vuoden 2023 palvelujen ostoissa näkyi erityisesti hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen; kustannukset vähenivät yli kolmanneksen. Toimintakate vuonna 2023 oli -6.477.897,40, kun se vuonna 2022 oli -18.240.374,56 euroa.

Vimpelin kunnan verotulot v. 2023 olivat 6.383.501,14 euroa (vuonna 2022 yhteensä 10.960.338,49 euroa). Laskennallinen tuloslaskelmaan merkittävä valtionosuus oli 1.786.605,00 euroa, mutta maksatussa valtionosuutta ei jäänyt kotikuntakorvausten vuoksi kunnalle maksuun, vaan kunta maksoi valtiokonttorille yhteensä 886 804 euroa. Asukasta kohden laskettuna verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus tuloslaskelmassa oli siten Vimpelissä 3 074,94 euroa / asukas, kun se vuonna 2022 oli 7 514,23 euroa / asukas.

Talouden rakenne muuttui kokonaan v. 2023. Kunnan omien toimintatuottojen merkitys kasvoi, valtionosuus muuttui merkitykseltään olemattomaksi ja verotulojen merkitys tularakenteessa nousi.

Toiminnallisesti vuosi 2023 oli edelleen haastava. Leimallista v. 2023 oli edelleen mm. vuokrasopimusten neuvottelut hyvinvointialueen kanssa ennen lopullisten vuokrasopimusten allekirjoittamista syksyllä 2023 ja erilaisten siirtymävaiheen toimintojen käynnistyminen. Nämä työllistivät sekä yleishallintoa että teknistä toimea henkilöstöä läpi vuoden. Kevään ja kesän 2023 aikana tarkistettiin ja selvitettiin vielä hyvinvointialueelle siirtyneiden kustannusten määriä vuoden 2024 valtionosuuksien määräytymistä varten. Samanaikaisesti aloitettiin kuntien vastuulle siirtyvien TE-palvelujen organisoitumisen aiheuttamat neuvottelut. Kunta valmistautui sivistystoimen vaatimiin rakennusinvestointeihin kaavoituksen käynnistyksestä ja suunnitelmien valmistelulla.

Elinkeinoelämän toimintaedellytyksien ja erityisesti teollisuustilojen kehittämiseen perustettiin Vimpelin Invest Oy vuoden 2023 lopulla.

Eräitä talouden volyymitietoja

Seuraavassa taulukossa tuloslaskelmasta on poimittu eräitä keskeisiä tuloslaskelman tunnuslukuja, jotka kuvaavat kehitystä vuosina 2017–2023.

ulkoinen	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Toimintatuotot	3 537 514	3 704 744	3 835 407	4 136 629	4 106 168	4 184 566	3 829 713
Toimintakulut	-20 449 322	-20 992 186	-22.439.830	-21 319 423	-22 355 963	-22 424 940	-10 307 610
Toimintakate	-16 911 808	-17 287 442	-18.604.225	-17 182 793	-18 249 795	-18 240 375	-6 477 897

Verotulot

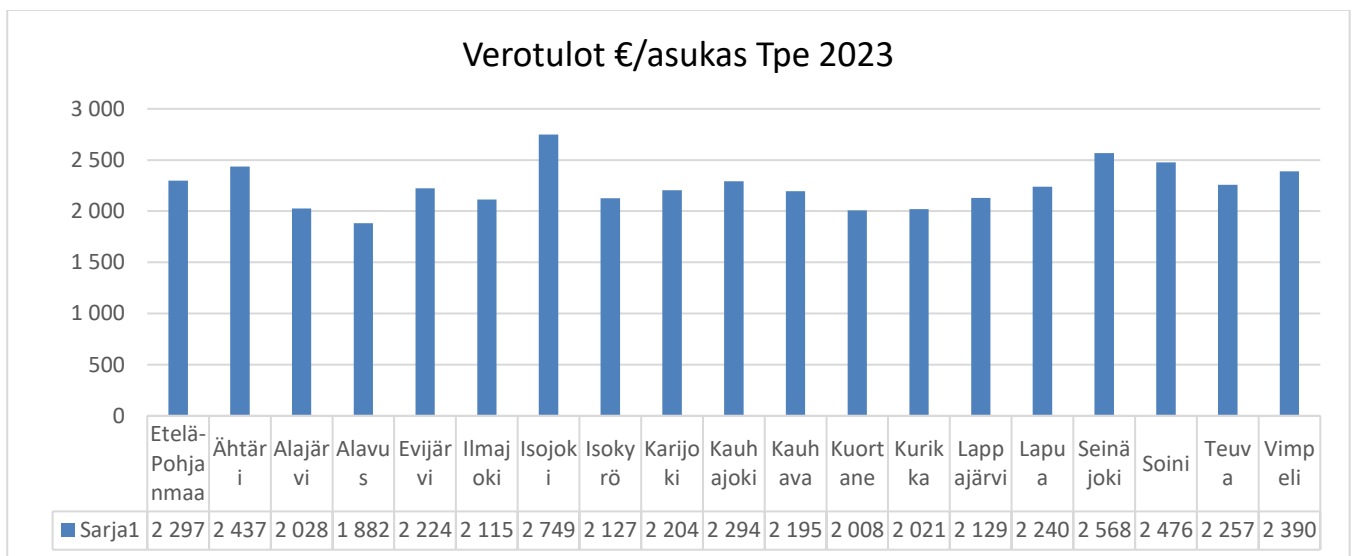
Kuntien tuloista verotulojen osuus on keskimäärin puolet, joten verotuksella on merkittävä vaikutus kuntatalouteen. Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, yhteisöveron osuudesta sekä kiinteistöveroista. Kunta on myös verovelvollinen, sillä kunnat ovat liiketoiminnastaan arvonnisäverovelvollisia ja joskus myös tuloverovelvollisia. Lisäksi kunnat joutuvat maksamaan tietyin poikkeuksin varainsiirtoveroa hankkimistaan arvopapereista.

Verotulot	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Kunnan tulovero	9 192 000	9 088 400	8 445 979	9 101 804	8 758 197	9 117 877	9 158 574	4 905 827
Osuus yhteisöveron tuotosta	571 187	648 543	592 670	598 938	666 774	961 223	981 635	634 766
Kiinteistövero	866 442	905 375	812 423	817 081	722 605	781 420	820 129	842 907
Yhteensä	10 629 629	10 642 318	9 851 072	10 517 824	10 147 576	10 860 520	10 960 338	6 383 501

Kunnallisverotulot laskivat koko maassa 53 % ja Vimpelissä 38,8 %. Yhteisöveron tuotto laski koko maassa 32 % ja Vimpelissä 35,34 %. Kiinteistöveron kertymä kasvoi 2,70 %, kun kasvu koko maassa oli 4,4 %. Rakennuskustannusindeksin nousu ja siitä aiheutunut rakennusten jälleenhankinta-arvojen korotus nostivat kiinteistöveron verotusarvoja. Rakennuskustannusindeksi oli +9,4 % ja kiinteistöjen verotusarvojen nousu yhteensä + 8,4 %. Koko maan tietojen lähteenä on käytetty Kuntaliiton esittelemää tilinpäätösanalyysiä kuntien tilinpäätösarvioista v. 2023.

Vero%	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2023
Kunnan tulovero	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	9,61
Kiinteistövero% yleinen	1,3	1,30	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
Vak.as.rak	0,55	0,70	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65
Muu as. rak	1,15	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
Rakentamatt. tontit	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Alla olevassa taulukossa on kuvattu verotulokertymää € / asukas Etelä-Pohjanmaan alueen kunnissa v. 2023. Vimpelissä verotulot € / asukas olivat Etelä-Pohjanmaan viidenneksi suurimmat.

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Valtionosuusrahoitus maksetaan kunnille ja muille rahoituksen saajille yhtenä eränä jokaisen kuukauden 11. päivään mennessä. Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan rahoituksen saaja päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

Suomen valtionosuusjärjestelmässä tulopohjan tasaus toteutetaan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella, joka sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen. Tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta. Tasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta laskettaessa käytetään koko maan keskimääräistä kunnallisveroprosenttia, eikä yksittäisen kunnan veroprosentin muutoksella ole täten vaikutusta kunnan saaman tasauslisän tai maksaman tasausvähennyksen määrään.

Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimi siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Uudistuksen rahoittamiseksi kunnilta siirrettiin yhtä paljon tuloja kuin siirtyvät palvelut maksoivat ennen uudistusta. Kuntien valtionosuuksista leikattiin uudistuksen rahoittamiseksi kaksi kolmasosaa, mutta yksittäisen kunnan leikkausosuus vaihtelee.

Valtionosuusjärjestelmään lisättiin toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutosrajoitin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen tasaus. Nämä erät lasketaan osana peruspalvelujen valtionosuutta. Koko maan tasolla vaikutus kuntiin on kustannusneutraali, mutta yksittäisellä kunnalla nämä sote-erät voivat olla tärkeimmässä roolissa valtionosuuksien tason kannalta.

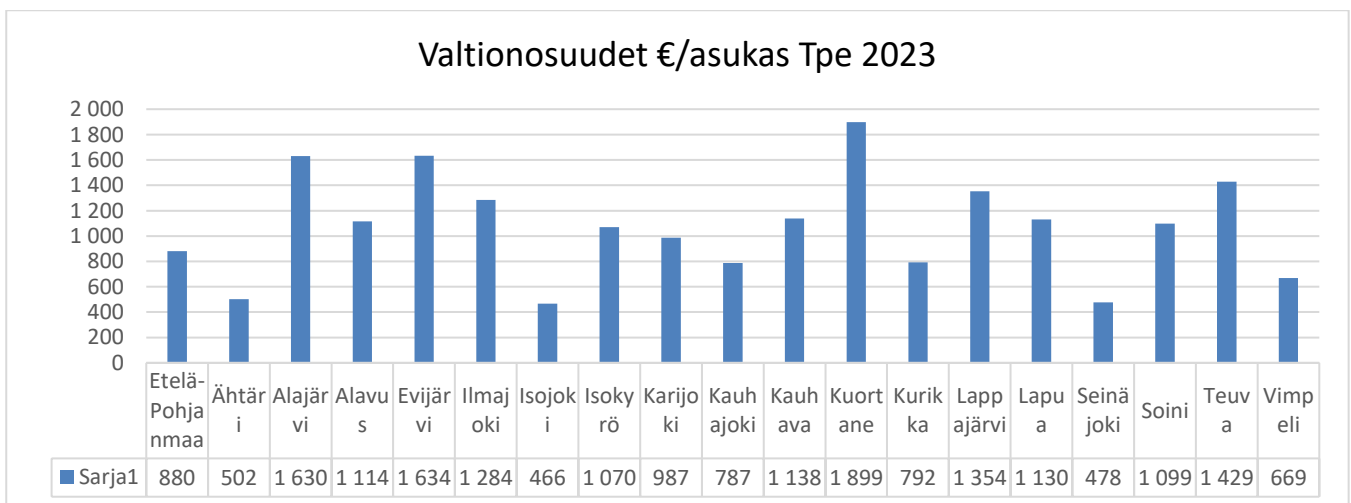
Tasauserien suuri paino yksittäisen kunnan valtionrahoituksessa on johtanut negatiiviseen valtionosuusrahoitukseen senkin jälkeen, kun peruspalvelujen valtionosuuteen lisätään opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusrahoitus ja kotikuntakorvaukset. Tämä tarkoittaa, että valtiovarainministeriö on vuoden 2023 alusta alkaen lähettänyt kahdeksaan (8) kuntaan laskun valtionosuuden maksamiseksi. Nämä kunnat ovat Eurajoki, Harjavalta, Kaavi, Kaskinen, Kustavi ja Pertunmaa sekä Inkoo ja Vimpeli. Kuuden ensimmäisen valtionosuudet yhteensä ovat miinuksella ja Inkoon ja Vimpelin valtionosuusmaksatus kääntyi negatiiviseksi kotikuntakorvaukset huomioituna.

Suomen hallitus on käynnistänyt kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen. Tarkoituksena on, että päivitetty järjestelmä olisi voimassa vuoden 2026 alusta alkaen.

Kotikuntakorvaukset olivat v. 2023 Vimpelissä nettona yhteensä – 2 673 408 euroa euroa. Valtio tilittää kotikuntakorvaukset suoraan sille kaupungille tai kunnalle, jonka järjestämässä esi- tai perusopetuksessa lapsi on, ennen valtionosuuden maksamista kotikunnalle. Kotikuntakorvaus kirjataan kirjanpidossa asiakaspalvelujen ostoon kunnilta.

Vuosi	Peruspalv. vos	Siitä tasaus	Verotilitysten kompensatio	Opetus- ja kultt.toim. vos	Hark.var. vos	Yhteensä
2016	9 118 358	2 161 896		-891 224		8 227 134
2017	8 896 237	2 169 834		-766 528		8 129 709
2018	8 566 607	2 138 256		-751 351		7 815 256
2019	8 624 008	2 243 364		-736 560		7 887 448
2020	8 045 557	2 121 144	1 598 036	-747 925	390 000	9 285 668
2021	8 072 610	2 227 536	1 610 772	-746 437	510 000	9 446 945
2022	8 058 256	2 154 480	1 815 760	-756 345		9 117 671
2023	1 996 110	1 250 089	565 564	-775 069		1 786 605

Alla olevassa taulukossa on kuvattu valtionosuudet €/asukas / Etelä-Pohjanmaan kunnat.

Vimpelin valtionosuus oli 669 €/asukas, joka oli 3. pienin Seinäjoen, Isojoen ja Ähtärin jälkeen. Kuntien valtionosuudet laskivat 66 % vuonna 2023 eli n. 7,1 miljardia euroa. Vimpelin laskennallinen valtionosuus laski sote-uudistuksen myötä 80,41 % vuodesta 2022.

Toimintatuotot

Vimpelin kunnan toimintatuotot (ulkoinen) olivat vuonna 2023 yhteensä 3.829.712,95 euroa. Vuonna 2022 toimintatuotot olivat 4.184.565,54 euroa. Myyntituottojen osuus laski ja vuokratuottojen osuus nousi johtuen erilaisesta kirjaamistavasta; aikaisemmin perusturvalta laskutettiin myyntituottoja sote-pela-kiinteistöjen ylläpidosta ja nyt hyvinvointialueelta laskutetaan sote-pela-kiinteistöjen vuokria.

Toimintatuotot muodostuvat seuraavasti:

Myyntituotot

Myyntituotot ovat tuloja tavaroiden ja palvelujen myynnistä, jotka on tarkoitettu myytäväksi pääsääntöisesti tuotantokustannukset peittävään hintaan. Kunnan liiketoiminnan (mm. vesi-, energia-, jätehuolto-, tukipalveluista yms.) suoritteista perimät korvaukset merkitään kuitenkin myyntituottoihin riippumatta siitä, kattavatko ne tuotantokustannukset. Myyntituottoihin kirjataan tukipalvelujen myynti sivistyspalveluihin.

Vimpelin kunnan myyntituotot olivat vuonna 2023 yhteensä 1.799.735,16 euroa, jossa laskua edellisvuoteen 1.073.110,31 euroa.

Maksutuotot

Maksutuotot ovat asiakasmaksuja ja muita maksuja tavaroista ja palveluista, joiden hinnoittelun tarkoituksena ei ole kattaa tuotantokustannuksia kokonaisuudessaan tai joiden hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyn mukaan. Usein maksujen perusteista säädetään laissa tai asetuksessa.

Vimpelin kunnan maksutuotot olivat vuonna 2023 yhteensä 47.893,54 euroa, jossa nousua edelliseen vuoteen 17.795,61 euroa. Nousu johtuu kokonaan liikuntatoimen maksuista.

Tuet ja avustukset

Tuet, avustukset ja muut tulon siirrot valtiolta, EU:lta ja muulta yhteisöltä silloin, kun tuki tai avustus ei ole kunnan suoritteiden perusteella saama korvaus eikä investoinnin rahoitusosuus.

Vimpelin kunnan tuet ja avustukset olivat vuonna 2023 yhteensä 53.774,40 euroa. Tuet koostuivat pääasiassa valtion työllistämiseen maksetusta palkkatuesta ja työterveyshuollon Kela-korvauksesta. Vuoden 2022 tuet ja avustukset olivat yhteensä 209.667,07 euroa. Vuonna 2022 oli saatu Eu-hankkeisiin tukiosuuksia.

Muut toimintatuotot

Muihin toimintatuottoihin sisältyvät mm. vuokratuotot ja käyttöomaisuuden myyntivoitot sekä muut sekalaiset tulot. Vuokratuotot sisältävät asuntojen, muiden rakennusten, maa- ja vesialueiden sekä koneiden ja laitteiden vuokratuloja.

Vimpelin kunnan muut toimintatuotot olivat vuonna 2023 yhteensä 1.928.309,85 euroa, kun ne vuonna 2022 olivat 1.071.955,07 euroa. Vuokratuotot olivat v. 2023 yhteensä 1.789.839,75 euroa koostuen kiinteistöjen vuokratuotoista ja asuntojen vuokratuotoista (mm. kuntamallisuus).

Toimintakulut

Toimintakulut sisältävät henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osto, avustukset ja muut toimintakulut. Vuonna 2023 toimintakulut olivat -10.307.610,35 euroa, kun ne vuonna 2022 toimintakulut olivat -22.424.940,10 euroa.

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut sisältävät palkat ja palkkiot sekä henkilöstömenojen sivukulut. Kokonaisuutena henkilöstökulut toteutuivat hieman talousarviota suurempana. Henkilöstökulut olivat 2.085.731,03 euroa, kun ne talousarvioon oli arvioitu 2.050.726 euroa. Ku€L-maksut toteutuivat 34.830,73 euroa arvioitua suurempina.

Palvelujen ostot

Asiakaspalvelujen ostot kunnilta sisältävät sivistys- ja varhaiskasvatuspalvelujen ostopalvelun. Asiakaspalvelujen ostot kunnilta olivat yhteensä 4.754.744,05, jossa vähennystä talousarvioon verrattuna 251.963,95 euroa. Kotihoidontuki kirjataan avustuksiin.

Muiden palvelujen ostot olivat yhteensä 1.398.655,31 euroa; ylitystä talousarvioon yhteensä 148.700,31 euroa. Rakennusten ja alueiden kunnossapitokulut olivat 161.560,15 euroa arvioitua suuremmat.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineet, tarvikkeet ja tavarat sisältää mm. elintarvikkeet, kiinteistöjen lämmityksen ja sähkökustannukset. Kustannukset yhteensä 1.237.057,03 euroa, jossa lisäystä talousarvioon verrattuna 124.867,03 euroa. Suurimmat lisäykset olivat lämmitys- ja sähkökuluissa sekä kalustossa ja rakennusmateriaaleissa.

Avustukset

Avustukset sisältää lasten kotihoidon tuen 71.762,93 euroa, joka nousi hieman edellisvuoden tasosta. Avustukset yhteisöille oli yhteensä 115.233,15 euroa. Kokonaisuutena avustukset olivat vuoden 2022 tasoa 2.304,31 euroa enemmän.

Muut toimintakulut

Muut toimintakulut sisältää kunnan maksamat vuokrat esim. yhtiövastikkeet vuokra-asunnoista sekä teollisuustilan, jossa kunta toimii välivuokraajana, vuokratkustannukset. Vuokratkustannukset olivat yhteensä 641,982,18 euroa, jossa ylitystä talousarvioon verrattuna 58.658,18 euroa; huoneistojen vuokramenot nousivat yhteensä 104.626,38 euroa (kuntamalli-sopimus).

2.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yleinen arvio kuntatalouteen vaikuttavista tekijöistä

*Julkiseen sektoriin taloustaantumana voimakkaimmat vaikutukset välittyvät viiveellä. Julkinen talous onkin heikoimmillaan vuosina 2024 ja 2025 ennustaa **Kuntaliiton** pääekonomisti Minna Punakallio blogissaan.*

Tehtyjen työtuntien väheneminen, kulutuksen kasvun sekä yritysten kannattavuuden hiipuminen näkyvät suoraan verotuloissa. Verokertymiin iskee myös työttömyysvakuutusmaksun alentaminen vuodesta 2024 lähtien. Julkisen sektorin verotulojen kasvu onkin pienentynyt kansantalouden tilinpidon aikaisemmista ennusteista. Kokonaisveroaste laskee sekä valtiovarainministeriön että Suomen Pankin ennusteessa noin parilla prosenttiyksiköllä suhteessa bruttokansantuotteeseen. Paikallishallinnon verotuloennusteet lähivuosille eivät kuitenkaan ole muuttuneet viime syksystä kovinkaan paljon.

Suunnitelluista sopeutustoimista huolimatta julkiset menot kasvavat lähivuosina voimakkaasti. Menot eivät ole kasvaneet valtiovarainministeriön ennusteessa suhteessa viime syksyyn, mutta talouskasvun hidastuminen rumentaa bruttokansantuotteeseen suhteutettuja tunnuslukuja. Julkiset menot yltyvät vuonna 2024 noin 55 prosenttiin bruttokansantuotteeseen suhteutettuna. Menoja kasvattavat muun muassa eläkkeiden indeksikorotukset, sosiaali- ja terveystalouden palvelutarpeen sekä korkomenojen kasvu, hyvinvointialueiden toiminnan käynnistäminen ja puolustushankinnat. Suomen Pankki arvioi, että Petteri Orpon menosopeutus vähentää valtion menoja 2,5 miljardia euroa vuoteen 2027 mennessä.

Kuntien marraskuinen (v. 2023) Black Friday näkyy valtiovarainministeriön kuntahallinnon ennusteessa valtionosuuksien reippaana laskuna vuodesta 2025 lähtien. Ennusteessa kuntien valtionosuuksia pienentää paitsi vuoden 2022 verotietojen valmistumisen vaikutukset sote-siirtolaskelmaan niin myös kuntien valtionosuuksien kasvua 2024–2027 hidastava indeksijarru. Muut kuntien tulot kasvavat hidastuneen talouskasvun myötä vaimeasti, mihin vaikuttaa osaltaan myös se, että kunnat kiristivät verotustaan vuonna 2024 varsin maltillisesti. Menoja kasvattaa yleistä ansiokehitystä hieman nopeampi palkkaohjelma, hintojen nousu ja huomattavat investointitarpeet.

Sote-uudistus kavensi merkittävästi kuntien talouden liikkumavaraa. Nyt sopeutuspainee valuvat uusiksi veronkorotuspaineiksi sekä leikkauksista kuntien sivistyspalveluista tai infrasta.

Riskit kuntaennusteen oletettua pienemmästä tulojen kasvusta ja oletettua voimakkaammasta menojen kasvusta ovat suuret. Talouskasvu voi hyvinkin kallistua Suomen Pankin ennakoimaan haarukkaan, jolloin vero- ja muiden tulojen kasvu pienenee entisestään. Heikentyvä kasvu merkitsee myös sitä, että sosiaaliturvan leikkaukset valuvat oletettua voimakkaammin perustoimeentulotuen tarpeen kasvuksi. Tämä merkitsee kunnille lisälaskua, sillä kunnat rahoittavat perustoimeentulotuesta puolet. Lähde: www.kuntaliitto.fi/blogi/2023/kuntatalouden-nakyma-heikentyi-vuodesta-2025-alkaen.

Kuntarahoituksen markkinakatsauksessa helmikuussa 2024 Kuntarahoituksen pääekonomisti Timo Vesala sanoo, että viime kuukausina euroalueen inflaatio on hidastunut odotuksia nopeammin ja varmasti myös enemmän kuin EKP on uskaltanut toivoa. Merkittävin este koronlaskujen aloittamiselle on hyvää vauhtia poistumassa. Koronlaskujen ajoitukseen ja vauhtiin liittyy silti edelleen huomattavaa epävarmuutta. Palkat nousevat euroalueella tällä hetkellä noin viiden prosentin vauhdilla. Heikon kysyntäympäristön vuoksi yritykset eivät toistaiseksi kykene vyöryttämään nousseita palkkakustannuksia täysimääräisesti kuluttajahintoihin, mutta EKP pelkää, että tilanne voi muuttua, mikäli suhdannetilanne elpyy, Vesala arvioi.

Kustannuspainetta voivat lisätä myös konfliktit Lähi-idässä. Punaisenmeren selkkaukset nostavat jo rahoitushintoja ja alueen kriisit luovat pysyvää epävarmuutta energian hintakehitykseen.

Toisaalta rahapolitiikan kevennyksen kanssa ei ole syytä tarpeettomasti viivyttääkään. Korkotaso on euroalueen kasvukykyyn ja suurten investointitarpeiden näkökulmasta selvästi liian korkea. Lisäksi tunnetut haavoittuvuudet talouden korkoherkillä sektoreilla, erityisesti kiinteistömarkkinoilla, voivat kärjistyä ja uhata rahoitusmarkkinoiden vakautta.

Hintavakauden palauttaminen on kuitenkin EKP:n selkeä ykkösprioriteetti, ja siksi Vesala arvioi, että koronlaskuja saatetaan joutua odottamaan alkukesään. Markkinoiden odotukset koronlaskujen mittaluokasta 2024 aikana ovat alkuvuonna hieman maltillistuneet, mutta EKP:n talletuskoron odotetaan yhä päätyvän alle kolmen prosenttiin vuoden loppuun mennessä. EKP:n varovaiseen ja inflaatoriskeistä varoittelevaan viestintään suhteutettuna markkinaodotukset voivat edelleen olla hieman liian toiveikkaita.

Suomen talouden kuluvan vuoden bkt-ennusteiden heikkeneminen on alkuvuoden aikana jatkunut. Ennusteviuhkan mediaani on laskenut lähelle nollaa – ennusteiden välillä on tosin poikkeuksellisen suuria eroja. Onneksi talouden luottamusmittareissa pohja on rakennusalaan lukuun ottamatta jo ohitettu ja tulevaisuuden näkymä on hieman kirkastunut. Vuodelle 2025 odotetaankin jo yleisesti jopa parin prosentin kasvua. Työtaisteluiden sävyttämä talvikausi on taloudessa kuitenkin yhä vaikea. Merkittävää muutosta parempaan tuskin nähdään vielä vuoden alkupuoliskolla. Vasta loppuvuodelle kertyy enemmän elpymisen eväitä, kun EKP:n koronlaskutkin pääsevät kunnolla vauhtiin, Timo Vesala sanoo.

Heikosta suhdannetilanteesta huolimatta työttömyyden arvioidaan kuitenkin nousevan tänä vuonna vain maltillisesti ja kääntyvän jo ensi vuonna laskuun. Suomessa lomautusjärjestelmä voi toimia siltana suhdannekuopan yli. Suomen bkt-kehitystä kurittaa edelleen pahiten rakennusalan ahdinko, johon ei vielä ole luvassa nopeaa helpotusta. Vanhojen asuntojen kauppa kylläkin selvästi piristyi viime vuoden lopulla varainsiirtoveroihin liittyvien muutosten vuoksi. Uudiskohteiden myynnissä vastaavaa elpymistä ei kuitenkaan ole vielä nähty. Asuntorakentamisen kannalta merkittävin jarru on juuri myymättömien uusien asuntojen suuri varanto, joka sulaa hitaasti. Korkojen lasku sekä asuntojen arvostustasojen aleneminen alkavat kuitenkin hiljalleen tukea asuntokauppaa – ja ennen pitkää myös rakentamista. Lähde: Kuntarahoituksen markkinakatsaus, helmikuu 2024.

Arvio Vimpelin kunnan tulevasta kehityksestä

Kunnan talouden rakenne on muuttunut ja muuttuu edelleen merkittävästi lähivuosien aikana. Vuoden 2026 alusta sote-pela-kiinteistöjen yhtiöittäminen vaikuttaa toimintatuottojen ja -menojen rakenteeseen; sama vaikutus on vuokra-asuntojen ja teollisuustilojen yhtiöittämisellä niiden toteuduttua täysimääräisesti. Toimintatuotot muodostuvat jatkossa lähes kokonaan kunnan tuottamien palveluiden myyntituotoista. Toimintakuluista poistuu n. 15 %. Toisaalta yhtiöiden siirrettävät kiinteistöt poistuvat kunnan taseesta ja poistot tältä osin vähenevät. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä olevista pitkäaikaisista lainoista siirtyy yhtiöille lähes 80 %; samanaikaisesti näihin lainoihin liittyvät korot siirtyvät yhtiöille. Koska yhtiöt kuuluvat kuntakonserniin, näkyvät nämä luonnollisesti kuitenkin konsernitilinpäätöksissä.

Valtuuston antamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asetanta tulee korostumaan. Konserni-johdolta vaaditaan jatkossa vielä korostetumpaa konserniohjausta tytäryhtiöille.

Lähimpien 2–3 vuoden aikana investointeja tullaan toteuttamaan sivistys- ja varhaiskasvatuksen palvelutuotantoon. Tulevien vuosien uusinvestointeihin tullaan pitkäaikaisen lainan määrää kasvattamaan ja korkokustannukset nousevat tältä osin.

Julkisen talouden sopeutukset ja työttömyyden paheneminen Vimpelissä lähelle kymmentä prosenttia tulevat näkymään Vimpelin kunnan taloudessa verotulojen laskuna tulevina vuosina. Vuoden 2026 alusta voimaantulevaksi ennakoitu valtionosuusuudistus ei tuone kunnalle merkittäviä muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.

Konfliktit Euroopassa ja Lähi-Idässä, inflaatio, rakennusteollisuuden hidas elpyminen ja osaavan työvoiman saanti vaikuttavat yritysten toimintaedellytyksiin.

Te-palvelut siirtyvät vuoden 2025 alusta kuntien vastuulle. Kymmenen Etelä-Pohjanmaan itäisen alueen kuntaa (Alajärvi, Alavus, Evijärvi, Kauhava, Kuortane, Lappajärvi, Lapua, Soini, Vimpeli ja Ähtäri) ovat muodostaneet yhteisen työllisyysalueen työllisyyspalvelujen järjestämistä varten vuoden 2025 alusta lukien. Palvelujen järjestämiseen saatavan valtionosuuden määrä ja toisaalta kustannusten määrä ovat vielä avoinna, mutta tarkentuvat vuoden 2024 jälkipuoliskolla. Valtio on aloittamassa palvelu- ja toimintalaverkon uudistamisen, mikä merkitsee yhteispalvelupisteiden kehittämistä vuoteen 2030 mennessä.

Henkilöstöorganisaatio on vakiintumassa määrältään nykyisen palvelutoiminnan tarpeisiin. Henkilöstöä eläköityä edelleen lähimpien vuosien aikana. Kaikkia avoimeksi tulevia toimia ei täytetä, mikäli tytäryhtiöt palkkaavat tarvitsemansa kiinteistöhoitohenkilöstön itse.

2.1.6 Kunnan henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Henkilöstöstä oli naisia 21 ja miehiä 15. Naisten keski-ikä oli 49,8 vuotta (53 vuotta, v. 2022) ja miesten keski-ikä 51,5 vuotta (50 v. 2022). Koko henkilöstön keski-ikä 31.12.2023 oli 50,5 vuotta (52 vuotta v. 2022).

Tapaturmavakuutusyhtiö v. 2023 Pohjola Vakuutus. Työterveyshuolto kilpailutettiin ja palvelu ostettiin TTBotnia/YritysBotnia Oy:ltä.

Virkojen ja toimien täyttämättä jättäminen / täyttämiskielto

Vakinaisten virkojen ja toimien täyttämiseen tulee pyytää kunnanhallituksen lupa. Lupaa hakiessa on esitettävä vaihtoehto, jossa tehtävä voidaan hoitaa ko. virkaa tai työsuhdetta täyttämättä. **Luvat haettu.**

Sijaisten palkkaaminen

Alle kolmen päivän sijaisia ei palkata, ellei työtehtävä vaadi sijaisen palkkaamista. Pitempiaikaisen sijaisen palkkaamiseen pyydetään joko teknisen johtajan tai hallinto- ja talousjohtajan lupa. Yli vuoden sijaisuus käsitellään joko teknisessä lautakunnassa tai kunnanhallituksessa.

Sijaisten palkkauskustannuksissa saavutettiin säästöä, koska lyhytaikaisiin sijaisuuksiin ei palkattu korvaavaa henkilöä. **Luvat haettu.**

Vuosilomien sijoittaminen

Vuosiloma annetaan työntekijälle työnantajan määräämänä ajankohtana. Vuosilomasta 24 arkipäivää on sijoitettava lomakaudelle (kesäloma). Muu osa lomasta (talviloma) on annettava viimeistään seuraavan lomakauden alkuun mennessä. Vimpelin kunnassa kunnanviraston vuosilomat tulisi keskittää kunnanviraston kiinnioloaikoihin.

Lomat keskitetty kunnanviraston tai koulujen kiinnioloaikoihin. Muutoin lomat on suunniteltu niin, että asiakkaiden palvelu ei häiriinny.

Työaikamuotojen tehokas käyttö

Työajat tulee suunnitella niin, että ne vastaavat toiminnan tarpeita. Työnantaja vastaa ja päättää töiden, työaikojen sijoittelusta eri päiville. KVTES tai TS ei sisällä määräyksiä säännöllisen työajan sijoittamisesta tiettyyn kellonaikaan tai viikonpäivään. Työvuorot voidaan sijoitella porrastetusti työpäivän sisällä.

Koko kunnan henkilöstöllä on sähköinen työajan seuranta ja liukuva työaika. Varallaolo ja päivystys on järjestetty vuorolistan mukaan.

Henkilöstötilinpäätös vuodelta 2023 esitetään valtuustolle erillisenä asiakirjana.

2.1.7 Ympäristötekijät

Ympäristötekijät

Ympäristömenoihin sisällytetään vain yksilöitävissä olevat lisäkustannukset, joilla pyritään pääasiassa torjumaan, korjaamaan tai lieventämään ympäristövahinkoja. Ympäristömenoihin ei sisällytetä menoja, jotka vaikuttavat suotuisasti ympäristöön, mutta joilla pyritään pääasiassa edistämään muita tarpeita kuten yrityksen kannattavuutta, työturvallisuutta ja -terveyttä, yrityksen tuotteiden turvallista käyttöä tai tuotannon tehokkuutta.

Ympäristönsuojelun investointimenoiksi lasketaan menot, jotka syntyvät ympäristöhyötyjen tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi tai korjaamiseksi, tulevan ympäristönsuojelun tason parantamiseksi ja luonnonvarojen kestävä käytön edistämiseksi hankituista hyödykkeistä. Investoinneissa huomioidaan varsinaisten ympäristönsuojeluinvestointien lisäksi ympäristönsuojelun tasoa parantavista osainvestoinneista johtuva lisämeno. Ympäristömenojen vastineeksi kunta voi saada ympäristötuloja. Niitä ovat esimerkiksi jätehuolto- ja jätevesimaksut.

Vimpelin kunnan ympäristömenot 2023

Vuonna 2023 muutettiin lämmitysjärjestelmiä kestävämpään suuntaan. Rantakylän entinen koulurakennus sekä Aapiskujan väistörakennuksen lämmitysjärjestelmät muutettiin maalämpöön. Maalämpöjärjestelmä maksoi kokonaisuudessaan 113 533 €. Lisäksi Järviseudun sairaalan lämmitysjärjestelmää kehitettiin ja lämmitysjärjestelmäputkistoa uusittiin. Tämä muutos vähensi erityisesti putkiston hukkalämpöä merkittävästi. Lämmitysjärjestelmän investointi maksoi 108 280 €. Näiden lisäksi kunnantalon ikkunat vaihdettiin. Tämä maksoi 46 625 €.

Vuoden 2023 aikana lisättiin liikuntahallin pihaan sähköauton latauspisteitä kaksi kappaletta, intervallin pihaan kaksi latauspistettä sekä kunnantalon pihaan neljä latauspistettä. Kunta hankki kaksi autoa vesihuoltolaitokselle, näistä sähköauton hinta oli 28 500 €.

Vuoden 2023 aikana jätevesiverkkoon on liittynyt kaksi uutta asuin- tai vapaa-ajan rakennusta.

Jäteveden puhdistamolla käsiteltiin 338 046 m³ (vuonna 2022 jätevesimäärä oli 268 000 m³, joista laskutettuja vesiä oli 147 637 m³) jätevesiä, joista laskutettuja vesiä oli 122 640 m³. (Lisäksi jätevesipuhdistamo on käsitellyt ja laskuttanut sakokaivo- ja umpikaivojen jätevesiä 619,3 m³ (vuonna 2022 määrä oli 894,2 m³).

Jätevesipuhdistamon puhdistetun jäteveden tarkkailun hoitaa KVVY Tutkimus Oy. Tarkkailun kustannukset viime vuonna oli 8 944,88 €, kun se vuonna 2022 oli 12 936,65 €. Puhdistamon kuivattu liete kuljetetaan Alajärven kompostikentälle ja sen hoidosta maksettiin 14 670 € vuonna 2022 ja vuonna 2023 summa oli 23 138 €.

Kirkonkylän suljetulle kaatopaikalle kunnan työntekijät tekevät omavalvontaa. Tämän lisäksi suljettu kaatopaikka kuuluu yhteistarkkailun piiriin, jonka hoitaa KVVY Tutkimus Oy.

Kunnan kiinteistöjen jätekuljetuksia hoitavat Jätehuolto P. Nuolikoski Oy sekä Kuoppala jätehuolto Oy. Vuonna 2023 jätehuollon kuljetuskustannukset olivat 75 640 €.

Ympäristötuloja kunta sai jätevedenpuhdistamon jätevesi- ja liittymismaksuista viime vuonna 376 551 € ja vuonna 2022 454 539 €.

2.1.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida, hallita ja raportoida toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinta käsittää kuntakonsernin lyhyen ja pitkän aikavälin strategiset, taloudelliset, toiminnalliset ja vahinkoriskit, jotka voivat olla ulkoisia tai sisäisiä. Riskienhallinta kohdistuu koko kuntakonserniin sekä ulkoistettuihin palveluihin. Riskienhallinta on osaltaan kytketty osaksi johtamista sekä toiminnan ja talouden suunnittelu-, ohjaus-, seuranta- ja raportointiprosesseja.

Tämän tilinpäätösasiakirjan liitteenä on ”Riskien kartoitus” –asiakirja, jossa on kuvattu ja arvioitu kunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit systemaattisesti, laadittu alustavat kehittämisehdotukset ja määritellyt vastuuhenkilöt. Riskien systemaattinen arviointi osoittaa, että kunnan toimintaan vaikuttavia riskejä on useita. Riskien toteutumisen todennäköisyyttä pystytään omalla toiminnalla pienentämään sääntöjen, ohjeiden ja menettelytapojen terävöittämisellä, koulutuksella ja tiedottamisella lisäämällä. Merkittävin osa tämänhetkisistä riskeistä liittyy ulkopuolisiin tekijöihin, joihin ei omin toimin voi vaikuttaa muuta kuin varautumisen vahvistamisella.

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin

- Kunnan asukasmäärän väheneminen on riskitekijä. Asukasmäärän positiivinen kehitys riippuu monista tekijöistä, joista keskeisimpiä ovat työpaikkatilanne, yritysten ongelmat osaavan työvoiman saamiseksi, asumismahdollisuudet ja erilaiset viihtyvyystekijät. Väestön väheneminen on myös kansallinen ongelma; toisaalta väestön hakeutuminen kasvukeskuksiin ja eteläiseen Suomeen lisää rakenteellisia ongelmia kauempana kasvukeskuksista sijaitsevien kuntien alueella.
- Suhdanteet, taloudellinen lama, yritysten toimintaedellytysten heikkeneminen, Ilmaston muutos ja poikkeukselliset sääolot, Energiakriisi ja siitä johtuvat poikkeusolot ja kustannusten nousu.
- Geopoliittinen epävakaus
 - talouskasvun tyrehtyminen, energian hinnan nousu, pakolaiskriisi, ympäristöön kohdistuva uhka
 - inflaatio
 - korkojen nousu
 - palvelujen ja tarvikkeiden hinnan nousu
 - kyberhyökkäykset

Toiminnalliset riskit koskevat mm. päivittäistä toimintaa, prosesseja ja tietojärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja saatavuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia.

- Geopoliittinen epävakaus muodostaa myös toiminnallisen riskin, jonka vaikutuksiin kunnan palvelutuotannon järjestämiseen on varauduttu valmiussuunnitelman tarkistamisella ja päivittämisellä.
- tietojärjestelmiin liittyvät riskit

Taloudelliset riskit liittyvät mm. talouden tasapainoon, tulo-rahoituksen riittävyyteen, investointeihin ja rahoitukseen.

- verotulojen lasku aiheuttaa riskin talouden tasapainolle ja tulo-rahoituksen riittävyydelle, kunta on riippuvainen valtiontalouden toimenpiteistä ja siellä tehtävät muutokset vaikuttavat välittömästi kunnan talouteen
- talouden taantuma, inflaatio ja korkojen nousu
- lainamäärän nousu aiheuttaa korkomenojen kasvun ja lainojen raskas lyhennysohjelma lisää velanottoa, mikäli investointimenot kasvavat

Rahoitusriskit ryhmitellään korkoriskiksi, valuuttariskiksi, likviditeettiriskiksi ja luottoriskiksi. Kunnan lainasalkusta n. 26 % on lyhytkorkoista lainaa kuntatodistusohjelman kautta. Lyhytkorkoinen laina on suhdanneherkkä.

- inflaatio ja kriisiytynyt tilanne Euroopassa aiheuttavat korkokustannusten nousun.
- lainamäärän nousu investointien rahoitukseen aiheuttaa korkomenojen kasvun ja vaikuttaa siten heikentävästi tulokseen
- lainojen vuosittaisen lyhennystason merkittävä kasvu voi aiheuttaa myös likviditeettiriskiä.

Vahinkoriskit koskevat vakuutuksia, joilla varaudutaan omaisuus- ja henkilövahinkoihin. Kunnan vakuutukset kattavat omaisuusvakuutuksen (rakennukset ja irtaimistot), julkisyhteisön vastuuvakuutuksen, hallinnon vastuuvakuutuksen, ajoneuvovakuutukset ja tapaturmavakuutukset (sekä työntekijöiden että kuntalaiset osallistuessaan kunnan järjestämään toimintaan). Vakuutuksia hoitaa vakuutusmeklariliike Ahjo Oy. Vakuutukset kilpailutettiin ja omaisuusvakuutukset siirtyivät Pohjola Vakuutus Oy:lle. Vakuutusturva käydään läpi vähintään kerran vuodessa ja täydennetään ajantasaisesti tarpeen vaatiessa.

- riski syntyy, mikäli kiinteistöjen kunnossapitotoimenpiteitä ei tehdä suunnitellusti, peruskorjauskohteiden valvontaa ei hoideta asianmukaisesti, kulunvalvontaa ei ole ja vakuutuksia ei pidetä ajan tasalla. Kiinteistöjen kunnossapito-ohjelma on valmisteilla 5–10 vuoden periodille, peruskorjauskohteiden valvontaa tehostetaan, tehtäväkuvat ja vastuut selkeytetään ja sähköinen kulunvalvonta on otettu käyttöön keväällä 2020 suurimmissa keskustan kiinteistöissä työajanseuranta-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä.

Vuoden 2019 aikana tehtiin vahinkoilmoitus kahdesta kunnan kiinteistöihin liittyvästä omaisuusvahingosta, joista toisen käsittely on 31.12.2023 edelleen kesken.

2.2 Selonteko Vimpelin kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kunnan sisäisen valvonnan ohje päivitettiin keväällä 2018 ja hyväksyttiin kunnanvaltuustossa tulemaan voimaan hallintosäännön liitteenä 1.7.2018 lukien. Kunnan sisäinen valvonta on vuoden 2021 aikana järjestetty 1.7.2018 voimaan tulleiden Vimpelin kunnan ja kuntakonsernin *Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen* mukaisesti.

Sisäisen valvonnan ohjeen tarkoituksena on varmistaa ja edistää sisäisen valvonnan käytännön toteutusta Vimpelin kuntakonsernissa sekä tiedottaa sisäisen valvonnan merkityksestä, velvoitteista ja vastuista koko henkilöstölle.

Vimpelin kunnan konserniohjeen mukaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeita tulee noudattaa myös konserniyhtiöissä. Ohjeessa määritetään sisäisen valvonnan vastuita sekä tehtäviä toimenpiteitä ja toimintaan liittyviä raportointivelvoitteita. Kuntalaki (410/2015) pitää sisällään säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

- 14.7 §: Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.
- 90 §: Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.
- 115 §: Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.
- Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernintalouden liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.
- 123 §: Tilintarkastajien on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.
- Tilintarkastajien on tarkastettava, onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvontajärjestetty asianmukaisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi

Kuntalain säännöksiensä tavoitteena on terävöittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja siitä raportointia. Tästä syystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulisi perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Kunnanhallitus on 21.5.2018 § 124 päättänyt, että kunnan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeeseen lisätään asiakirja, jossa kuvataan ja arvioidaan kunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit systemaattisesti, laaditaan kehittämissuositukset ja määritellään vastuuhenkilöt. Riskiarvio on tilinpäätösasiakirjan liitteenä ja se on valmisteltu johtoryhmässä.

Sisäisen valvonnan pääkohteet jaotellaan Vimpelin kunnassa seuraavasti:

- a) Toimintaympäristö ja toiminnan organisointi
- b) Päätöksenteko
- c) Henkilöstö ja henkilöstöhallinnon prosessit
- d) Toiminta ja talous
- e) Ympäristöasiat
- f) Omaisuuden hallinnointi
- g) Hankinnat
- h) Tietohallinto, tietoturva ja tietosuojat

a) Toimintaympäristö ja toiminnan organisointi

Kunnan toimivalta ja vastuut on määritelty hallintosäännössä, jolla valtuusto on siirtänyt toimivaltaansa toimielimille, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Samalla valtuusto on antanut viranomaiselle oikeuden siirtää eli delegoida sille siirrettyä toimivaltaa edelleen. Toimivallan voi siirtää sekä toimintasäännöllä että yksittäisellä päätöksellä. Toimielin tai viranhaltija, jolle toimivaltaa on siirretty, on sekä oikeutettu että velvoitettu tekemään päätöksen asiasta. Se, jolle on siirretty toimivaltaa, on vastuussa tehdystä päätöksestä. Toimielimissä päätöstä vastaan äänestänyt tai eriävän mielipiteen ilmoittanut ei kuitenkaan ole vastuussa päätöksestä. Asian esittelijällä on, mikäli päätös poikkeaa hänen päätösehdotuksestaan, oikeus ilmoittaa eriävä mielipide. Jos esittelijä ei ilmoita eriävää mielipidettään, myös hän on vastuussa esittelystään poikkeavasta päätöksestä.

b) Päätöksenteko

Päätöksentekoprosessiin sisältyvät asian vireille tulo, valmistelu, päätöksenteko, tiedottaminen, toimeenpano sekä toimeenpanon valvonta. Päätöksenteon tulee perustua oikeisiin ja riittäviin tietoihin. Päätöstekstin on oltava yksiselitteinen ja täsmällinen. Päätökset on perusteltava. Tiedon on säilyttävä muuttumattomana asian kaikissa käsittelyvaiheissa.

Päätöksenteossa ja -valmistelussa sekä täytäntöönpanossa on noudatettava lainsäädäntöä sekä sääntöjä ja ohjeita. Lainvastaiset ja virheellisesti tehdyt päätökset voidaan valitusteitse oikeudessa kumota. Päätöksenteossa on muistettava, ettei esteellinen henkilö osallistu asian käsittelyyn, mikä tarkoittaa asian käsittelyn kaikkia vaiheita valmistelusta täytäntöönpanoon saakka. Jokainen päätöksentekijä on ensisijaisesti itse vastuussa siitä, ettei osallistu esteellisenä asian käsittelyyn.

Esteellisyyden peruste merkitään pöytäkirjaan.

Toimielimien jäsenten ja esimiesten tulee valvoa alaistensa päätöksentekoa tarvittaessa otto-oikeutta käyttämällä. Otto-oikeus on ylemmän viranomaisen keino valvoa alemman viranomaisen päätöksenteon laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Kunnan toimielinten päätökset sekä viranhaltijapäätökset julkaistaan kunnan internet-sivuilla.

Päätöksentekoprosessin toimivuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seurataan vuosittain toimielinten antamissa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteoissa, joihin kootaan yhteenveto viranhaltija ja toimielinpäätöksistä: kokousten ja päätösten määrät, oikaisuvaatimukset, valitukset, otto-oikeuden käyttämiset, vireillä olevat oikeusprosessit sekä eri oikeusasteiden päätökset.

Kokousten ja päätösten määrät:	Kunnanvaltuusto, kokouksia 7 kpl, 109 §:ää Kunnanhallitus, kokouksia 20 kpl ja 332 §:ää Tekninen lautakunta, kokouksia 11 kpl ja 132 §:ää Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta, kokouksia 4 kpl ja 24 §:ää Tilaaialautakunta, kokouksia 2 ja 7 §:ää Yhteistyötoimikunta, kokouksia 3 ja 12 §:ää
Oikaisuvaatimukset:	1 kpl
Vireillä olevat valitukset 31.12.2023	0 kpl
Otto-oikeuden käyttämiset:	1 kpl
Vireillä olevat oikeusprosessit:	0 kpl
Eri oikeusasteiden päätökset:	1 kpl
Vireillä olevat omaisuusvahingot	1 kpl
Konkurssivalvonnat	0 kpl

c) Henkilöstö ja henkilöstöhallinnon prosessit

Henkilöstön oikeudenmukainen kohtelu edellyttää voimassa olevan lainsäädännön, virka- ja työehtosopimusten sekä muiden henkilöstöasioita koskevien määräysten, päätösten ja ohjeiden noudattamista. Toimintayksiköiden tulee omassa päätöksenteossaan noudattaa konsernihallinnon antamia ohjeita ja linjauksia ja huolehtia tarvittavien yhteistoimintavelvoitteiden toteuttamisesta ennen päätöksentekoa. Vastuu työyhteisön hyvinvoinnista on sekä esimiehellä että työntekijöillä. Vimpelin kunnassa palkanlaskenta siihen liittyvine menettelyineen on ulkoistettu Järvinet Oy:lle.

Henkilöstötilinpäätös annetaan valtuustolle erikseen käsiteltäväksi.

d) Toiminta ja talous

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on esitetty kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä resurssit. Palvelukokonaisuudet ja liikelaitokset määrittelevät vuosittain talousarviossaan, miten ne toteuttavat omaa perustehtäväänsä tavoitteellisesti. Kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden pohjalta toimielimet hyväksyvät tehtäväalueensa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä käyttösunnitelmat määrärahoille ja tuloarvioille. Valtuusto hyväksyy talousarviossa investointisuunnitelman taloussuunnittelu-kaudelle.

Kunnanhallitus antoi 16.1.2023 § 1 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet:

Ohjeiden mukaan toimielinten tulee vuosittain määrittää ne henkilöt, joilla on oikeus hyväksyä menoja ja muita kirjanpidon tositteita. Asiatarkastaja ja menon hyväksyjä ei saa olla sama henkilö. Menon hyväksyjän on tarkastettava tositteen muodollinen oikeellisuus sekä varmistettava, että tavara, palvelun osto tai työsuoritus on merkitty vastaanotetuksi. Hyväksyjä vastaa, että tositteessa on oikeat tiliöintimerkinnot ja että menon suorittamiseen on käytettävissä siihen budjetoitua määrärahaa.

Kausiraporttien toteutumat raportoidaan kunnan johtoryhmälle ja raportoinnista vastaa kunnanjohtaja.

Tulosraporttien toteutumat raportoidaan kunnanhallitukselle ja raportoinnista vastaavat kunnanjohtaja sekä hallinto- ja talousjohtaja. Tulosraporttien yhteydessä laaditaan ennuste koko vuoden toteumasta suhteessa talousarvioon.

Toimielimet ovat kokouksissaan säännöllisesti käsitelleet talousarvion toteutumaa.

Vimpelin kunnassa kirjanpito on ulkoistettu Järvinet Oy:lle. Perinnän hoitaa Intrum Justitia Oy.

e) Ympäristöasiat

Kertomus ympäristöjärjestelmästä ja ympäristötilinpäätös julkaistaan vuosittain osana kunnantilinpäätöstä ja toimintakertomusta (luku 2.1.7)

f) Omaisuuden hallinnointi

Palvelukokonaisuudet ja tytäryhteisöt ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että kunnankonsernin omistama ja hoidossa oleva omaisuus pidetään kunnossa ja sitä käytetään taloudellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Toimialajohtajat vastaavat, että omaisuudesta ja irtaimesta omaisuudesta laaditaan asianmukaiset luettelot talouspalveluiden ohjeistuksen mukaisesti. Omaisuuteen kohdistuvia riskejä on arvioitava säännöllisesti.

Riskienhallinnasta vastaa se yksikkö, jonka hoitoon omaisuus on uskottu. Kunnan kiinteä ja irtain omaisuus vakuutetaan kunnanhallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Toimintayksiköiden on välittömästi ilmoitettava kunnan omaisuuteen kohdistuneista vahingoista kunnanjohtajalle.

Kunnan kaikki vakuutukset kilpailutettiin ja kunnanhallitus teki kunnan vakuutuksia koskevat päätökset 20.6.2022 § 196. Kunnan omaisuus-, toiminta- ja henkilövakuutukset ovat Pohjola Vakuutusessa (tapaturmavakuutusten siirto tapahtui 31.12.2022 If Vakuutuksesta) ja Ajoneuvovakuutukset ovat If – Vahinkovakuutus Oy:llä. Vakuutusmeklaripalvelut on ostettu 1.3.2019 lukien Vakuutusmeklariliike Ahjo Oy:ltä. Vakuutukset käydään läpi vuosittain yhdessä vakuutusmeklarin kanssa ja tarvittavat muutokset vakuutuksiin on tehty välittömästi.

g) Hankinnat

Hankinnoissa noudatetaan konsernilaajuisesti hankintalainsäädäntöä ja Vimpelin kunnan hankintaohjetta. Toimintayksiköiden johdon on varmistettava, että hankintatoiminta on järjestetty tarkoituksenmukaisesti, yksikössä on riittävä hankintaosaaminen ja hankinnat tehdään oikein, asianmukaisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti. Hankintojen yhteydessä ei saa antaa eikä ottaa vastaan lahjoja tai palveluksia. Henkilökohtaisia hankintoja ei saa tehdä kunnan hankintojen yhteydessä eikä käyttää kunnan hankintasopimuksia omaksi edukseen. Esteellinen henkilö ei saa osallistua hankintojen valmisteluun tai päätöksentekoon.

Kunnanvaltuusto hyväksyi pienhankintaohjeen 19.12.2022 § 107.

Hankintavaltuudet on määritelty kunnanhallituksen hyväksymässä talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa.

h) Tietohallinto, tietoturva ja tietosuoja

Vimpelin kunnan ICT-palvelut on ulkoistettu Järvinet Oy:lle. Kuntakonsernin tietotekniikkatoiminnassa on huomioitava suunnitelmallisuus, kustannustehokkuus ja kokonaisuuden hallinta siten, että turvataan tietoresurssien hyväksikäyttö suunnittelussa, johtamisessa, toteuttamisessa ja valvonnassa. Järvinet Oy vastaa tietoturvan ja tietosuojan hallinnan kehittämisestä ja koordinoinnista, mutta vastuu toimintayksikön ja toiminnan tietoturvasta ja tietosuojasta on jokaisella esimiehellä ja työntekijällä.

Tiedonhallintamalli -suunnitelma ja asiakirjajulkisuuskuvaus on julkaistu kunnan nettisivuilla.

Tiedonhallintamalli on toiminnallinen kuvaus Vimpelin kunnassa toteutettavien tehtävien toimintaympäristöstä ja siihen liittyvästä tiedonhallinnasta ja se toteutetaan DIGITURVAMALLI-työvälineen avulla. Digiturvamalli on Microsoft Teams -sovelluksena toimiva digitaalisen turvallisuuden hallintajärjestelmä. Asiakirjajulkisuuskuvaus hyväksyttiin kunnanhallituksessa 10.1.2022.

Vimpelin kunta ostaa tietosuojavastaavan palvelun Järvinet Oy:ltä.

Teknisen toimen, selonteko sisäisen valvonnan toteutumisesta 2023

Sisäisen valvonnan järjestäminen ja vastuut

Tekninen johtaja seuraa kuukausitasolla talouden toteutumista. Kustannuspaikkarakenne on toteutettu siten, että viranhaltija pystyy helposti seuraamaan omien johdettavien kokonaisuuksien talouden toteutumista. Lisäksi tekninen toimi käy teknisen johtajan kanssa viikkopalaverissa läpi toteutuksessa olevat tehtävät. Lautakunnalle raportoidaan neljännesvuosittain toiminnasta ja taloudesta.

Asiatarkastaja tiliöi laskut ja siirtää ne hyväksyttäväksi niille henkilöille, jotka toiminnasta vastaavat, kuten esimerkiksi kiinteistöinsinööreille. Laskujen hyväksyjät ja asiatarkastajat lautakunta päättää vuoden alussa. Kaikille viranhaltijoille ja toimihenkilöille on sovittu varahenkilöt, ettei laskujen kierto viivästy lomien tai muiden poissaolojen vuoksi.

Kaikki oman toiminnan ulkopuoliset työt ja ostokset kilpailutetaan. Kilpailutus pyritään toteuttamaan pienemmille hankinnoille sähköisesti vähintään kolmelle toimittajalle. Jos tavaran toimittajia/ työn toteuttajia löytyy tämän verran. Isommat hankinnat tehdään kirjallisesti ja tarvittaessa myös Hilmassa. Suoraostot kauppiailta on kielletty. Lautakunta päättää vuosittain talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti ketkä voivat tilata tavaroita / palveluja tai tehdä ostoja. Muiden tekemiä tilauksia ei hyväksytä.

Sisäisen valvonnan kehittämiskohteet

- Teknisen toimen ulko-ovi on ollut lukittuna ja käynti toimistoon on ollut yläkerran pääoven kautta tai sopimuksen mukaan alakerran ovesta. Tämä järjestely on käynnistynyt korona aikana. Toimintatapaa on jatkettu, koska siitä on havaittu olevan monenlaista hyötyä. Toiminta mm. antaa työntekijöille työrauhan sekä lisää toimiston tietosuojaa. Toimintaa on tarkoitettu kehittää vuoden 2024 aikana mm. teknisen johtajan tapaamisena. Tällöin kuntalaiset voivat tietynä aikana viikosta olettaa, että hänen asiansa tulee kuulluksi ja mahdollisesti ratkaistuksi, koska tekninen johtaja on paikalla. Tätä kuntalaiset ovat toivoneet ja tähän pyritään vastaamaan. Tästä informoidaan kuntalaisia myöhemmin erikseen.
- Tekninen toimi käynnistää vuoden 2024 aikana teknisen toimen kalusto- ja tavaraluetteloinnin. Viimeisin kalustoluettelo on toteutettu useampi vuosikymmen sitten. Luetteloa pyritään hyödyntämään tavaroiden kierrätyksessä.

Vapaa-aikalautakunta, selonteko sisäisen valvonnan toteutumisesta 2023

Sisäisen valvonnan järjestäminen ja vastuut

Vapaa-aikatoimen viranhaltija käy kuukausittain läpi talouden toteutuman. Kustannuspaikkarakenne on toteutettu siten, että viranhaltija pystyy helposti seuraamaan omien johdettavien kokonaisuuksien talouden toteutumista. Vapaa-aikalautakunnalle raportoidaan neljännesvuosittain toiminnasta ja taloudesta. Vapaa-aikatoimen laskut tarkastetaan teknisen toimen tai hallinnon toimistosuhteiden toimesta ja ne hyväksytään ainoastaan viranhaltijan toimesta.

Sisäisen valvonnan kehittämiskohteet

Toimialan tavoitteena sisällyttää sisäisen valvonnan seuranta osaksi säännöllistä kuukausittaista seuranta. Lisäksi kehitetään tehokkaammaksi toimintaprosesseja, joissa on vuoden kuluessa havaittu heikkouksia.

Yhteenveto

Kunnanhallitus toteaa arvionaan, että kunnan hallinto on toiminut velvoittavien lakien ja säännösten mukaisesti. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tulot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT ulkoinen		
	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3 830	4 185
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-10 307	-22 425
Toimintakate	-6 477	-18 240
Verotulot	6 383	10 960
Valtionosuudet	1 786	9 118
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot	21	9
Muut rahoitustuotot	7	81
Korkokulut	-246	-92
Muut rahoituskulut	-7	-2
Vuosikate	1 467	1 834
Poistot ja arvonalentumiset	-1 001	-1 039
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	466	795
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	466	795

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	37,2	18,7
Vuosikate/Poistot, %	146,55	176,47
Vuosikate, euroa/asukas	552,10	686,2
Asukasmäärä	2 657	2672

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$ Vimpelin kunnan toimintatuotot / toimintakulut % oli 37,2, kun se edellisenä vuonna oli 18,7 %.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vimpelin kunnan vuosikate oli 1.466.938,24 euroa vuonna 2023, kun se edellisenä vuonna oli 1.833.529,16 euroa.

Vuosikate prosenttia poistoista on tunnusluku, joka osoittaa kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden investointeihin. Tunnusluvun ollessa 100 %, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Vimpelin kunnan vuosikate poistoista on 146,55 % vuonna 2023, kun se edellisenä vuonna oli 181,29 %.

Vuosikate euroa / asukas on tunnusluku, jota käytetään tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Ta-voitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vimpelissä vuonna 2023 vuosikate per asukas oli 552,10 euroa, kun se vuonna 2022 oli 686,2 euroa.

2.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki rahan lähteet ja rahan käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin eli rahoituslaskelma kertoo, lisääntyivätkö vai väheni-vätkö kunnan rahavarat tilikauden aikana.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 466	1 834
Satunnaiset erät, netto		
Tulo-rahoituksen korjauserät	-20	-20
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 938	-1 996
Rahoitusosuudet investointimenoihin	70	76
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	507	20
Toiminnan ja investointien rahavirta	85	-86
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		2 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-577	-711
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-200	-1 000
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääoman muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		-10
Pitkäaikaisten saamisten muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	-2 278	-17
Korott. pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset	2 820	-312
Rahoituksen rahavirta	-235	-50
Rahavarojen muutos	-150	-136
Rahavarat 31.12.	128	278
Rahavarat 1.1.	277	414
	-149	-136

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	-933	-1 832
Investointien tulorahoitus, %	78,54	95,5
Laskennallinen lainanhoitokate	1,09	1,2
Lainanhoitokate	2,08	2,4
Kassan riittävyys, pv	3,58	4,0
Asukasmäärä	2657	2 672

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän (5 vuodelta) avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päätyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Tunnusluku v. 2023 oli – 933.610,38 euroa, kun se v. 2022 oli – 1.832.088,11 euroa.

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitusprosentti oli 78,54 %, kun se vuonna 2022 oli 95,54 %.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja josta saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokateen.

Vimpelin kunnan laskennallinen lainanhoitokate oli 1,09 vuonna 2023.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Vimpelin kunnan lainanhoitokate oli 2,08 %, kun se edellisenä vuonna oli 2,4 %.

Kassan riittävyys (pv) – tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Kassan riittävyys oli 31.12.2023 yhteensä 3,58 päivää; edellisenä vuonna 4,0.

2.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT					
VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT			A OMA PÄÄOMA		
I Aineettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	9 526	10 970
Tietokoneohjelmistot	37	34			
Muut pitkävaikutteiset menot	472	432	II Arvonkorotusrahastot		
			III Muut omat rahastot		
II Aineelliset hyödykkeet			IV Edell. tilikauden yli-/alijäämä	1 600	806
Maa- ja vesialueet	2 312	2 229	V Tilikauden yli-/alijäämä	466	795
Rakennukset	12 316	11 392			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 572	3 569	B POISTOERO JA VAPAA-		
Koneet ja kalusto	238	201	EHTOISET VARAUKSET		
Enn.maksut ja keskener. hank.	424	1 054			
			C PAKOLLISET VARAUKSET		
III Sijoitukset			D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄ- OMAT		
Osakkeet ja osuudet	2 406	3 964	Valtion toimeksiannot		
Muut lainasaamiset	631	632	Lahjoitusrahastojen pääomat	42	41
Muut saamiset	96	96	Muut toimeksiantojen pääomat	4	4
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			E VIERAS PÄÄOMA		
Valtion toimeksiannot			I Pitkäaikainen		
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	41	41	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	5 262	7 840
C VAIHTUVAT VASTAAVAT					
I Vaihto-omaisuus		10	Lainat julkisyhteisöiltä		
			Saadut ennakot		
II Saamiset			Liittymismaksut ja muut velat	188	188
Pitkäaikaiset saamiset	331	331	Siirtovelat		
Lyhytaikaiset saamiset			II Lyhytaikainen		
Myyntisaamiset	360	646	Lyhytaik. joukkovelkakirjalainat	2 800	3 000
Lainasaamiset	100	47	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	2 578	578
Muut saamiset	100	251	Lainat julkisyhteisöiltä		
Siirtosaamiset	29	167	Saadut ennakot		
			Ostovelat	739	765
			Liittymismaksut ja muut velat	47	52
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	6	6	Siirtovelat	341	335
IV Rahat ja pankkisaamiset	122	272			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	23 593	25 374	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	23 593	25 374

TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	49,13	49,64
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	99,63	52,59
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2 066	1 600
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	777,73	598,97
Lainakanta 31.12., 1000 € (sis.lyh.aik)	10 640	11 418
Lainakanta 31.12., €/asukas(sis.lyh.aik.)	4 004,60	4 273,24
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	10 666 117	11 451 132
Lainat ja vastuut, €/asukas	4 014	4285,60
Lainasaamiset, 1000 €	632	632
Asukasmäärä	2657	2672

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuuden, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä taloudellisista sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusaste on erinomainen, mikäli se on yli 50 % ja normaali, jos se on 30–50 %. Alle 20 % omavaraisuusaste on heikko.

Vimpelin kunnan vuoden 2023 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 49,13 %, kun se vuoden 2022 lopussa oli 49,64 %.

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2023 oli 99,63 % ja vuonna 2022 se oli 52,59 %.

=100 * (Vieras pääoma – saadut ennakot) / Käyttötulot (Käyttötulot=toimintatulot + verotulot + valtionosuudet). Velan määrä on laskenut, mutta käyttötulojen määrä on laskenut huomattavan paljon, jolloin tunnusluvun muutos on suuri.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Vimpelin kunnan edellisen tilikauden yli- /alijäämä	+1.600 453,95
Tilikauden 1.1.-31.12.2023 tulos	+465 974,60
Kertynyt ylijäämä	+2 066 428,55
Kertynyt yli-/alijäämä € / asukas	+ 777,73

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. = vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Vimpelin kunnan lainakanta 31.12.2023 oli 10 640 226,00 €, kun se edellisenä vuonna oli 11 418.094,00,00 euroa.

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella asukasmäärällä.

Kunnan asukaskohtainen lainamäärä vuoden 2023 lopussa oli 4 004,60 euroa / asukas (v. 2022 = 4 285,60 €/asukas).

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Vimpelin kunnan lainat ja vuokravastuut olivat 10.666.117,00 € 31.12.2023.

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Vimpelin kunnan lainat ja vuokravastuut olivat 4 014 €/asukas vuonna 2023.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Lainasaamiset tytäryhteisöiltä olivat 31.12.2023 yhteensä 631 577,00 euroa ja ovat pysyneet ennallaan.

2.5. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja – menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

(ulkoinen)

TULOT	1000 €	%	MENOT	1000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	3 830	30,44	Toimintakulut	10 307	77,64
Verotulot	6 383	50,72	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	1 786	14,19	Korkokulut	246	1,85
Korkotuotot	21		Muut rahoituskulut	7	0,05
Muut rahoitustuotot	7	0,06	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		0,00
Tulorahoituksen korjauserät			Pakollisten varausten muutos		
- Pysyvien vastaavien			- Pakoll. varausten lis. (+), väh. (-)		
hyödykkeiden luovutusvoitot	-21	-0,17	- Pysyvien vastaavien		
			hyödykkeiden luovutustappiot		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	71	0,56	Investointimenot	1 938	14,60
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	507	4,03			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset			Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,00	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	578	4,35
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,00	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	200	
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	12 584	100,00	Kokonaismenot yhteensä	13 276	100,00

Täsmäytys:	
Kokonaistulot	12 584
Kokonaismenot	-13 276
	-692
Muut maksuvalmiuden muutokset	542
Rahavarojen muutokset	-150
	-692

2.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

2.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1	
Muut yhtiöt		
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt		1 (JärviS-Energia)
		3 (JPYP, Järvinet, Milles pakka)
Muut omistusyhteisyhteisöt		
Yhteensä	5	4

Kuntalaissa (410/2015) on säännökset kuntakonsernista ja kunnallisista liikelaitoksista. Kunnan, joka 16a §:n tarkoittamalla tavalla muodostaa tytäryhteisöineen kuntakonsernin, tulee laatia konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätöksen laadintavelvollisuus koskee kuntaa, jolla on yksi tai useampia tytäryhteisöjä.

Kuntalain 47 §:ssä säädetään kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeesta: Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.

Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.

Konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset ainakin:

- 1) kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta;
- 2) konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä;
- 3) tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta;
- 4) velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa;
- 5) konsernin sisäisistä palveluista;
- 6) kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä;
- 7) kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

Kuntalain 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

2.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Vimpelin kunnan kuntalain (410/2015) mukaiset konserniohjeet on hyväksytty kunnanvaltuuston kokouksessa 11.6.2018 § 39.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kuntakonserni on määritelty kuntalain 6 §:ssä. Konsernikäsitteellä kuvataan kunta-alalla kunnan tai kuntayhtymän määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostama kokonaisuutta. Määritelmä vastaa kirjanpitolain tarkoittamaa konsernia.

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjauksella tarkoitetaan omistajaohjausta ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamista. Omistajaohjaus on kunnan edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä

Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kunta tai kuntayhtymä on konsernin emoyhteisö ja sen tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kunnalla tai kuntayhtymällä on yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan emoyhteisön oikeutta käyttää yli puolta kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä. Määräysvalta voi tarkoittaa myös oikeutta nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä kohdeyrityksen hallituksessa tai siihen verrattavassa toimielimessä tai toimielimessä, jolla on tämä sama oikeus. Määräysvalta voi perustua myös muihin seikkoihin, jotka luovat kunnalle oikeuden tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa kohdeyhteisössä.

Konserniohje ei oikeudellisesti suoraan sido tytäryhteisöjen toimielimiä. Sitovuus syntyy vasta siinä vaiheessa, kun tytäryhteisöjen toimivaltainen elin, yleensä hallitus, on hyväksynyt ohjeet yhteisöä sitovaksi (Kuntalaki 47 §).

Kuntakonsernissa hyväksytyt konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu. Tytäryhteisöjen johto toimii kuitenkin konsernin emoyhteisön eli kunnan luottamuksen varassa.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja säätiöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Kunnan kuntakonserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat yhteisöt:

- Vimpelin Vuokra-asunnot Oy (omistusosuus 100 %)
- Vimpelin Lämpö Oy (omistusosuus 70,8 %)
- Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy (omistusosuus 64,17 %)

Vimpelin Lämpö Oy omistaa omia osakkeitaan 29,2 %:n omistusosuudella.

Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy omistaa omia osakkeitaan 35,83 %:n omistusosuudella.

Muut Konserniyhtiöt

- Järviseudun koulutus kuntayhtymä (omistusosuus 9,54 %)
- Etelä- Pohjanmaan Liitto (omistusosuus 1,50 %)

Kunnan toimielinten vastuunjako konsernin toiminnan seurannassa ja raportoinnissa

Valtuusto

- Määrittelee kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset
- Päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
- Hyväksyy tilinpäätöksen, joka sisältää konsernitilinpäätöksen
- Nimeää kunnan edustajat kuntayhtymien valtuustoihin/yhtymäkokouksiin
- Hyväksyy konserniohjeet.

Kunnanhallitus

- Nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin.
- Antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännöllä annettu kunnan muulle viranomaiselle
- Valvoo kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista
- Vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- Antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.
- Kunnanhallitus antaa kuntaa eri yhteisöjen, laitosten tai säätiöiden hallintoelimissä edustaville henkilöille ohjeita kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

Kunnanjohtaja

- Johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan konsernipolitiikkaa
- Vastaa konserniohjeen mukaan kunnanjohtajalle kuuluvista tehtävistä
- Seuraa kunnan omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kunnanhallitukselle
- Seuraa kuntakonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämiseksi kunnanhallitukselle.
- Kunnanjohtajalla on oikeus käyttää kunnan puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta.
- Huolehtii konsernin toiminnan ja talouden suunnittelusta.

2.6.3. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta.

- kunnanjohtaja (tarvittaessa myös talous- ja hallintojohtaja sekä tekninen johtaja) osallistuu säännöllisesti Vimpelin Vuokra-asunnot Oy:n hallituksen kokouksiin
- Vimpelin Lämpö Oy:n hallituksen puheenjohtaja oli kutsuttuna kunnanhallituksen kokouksessa omistajaohjausta varten 29.5.2023 § 150

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitoa. Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kunnalle tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Konsernijohto antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

Raportoinnin sisältö ja rajoitukset

- Liikesalaisuuden piiriin ja muut salassa pidettävät asiat käsitellään emoyhteisönä toimivassa kunnassa salassa pidettävänä.
- Tytäryhteisöjen tulee toimittaa toimintakatsaus maksukausittainen, jossa on arvioitu tavoitteiden toteutumista koko kuluvalle suunnittelukaudella ja mahdollisia poikkeamia tavoitteista sekä tarvetta korjaaviin toimenpiteisiin.
- Raportoinnin yhteydessä yhtiöiden toimitusjohtajat esittelevät kunnanhallituksen kokouksessa sekä välintilinpäätökset, tilinpäätökset ja tulevien vuosien budjetin ja investointisuunnitelmat.

Toiminnan ja talouden suunnittelu

- Tytäryhteisö toimittaa kunnanhallitukselle tiedoksi 4- vuotisen taloussuunnitelman sekä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.
- Taloussuunnitelmasta tulee käydä ilmi valtuuston tytäryhteisölle asettamat toimintatavoitteet. Investointiohjelman suunnittelukauden tulee olla 4 vuotta ja se tulee toimittaa kunnanhallitukselle tiedoksi. Taloussuunnitteluun liittyvistä käytännöistä ja suunnittelumalleista päättää viimekädessä tytäryhteisön hallitus.
- Henkilöstösuunnitelma

2.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vimpelin Vuokra-asunnot Oy:n hallinnoimien asuntojen korjausta ja päivitystä jatkettiin, mutta kiinteistöjen isoja peruskorjauksia ei tehty vuoden 2023 aikana. Pitkäaikaisen lainan lyhennykset toteutuivat suunnitellusti. Kunta teki sijoituksen yhtiön SVOP-rahastoon (ostovelkoja ja kassalainaa vastaan), jonka vuoksi oma pääoma vahvistui. Korkomenojen nousu on riski yhtiön taloudelle. Vuoden 2023 alusta yhtiön kirjanpito palvelut siirtyivät Järvinet Oy:lle.

Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy:n kiinteistön tiloista oli vuokrattuna pääosan vuodesta n. 80 %. Vimpelin Keskuskiinteistöt on peruskorjannut kiinteistöä edelleen vuoden 2023 aikana.

Vimpelin Lämpö Oy teki vuotta 2022 paremman tuloksen. Toiminnassa ei tapahtunut erityisiä muutoksia vuoden 2023 aikana. Kaukolämmön hintaa nostettiin kustannusten nousuun pohjautuen. Yhtiön talous on vahva.

Vimpelin Kotipiha Oy:n selvitysmenettely päättyi syksyllä 2022 ja kaupparekisteriin yhtiön toiminnan päättäminen on merkitty 16.1.2023.

As. Oy Kotipihan lopettamiseen liittyen kunta kirjasi omaan taseeseensa Kotipihan maa-alueen, rakennukset, liittymät ja koneet ja laitteet, yhteensä 346.214,41 euroa investointimenona ja vastaavasti ao. yhtiön osakkeet 386.070 euroa käsitellään myyntinä. (Käyttötalousosaan on kirjattu muut kulut 27 117,33 € ja tuloksi As. Oy Kotipihan tililtä siirtyneet varat 12 738,26 euroa.) Kvalt 18.12.2023 § 67.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ja Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä siirtyvät Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 ja poistuivat kunnan konsernista.

Hyvinvointialueelle siirtyvät omaisuus- ja pääomaerät kirjattiin alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023. Tilinavaukseen kirjaamisen tarkoituksena on, että peruspääomaa vastaan kirjattavia omaisuus- ja pääomaerien siirtoja ei esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa eikä rahoituslaskelmassa. Muut kirjaukset esitetään vuoden 2023 liiketapahtumina.

Pysyvät vastaavat

Hyvinvointialueelle siirtyvät kuntayhtymien jäsenosuudet ja irtain omaisuus vähennettiin kunnan taseen omaisuuseristä. Siirto kirjattiin kunnan kirjanpidossa peruspääomaa vastaan.

Vieras pääoma

Voimaanpanolain 42.1 §:n mukaisesti kunnasta hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka kirjattiin kunnan peruspääomaa vastaan.

Vertailuvuoden tase

Kirjanpitolautakunnan lausunnon mukaan voimaanpanolain perusteella tehtävät omaisuuden ja pääomien siirtoja koskevat kirjaukset eivät ole luonteeltaan kirjanpitoperiaatteiden muutoksia tai aikaisempien vuosien virheiden oikaisuja, joten kuntien tilinpäätöksessä 2023 vertailuvuotena olevan edellisen tilikauden päättävään taseeseen 2022 ei tehdä oikaisuja vaan tarvittavat tiedot annetaan liitetiedoissa.

Vuoden 2023 tilinavauksen yhteydessä alkusaldojen muutoksina kunnan taseessa on kirjattu lausunnon mukaisesti Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin jäsenosuus (1 368 113,56 €) sekä Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän jäsenosuus (38 176,64 €) ja hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka (46 745,64 €) siirtyneen henkilöstön osalta, perusturvan tietokoneohjelmistot, ym. (21 005,42 €) sekä irtain kalusto (53 220,21 €) peruspääomaa vastaan.

Kaikki kirjaukset on toteutettu tase-erien välisinä siirtoina. Muutokset kuvattu tarkemmin tasetta koskevissa liitetiedoissa.

Hyvinvointialueuudistuksen eli sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen ja siihen liittyvien omaisuuden ja lomapalkkavelan siirrot vaikuttivat tilikauden tuottojen ja kulujen muodostumiseen. Kunnallisverotulot vähenivät verotuleikkauksen vuoksi 46,43 % ja yhteisöverotulot pienenevät n. 35 %. Valtionosuuden leikkaus kohdistui sekä peruspalvelujen valtionosuuteen, verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen että verotilitysten kompensointiin; kaikkiaan kunnan laskennallinen tuloslaskelmaan kirjattava valtionosuus väheni 80 %. Kotikuntakorvaus vai valtionosuuden maksatuksessa negatiiviseksi, mikä vaikutti kunnan maksuvalmiuteen.

2.6.5. Vuodelle 2023 asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vimpelin Vuokra-Asunnot Oy

Tavoitteiden toteutuminen kunnan v. 2023 tilinpäätökseen.

	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2023	Tavoiteluokka
Tilojen käyttöaste	90 %	90 %	Toiminnallinen tavoite
Talouden tervehdyttämissuunnitelma	Toteutus suunnitelman mukaan	Toteutunut pois lukien fuusioituminen	Taloudellinen tavoite
Tilikauden tulos vähintään	>0	>0	Taloudellinen tavoite
Alijäämä	>0	>0	Taloudellinen tavoite
Omavaraisuusaste %	>6	14,2 %	Taloudellinen tavoite
Pitkäaikainen vieras pääoma €/asukas	< 1050 €/asukas	856 € / asukas	Taloudellinen tavoite
Korjausinvestointien suunnitelma	Toteutus suunnitelman mukaan	Ei toteutunut täysin suunnitelman mukaan. Keskitettiin akuutteihin remonteihin.	Toiminnallinen tavoite
Korjausinvestointien taso % liikevaihdosta	20 %	0 %	Toiminnallinen ja taloudellinen tavoite

Asukaslukuna käytetään 2657 asukasta = 31.12.2023 asukasluku.

Asuntojen korjausta ja päivitystä jatkettiin, mutta kiinteistöjen isoja peruskorjauksia ei tehty vuoden 2023 aikana. Pitkäaikaisen lainan lyhennykset toteutuivat suunnitellusti. Kunta teki sijoituksen yhtiön SVOP-rahastoon (ostovelkoja ja kassalainaa vastaan), jonka vuoksi oma pääoma vahvistui.

Arvio tulevasta kehityksestä ja riskeistä

- korkojen nousu
- iäkäs asuntokanta
- kunnan vuokra-asuntojen ja Vimpelin Vuokra-asuntojen mahdollinen fuusioituminen ja sen tuomat taloudelliset riskit

Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy

Tavoitteet ja tunnusluvut **Tavoitteiden toteutuminen v. 2023 tilinpäätökseen**

Tavoitteet ja tunnusluvut:

	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2023	Tavoiteluokka
Tilojen käyttöaste	80 %	80 %	Toiminnallinen tavoite
Tilikauden tulos	>0	<0	Taloudellinen tavoite
Omavaraisuusaste %	>20	99 %	Taloudellinen tavoite

Vakavaraisuus / omavaraisuusaste 98 %

Tilikauden tulos -6 685,84 € ja ilman poistoja +3 699,82 euroa.

Yhtiön omavaraisuusaste on erinomainen ja yhtiöllä on vain lyhytaikaista vierasta pääomaa; kassa on yhtiön liikevaihtoon nähden vahva.

Arvio tulevasta kehityksestä

Kiinteistöissä on suoritettu kiireellisiä korjauksia, joita jatketaan edelleen. Yhtiön maksuliikennetili tullaan vaihtamaan asioinnin helpottamiseksi.

Vimpelin Lämpö Oy

Tavoitteet ja tunnusluvut **Tavoitteiden toteutuminen v. 2023 tilinpäätökseen**

	Talousarvio 2023	Tilinpäätös 2023	Tavoiteluokka
Liittymien määrä kpl	44	49	Vaikuttavuustavoite
Yksikköhinta kunnallisen tuotannon keskiarvosta alv 0 %	63 € / MWh	68 € / MWh Valtakunnan keskiarvo 68,54 € / MWh	Tuotantotavoite
Katetuotto %	n. 25	n.28 %	Kannattavuustavoite
Sijoitetun pääoman tuotto	5		Kannattavuustavoite
Tilikauden voitto / liikevaihdosta	> 5 %	n.11 %	Taloudellinen tavoite
Omavaraisuusaste %	n.60 %	n.67 %	Taloudellinen tavoite
Suhteellinen velkaantuneisuus %	n.30 %	n.11 %	Taloudellinen tavoite
Pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä €/asukas	< 60 €/asukas	n.73 € / asukas	Taloudellinen tavoite
Osinko omistajalle	1000 euroa	5 %	Taloudellinen tavoite

Asukaslukuna käytetään 2657 asukasta = 31.12.2023 asukasluku

Arvio tulevasta kehityksestä ja riskeistä

- Tuleva vuosi tulee näillä näkymin olemaan hyvin saman suuntainen.
- Laitteisto vanhenee ja korjaustarpeita ilmenee tiuhemmin.

2.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
	2023	2022
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toimintatuotot	5 319	13 444
Toimintakulut	-11 423	-31 345
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	69	53
Toimintakate	-6 035	-17 848
Verotulot	6 383	10 960
Valtionosuudet	1 786	9 728
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	25	10
Muut rahoitustuotot	3	98
Korkokulut	-288	-154
Muut rahoituskulut	-10	-30
Vuosikate	1 864	2 764
Poistot ja arvonalentamiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 253	-1 829
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	611	935
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden vero	-19	-20
Laskennalliset verot		1
Vähemmistöosuudet	-16	-7
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	576	909

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	47	43
Vuosikate/Poistot, %	149	151
Vuosikate, euroa/asukas	702	1 035
Asukasmäärä	2 657	2 672

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Konsernin toimintatuotot / toimintakulut % oli 47 %.

Vuosikate prosenttia poistoista on tunnusluku, joka osoittaa kunnan konsernin tulorahoituksen riittävyyden investointeihin. Tunnusluvun ollessa 100 %, oletetaan kunnan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Konsernin vuosikate poistoista on 149 % vuonna 2023.

Vuosikate euroa / asukas on tunnusluku, jota käytetään tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vimpelin vuoden 2023 konsernin vuosikate oli 702 euroa / asukas ja heikentyi verrattuna edelliseen vuoteen.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1865	2 764
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-20	-20
Tulorahoituksen korjauserät	-117	-120
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2010	-2 392
Rahoitusosuudet investointimenoihin	71	77
Pys. vastaavien hyödykk. luovutustulot	547	23
Toiminnan ja investointien rahavirta	336	332
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainsaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		2 491
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-815	-1 445
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-200	-1 000
Oman pääoman muutokset	224	-545
Muut maksuvalmiuden muutokset	371	-188
Rahoituksen rahavirta	-420	-687
Rahavarojen muutos	-84	-355
Rahavarat 31.12.	936	1 622
Rahavarat 1.1.	1020	1 977
Rahavarojen muutos	-84	-355

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	-838	-2 378
Investointien tulorahoitus, %	96,17	119
Laskennallinen lainanhoitokate	1,19	1,23
Lainanhoitokate	1,95	1,82
Kassan riittävyys (pv)	23,45	16,73

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän (5 vuodelta) avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Konsernin toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta

2023	336 200,68
2022	332 972,04
2021	1 371 635,14
2020	-99 808,14
2019	-2 442 931,62

Investointien tulorahoitus – Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitusprosentti oli konsernitasolla 96,17 %.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja josta saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitasoon lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konsernin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Konsernitiilin päätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Konserni voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokateen.

Konsernin laskennallinen lainanhoitokate oli 1,19 vuonna 2023.

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Konsernin lainahoitokate oli 1,95 %.

Kassan riittävyys (pv) – tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Vuonna 2023 kassan riittävyys oli 23,45 pv.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	39	169
Muut pitkävaikutteiset menot	499	432
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 433	2 499
Rakennukset	15 856	20 246
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 594	3 795
Koneet ja kalusto	418	899
Muut aineelliset hyödykkeet	20	34
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	461	1 200
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	394	325
Osakkeet ja osuudet	579	702
Lainasaamiset		3
Muut saamiset	142	143
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	44	63
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	59	59
Muut toimeksiannot	19	1
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	23	229
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	442	1 452
Lainasaamiset	100	
Muut saamiset	118	323
Siirtosaamiset	38	282
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Muut arvopaperit	27	26
Rahat ja pankkisaamiset	909	1 596
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 214	34 478

VASTATTAVAA	2023	2 022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	9 526	10 970
Muu oma pääoma		23
Edellisten tilikausien yli (alijäämä)	1 991	954
Tilikauden yli (alijäämä)	575	910
VÄHEMMISTÖOSUUDET	290	367
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset		131
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	43	62
Lahjoitusrahaston pääomat	47	47
Muiden toimeksiantojen pääomat	36	16
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 606	13 508
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	333	188
Laskennalliset verot		19
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	2 800	3 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 722	1 238
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		47
Saadut ennakot	83	49
Ostovelat	792	1 369
Muut velat	-19	297
Siirtovelat	389	1 283
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 214	34 478

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste %	47,38	38
Suhteellinen velkaantuneisuus%	100,99	61,38
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	2 567	1 864
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	966	697
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	12 128	17 795
Konsernin lainat €/asukas	4 564	6 660
Konsernin lainat ja vuokravastuut, 31.12.	12 135 241	18 054 102
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	4 567,27	6 757
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	3
Kunnan asukasmäärä	2 657	2 672

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuuden, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä taloudellisista sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusaste on erinomainen, mikäli se on yli 50 % ja normaali, jos se on 30–50 %. Alle 20 % omavaraisuusaste on heikko.

Vimpelin kunnan konsernin vuoden 2023 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 47,38 %.

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2023 oli 100,99 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Konsernin kertynyt yli-/alijäämä 966 € / asukas.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. = vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Konsernin lainakanta 31.12.2023 oli 12 127 781,76 euroa.

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella asukasmäärällä.

Konsernin lainat 31.12.2023 olivat 4 564,46 euroa / asukas.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Konsernin lainat ja vuokravastuut olivat 12 135 240,63 €.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Konsernin lainat ja vuokravastuut olivat 4 567,27 euroa / asukas 31.12.2023.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konsernin lainasaamiset olivat 31.12.2023 yhteensä 0 euroa.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen palveluksessa olevien **henkilöiden keskimääräinen lukumäärä** 31.12.2023 41 henkilöä.

2.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

2.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 110.3 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kuntalain 115.2 §:n mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Usealle vuodelle ulottuva toimenpideohjelma tarkistetaan ja hyväksytään vuosittain talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Toimenpideohjelmaan otetaan ne tuloja lisäävät ja menoja vähentävät toimenpiteet, jotka eivät sisälly varsinaiseen taloussuunnitelmaan. Toimenpiteet on esitettävä yksilöityinä, rahamääräisinä ja ajallisesti kohdistettuina. Erillisessä toimenpideohjelmassa voidaan tehdä periaateratkaisut tarvittavien toimenpiteiden määrästä ja rahamääräisestä tasosta, vaikka niiden kohdistumista tehtävittäin ei vielä olisikaan ratkaistu.

Vimpelin kunnan tulos ei toteutunut talousarvioon ennakoituna mukaisena vuonna 2023. Merkittävin syy tähän oli kunnallisverotulojen ennakoitua heikompi kertymä sekä korkokustannusten nousu. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli 465.974,60 euroa.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

2.7.2. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää, että vuoden 2023 tilikauden tulos + 465.974,60 euroa siirretään edellisen tilikauden yli-/alijäämätilille. Tilikauden tuloksen siirron jälkeen ylijäämää on kunnan taseessa 2.066.428,55 euroa.

Vimpelin kunnan taseen ali- / ylijäämän muodostuminen vuodesta 2014 lukien näkyy seuraavasta taulukosta.

Tilinpäätösten ja taseen yli-/alijäämät	
TP 2015 ylijäämä	1.397.726,12
TP 2016 ylijäämä	1.482.844,84
TP 2017 ylijäämä	961.529,27
TP 2018 alijäämä	-503.010,33
TP 2019 alijäämä	-1.154.485,45
TP 2020 ylijäämä	1.240.913,36
Taseen alijäämä 31.12.2020	-165.830,07
TP 2021 ylijäämä	971.742,04
Taseen ylijäämä 31.12.2021	805.911,97
TP 2022 ylijäämä	794.541,98
TP 2023 ylijäämä	465.974,60
Taseen ylijäämä 31.12.2023	2.066.428,55

Taseeseen kertynyt ylijäämä €/asukas
(tavoitearvo 300–400 €/asukas)

	TP 2021	TP 2022	TP 2021 + TP 2022 + TP 2023
Ylijäämä €/asukas	292	599	777,73
Asukasluku 31.12.2023	2756	2672	2657

2.7.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain talouden tasapainottamista koskevilla säännöksillä pyritään lisäämään talouden suunnitelmallisuutta sekä selkeyttämään ja täsmentämään kunnan talouden tasapainosäätelyä erityisesti tilanteessa, jossa kunnan kertynyt alijäämä on merkittävä. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamisessa.

Uuden kuntalain (410/2015) 110 § mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Tunnuslukujen mukaiset raja-arvot*

– Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä: vähintään 1 000 €/as viimeisimmässä ja vähintään 500 €/as edeltäneessä tilinpäätöksessä

– Myös jos kaikki 6 tunnusluvun raja-arvoa ylittyivät tarkastelujaksona (kaksi viimeisintä tilinpäätöstä)

1. Vuosikate oli negatiivinen ilman harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta
2. Tuloveroprosentti oli vähintään 0,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin painotettu keskiarvo
3. Lainakanta per asukas ylitti maan keskiarvon enintään 50 %
4. Taseessa oli kertynyttä alijäämää
5. Omavaraisuusaste oli alle 50 % ja
6. Suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %.

* Valtioneuvoston asetus kunnan talouden tunnuslukujen eräistä raja-arvoista

172/2007 sekä 205/2011

Vimpelin kunnan talous täyttää vuosien 2021-2022 tilinpäätöstiedoista Valtiovarainministeriön tekemän kuntakohtaisen laskelman mukaan vain tuloveroprosenttia koskevan kriteerin Lähde: VM, Talouden tunnusluvut kuntakonserneittain vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätösten mukaan (26.9.2023). Suhteellisen velkaantuneisuuden kriteerin tunnusluku muuttui sekä kunnan että konsernin taseessa, koska verotulojen määrä väheni yli 30 %, valtionosuuden määrä väheni yli 80 %, toimintatuotot pysyivät lähes ennallaan. Eli kun liikevaihto laskee velan määrän pysyessä lähes ennallaan, suhteellisen velkaantuneisuuden kriteeri nousee. Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku ylittyy selkeästi vuoden 2023 tilinpäätöksessä, mikä tapahtuneen useimmilla kunnilla.

Kunnanvaltuusto on 23.10.2023 § 60 hyväksynyt talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2023 – 2026.

Talouden tasapainottamisohjelma Kunnanvaltuusto 23.10.2023 €	2023	2024	2025	2026
Vesi- ja jätevesimaksujen (kulutus) nostaminen 15 %		100 000	100 000	100 000
Kunnan suoraan omistamien asuntojen vuokrien nostaminen 10 %		21 000	21 000	21 000
Rahoitusvastikkeen poismaksu, lisää kohteen tulosta		10 000	10 000	10 000
Tuntikehyksen vähentäminen oppilasmäärän pienentyessä		40 000	40 000	40 000
Esikouluryhmien vähentäminen yhteen	20 000	40 000	40 000	40 000
Alakoulun ryhmien muuttuminen vähitellen yksisarjaiseksi		20 000	40 000	60 000
Kotihoidon tuen vähentäminen lasten lukumäärän laskiessa		10 000	20 000	20 000
Rakennusvalvonnan taksojen ja maksujen korotus		2 500	2 500	2 500
Kiinteistöstrategia ja kiinteistöjen salkutus ylläpidettäviin, kehitettäviin, myytäviin, purettaviin, "kylmäksi laitettaviin" jne.. Kiinteistöstrategia hyväksytty kunnanvaltuustossa 2.4.2023				
Ylläpidettäviin kiinteistöihin toteutetaan energiansäästötoimenpiteitä		20 000	20 000	20 000
Yhden esimiehen malli ruoka- ja siivouspalveluissa, toteutettu v. 2023	40 000			
Päiväkodin väistötilojen vuokra-ajan päättyminen				100 000
Yhteensä säästöohjelma euroa: vaikutus tulokseen verrattuna nykyiseen tuloslaskelmaan	60 000	263 500	293 500	413 500

Kunnanhallituksen selvitys talouden tasapainottamisohjelman riittävydestä

Talousarvioon vuodelle 2023 suunnitellut toimenpiteet toteutuivat suunnitellusti. Vuodelle 2024 talousarvioon on päätetty sekä vuokrien että vesi- ja jätevesimaksujen korotuksista. Korkokustannukset lisäävät kunnan rahoitusmenoja ja tilikauden tulos talousarviossa vuodelle 2024 on lähellä nollaa. Talouden sopeuttamista jatketaan kunnanvaltuuston päättämällä tavalla.

Sivistystoimen ostopalvelujen kustannukset olivat vuoden 2023 tilinpäätöksessä talousarviota pienemmät, mikä osaltaan kompensoi kunnallisverotulojen talousarviota heikompaa kehitystä.

Taseessa oleva ylijäämä tasaa hieman talouden vuosittaista vaihtelua ja tuo aikaa reagoida talouden ennakoimattomaan heikkenemiseen.

Talouden tasapainottamista tulee vuoden 2023 hyvästä tuloksesta huolimatta edelleen jatkaa, eikä toimintatuloja vähentäviä tai toimintamenoja kasvattavia toimia tule tehdä. Talouden toteutumisen seuranta v. 2024 ja suunnitelmavuosina tulee olla ajantasaisista kaikissa toimielimissä erityisesti sen vuoksi, että sekä toimintojen että talouden rakenne muuttui oleellisesti hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa vuoden 2023 alusta lukien.

Em. toimenpiteillä kunnanhallitus katsoo, että talouden tasapainottamisohjelma on tässä vaiheessa riittävä.

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.1 Tavoitteiden toteutuminen

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailussa on lisäksi käytävä ilmi, ovatko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrätyllä tavalla (KuntaL 110.4 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous-, ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle menotai tuloerälle.

Toteutumisvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- ja toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan talousarvion toteutumisvertailuosassa (KuntaL 113, 115 §). Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista (KuntaL 121.2 §).

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä. Euromääräisen poikkeaman lisäksi poikkeama voidaan esittää suhteellisenä osuutena.

Vuoden 2023 talousarvion käyttötalouden osalta määrärahat ovat sitovia bruttomääräisinä:

- valtuustoon nähden kunnanhallitus- ja lautakuntatasolla (sitovuustaso osasto 02)
- lautakuntaan nähden vastuualueetasolla (sitovuustaso osasto 03)

Investoinnit ovat sitovia valtuustoon nähden hankeryhmittäin investointimenot, investointitulot ja investointinetto.

Valtuustoon nähden sitovat hankeryhmät:

Kunnanhallitus (kunnanhallitus päättää hankeryhmän sisällä)

Sivistystoimen irtaimisto (kunnanhallitus päättää hankeryhmän sisällä)

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Uudisrakentaminen

Tekninen toimen irtaimisto (tekninen lautakunta päättää hankeryhmän sisällä)

Peruskorjaus (tekninen lautakunta päättää hankeryhmän sisällä)

Yleiset alueet (erikseen valtuustoon nähden sitovia kaavatiet ja urheilu- ja ulkoilualueet)

- Kaavatiet (tekninen lautakunta päättää hankeryhmän sisällä)
- Urheilu- ja ulkoilualueet (tekninen lautakunta päättää hankeryhmän sisällä vapaa-aikalautakuntaa kuultuaan)

Vesihuoltolaitos (tekninen lautakunta päättää hankeryhmän sisällä)

Sitovia eriä tuloslaskelmassa ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja menot ja tulot. Poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti.

Rahoitusosassa sitovia eriä ovat rahoitustoiminnan, lainakannan ja muut maksuvalmiuden muutokset.

Valtuusto on määrännyt talousarviovuodelta 2023 tilivelvollisiksi tilauksittain seuraavat **viranhaltijat**:

Kunnanhallitus	Kunnanjohtaja
	Hallinto- ja talousjohtaja
Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta	Vapaa-aikasihteeri
Tekninen lautakunta	Tekninen johtaja
	Ympäristösihteeri
Investoinnit	Kunnanjohtaja
	Hallinto- ja talousjohtaja
	Vapaa-aikasihteeri
	Tekninen johtaja

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat lisäksi kunnan toimielimen jäsenet: kunnanhallituksen, vapaa-aika- ja kulttuurilautakunnan ja teknisen lautakunnan jäsenet.

3.1.1 Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta (ulk.)	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP23/TA23 €-muutos	TP23/TA23 %-muutos
Tuotot	6 096,60	3 800	5 244,00	1 444,00	138,0
Kulut	-6 803,42	-7 380	-8 702,01	-1 322,01	117,9
Toimintakate	-706,82	-3 580	-3 458,01	121,99	96,6

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Vuonna 2023 toimitettiin eduskuntavaalit.

3.1.2. Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta (ulk.)	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP23/TA23 €-muutos	TP23/TA23 %-muutos
Tuotot					
Kulut	-10 381,16	-12 444	-11 384,51	1 059,49	91,5
Toimintakate	-10 381,16	-12 444	-11 384,51	1 059,49	91,5

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tarkastuslautakunnan talousarvio käsittää luottamushenkilöpohjaisen tarkastuslautakunnan toiminnan sekä ammatitilintarkastuksen.

Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tilintarkastuksen tehtävänä on hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tarkastaa, onko kunnan hallintoa ja taloutta hoidettu kunnanvaltuuston päätösten mukaisesti sekä muutoin asianmukaisesti.

Tilikausilla 2021–2024 ja optio vuodelle 2025 tilintarkastusyhteisönä toimii KPMG Oy vastuullisena tilintarkastajana Janne Kulju syksyyn 2023, jonka jälkeen vastuullisena tilintarkastajana on jatkanut Helena Järvenpää.

Arvio:

Tilintarkastus toteutui vuonna 2023 asianmukaisesti ja hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Tarkastuslautakunta kokoontui 2023 6 kertaa, yhteensä 46 §:ää.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022 käsiteltiin kunnanvaltuustossa 19.6.2023 § 47. Tilinpäätös vuodelta 2022 hyväksyttiin ja tilivelvollisille myönnettiin vastuuvapaus 19.6.2023 § 48.

3.1.3. Kunnanhallitus

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT MÄÄRÄRAHAT / kunnanhallitus

Kunnanhallitus (ulk.)	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP23/TA23 €-muutos	TP23/TA23 %-muutos
Tuotot	166 693,60	28 810	91 674,69	62 864,69	218,20
Kulut	-17 991 565,71	-6 329 548	-6 087 884,55	-241 663,45	96,18
Toimintakate	-17 824 872,11	-6 300 738	-5 996 209,86	304 528,14	95,17

Kokonaiskustannusten vähennys toimintakatetasolla yhteensä -300 528,14 euroa talousarvioon verrattuna. Maahanmuuttoon liittyvät tuotot lisääntyivät 81 502,94 euroa arvioidusta. Sivistystoimen ostopalvelussa tuloja kertyi ennakoitua enemmän lukiopalveluihin sekä perusopetukseen, mikä vähensi asiakaspalvelun ostoja sivistyspalveluissa -245 369 €. Työmarkkinatuen kuntaosuus ei toteutunut täysimääräisenä; samoin projektien kuntaosuudet olivat ennakoitua pienemmät hankekauden vaihtuessa.

Seuraavassa erittely valtuustoon nähden sitovasta määrärahasta / kunnanhallitus.

Yleishallinto (ulk.)	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP23/TA23 €-muutos	TP23/TA23 %-muutos
Tuotot	161 346,36	25 910	90 163,66	64 253,66	348,0
Kulut	-878 579,14	-895 306	-945 810,98	-50 504,98	105,6
Toimintakate	-717 232,78	-869 396	-855 639,01	-13 748,68	98,4

Kunnanhallituksen vastuualue sisältää seuraavat toimintamenot: kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, hallinto- ja toimisto, muu toiminta, nuorten työllistäminen, löytöeläinten talteenotto ja säilytys, yhteiskuntasuhteet, toimikunnat, catering, kunnan markkinointi, isännöintipalvelut, sivistystoimen tilaajalautakunnan palkkiot, tukityöllistäminen, maahanmuuttopalvelut ja työmarkkinatuen kuntaosuus.

Muu toiminta sisältää jäsenmaksuja mm. E-P liitto, kuntaliitto, KT-kuntatyönantaja sekä kunnan jakamiin yleisavustuksiin ja kylien kehittämisrahaan varatun määrärahan. Myös joukkoliikenteen tukeminen sisältyy muuhun toimintaan.

Alla yleishallinnon erittely toimintakate –tasolla (ulkoinen / sisäinen)

Ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kunnanvaltuusto	-30 503,79	-39.264	-27.101,54
Kunnanhallitus	-202 719,00	-193.965	-205.400,70
Hallinto ja toimisto	-298 311,51	-311.506	-326.967,41
Muu toiminta	-193 148,34	-178.340	-201.1112,09
Nuorten työllistäminen	-12 376,27	-15.182	-10.836,04
Löytöeläinten säilytys	-7 200,00	-7.300	-7.217,64
Yhteiskuntasuhteet	-11 448,71	-23.200	-13.033,67
Catering	-10 218,59	-9.353	-10.261,89
Kunnan markkinointi	-5 409,81	-25.600	-22.114,19
Isännöintipalvelut	0,00	0	
Sivistystoimen tilaajalautakunta	-2 726,56	-3.144	-2.199,61
Nordic Baseball / Kansainv. hanke	6 875,31	0	-2.348,83
Maahanmuuttopalvelut	8 798,42	-14.550	-12.069,68
Työmarkkinatuen kuntaosuus		-100.000	-53.610,76

Hallinto- ja toimisto -palvelujen ylitys johtuu tilapäisen työntekijän palkkakulusta ja jaksotettujen palkkojen lisäkulusta (lomapalkkakajaksotus) sivukuluineen. Muu toiminta -kustannuspaikan ylitys johtuu asiointiliikenteen ennakoimattomasta kulusta.

Toimistopalvelut	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP23/TA23 €-muutos	TP23/TA23 %-muutos
Tuotot	5 347,24	2 900	1 511,03	-1 388,97	52,1
Kulut	-47 972,60	-56 200	-52 286,10	3 913,90	93,0
Toimintakate	-42 625,36	-53 300	-50 775,07	-2 524,93	95,3

Toimistopalvelut sisältää monistuksen, ICT:n, tilitoimistopalveluiden ja postituksen kustannukset. ATK-kustannus syntyy mm. kunnassa käytössä olevien eri ohjelmien ylläpitokuluista, palvelinkustannuksista ja ylläpitopalvelusta. Tilitoimistopalvelut pitävät sisällään mm. kirjanpitopalvelut ja palkanlaskennan palvelut kunnanhallituksen vastuualueella.

Henkilöstöpalvelut	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP23/TA23 €-muutos	TP23/TA23 %-muutos
Tuotot					
Kulut	-33 517,87	-27 101	-31 831,91	-4 730,91	117,5
Toimintakate	-33 517,87	-27 101	-31 831,91	-4 730,91	117,5

Henkilöstöpalvelut sisältää henkilöstöhallinnon, yhteistyötoimikunnan, työpaikkaruokailun ja tyky-toiminnan kustannukset sekä pääluottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen korvaukset ja muut työsuojeluun liittyvät kustannukset. Vuonna 2023 poistettiin kirjanpidosta eläkemenerusteinen saatava 11 072,05 euroa.

Muu yhteistoiminta	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP23/TA23 €-muutos	TP23/TA23 %-muutos
Tuotot					
Kulut	-376 063,67	-226 000	-170 071,00	55 929,00	75,3
Toimintakate	-376 063,67	-226 000	-170 071,00	55 929,00	75,3

Muu yhteistoiminta sisältää projektien kuntaosuudet, elinkeinotoimen, palo- ja pelastustoimen kustannukset.

Elinkeinotoimi: -63 425,41 € (TA -76 000 €)

Projektit: - 27 810,28 € (TA -70 000 €)

Ympäristöterveydenhuolto: -78 835,31 € (TA -80 000 €).

Lisäksi valtuuston nähden sitovaan tasoon sisältyvät sivistys- ja varhaiskasvatuspalveluiden sekä maa-seutuhallinnon palveluiden ostot, joista alla esitetään erittely. Sivistystoimen ostopalvelusta kotihoidon-tuen osuus näkyy Vimpelin kunnan talousarvion tuloslaskelmassa kohdassa avustus (-71 762,93 euroa) ja loppuosa kohdassa palvelujen osto.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite Kuntastrategian tavoite 1	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Vimpeli on kuntakentän kansallinen edelläkävijä	Vimpeli perustaa "tulevaisuuden ja mahdollisuuksien toimikunnan" (Committee of Future and Possibilities). Toimikunnan tehtäviin kuuluu uusien mahdollisuuksien ja rahoitusmallien etsiminen, menestyksen edistäminen, ongelmien ratkominen ja strateginen lobbaus	Toteutunut kyllä / ei Toimikunta perustettu, vuodelle 2024 on asetettu tavoitteeksi toimikunnan työn vakiinnuttaminen
Tavoite Kuntastrategian tavoite 2	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Vimpeli pysäyttää väestön vähenemisen	Kunta päivittää tonttitarjonnan, Jukkalan kaava uusitaan, Lakikselle (loma-asuntomesut) Kaavoitetaan lisää yritystontteja teollisuusmälle Keskustan kaava päivitetään Kunta aktivoi kaavatyöryhmän	Toteutunut kyllä / ei Toteutunut osittain: keskustan ja Jukkalan alueen kaavojen päivitys on käynnistynyt.
Tavoite Kuntastrategian tavoite 3	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Vimpeli on yrittäjämynnteinen kunta, joka mahdollistaa elinkeinoelämän kasvun	Hankintavuoropuhelu yrittäjien kanssa	Toteutunut kyllä / ei Toteutunut; järjestetään koka vuosi
Vimpeli on yrittäjä myönteinen kunta, joka mahdollistaa elinkeinoelämän kasvun	Vimpeli lisää elinkeinoelämän mahdollisuuksia ja työpaikkoja panostamalla Geopark hankkeeseen ja matkailun brändin kasvattamiseen Järviseudulla yhteistyössä ympäryskuntien kanssa	Toteutunut kyllä / ei Toteutunut, Geopark-hanke etenee suunnitellusti
Yrittäjien kaavoitustarpeita huomioidaan aktiivisesti	Maanhankinta teollisuuden tarpeita varten, ohjeellinen tonttijako, investointiosa-tarveharkintainen	Toteutunut kysynnän mukaan kyllä / ei Ei maanhankintaa
Tavoite Kuntastrategian tavoite 4	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Vimpelin kunta on päätöksenteossään taloudellisesti vastuullinen	Kunnan omistamien liikekiinteistöjen ja teollisuustilojen yhtiöittäminen valmistellaan vuoden 2023 aikana	Toteutunut kyllä / ei Vimpelin Invest Oy on perustettu
Vimpelin kunta on päätöksenteossään taloudellisesti vastuullinen	Henkilöstön täydennyskoulutusta järjestetään vähintään 3 koulutuspäivää / työntekijä	Toteutunut kyllä / ei Toteutunut osittain; ka 2,96 koulutuspäivää
Vakaa talous	Talous tasapainossa Alijäämä taseessa ≤ 0 €/as	Toteutunut kyllä / ei Taseessa ylijäämää, toteutunut
Tavoite Kuntastrategian tavoite 5	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Vimpeli on kunta, jonka kehittämisen keskiössä on kuntalaiset yhdenvertaisesti	Laaditaan kunnan yhdenvertaisuussuunnitelma	Toteutunut kyllä / ei Yhdenvertaisuussuunnitelma käsitelty valtuustossa 23.10. § 77, toteutunut
Kunta mahdollistaa osallistavan budjetoinnin ja suunnittelun hankkeissaan	Osallistava budjetointi käytössä vähintään yhdessä toteutettavassa hankkeessa talousarvion puitteissa	Toteutunut kyllä / ei Ei toteutettu
Tavoite Kuntastrategian tavoitteet 7, 10, 11	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Viestinnän ja markkinoinnin tehostaminen	Viestintäsihteerin toimi perustetaan hoitamaan aktiivisesti kunnan ulkoista ja sisäistä viestintää ja markkinointia	Toteutunut kyllä / ei Viestintäsihteerin toimi on perustettu, toteutunut

Vimpelin kunta / Rahoitettavat hankkeet (Päivitystilanne 3/2024)

	Hallinnoija	Hankeaika	Päätös	Kok.kust.	Vimpelin osuus	2022	2023	2024	2025	Kuntarahan jakoperuste
Aisapari ry 2s/LEADER	Aisapari ry.	1.1.2020-31.12.2027	Kv 24.8.2020		118 776	14 842	14 469	14 847		max 5,25 e/as/vuosi
Elintarvikekeh tutkim.profes-suuri	EPKY	1.8.2018-31.7.2028	Kh 18.6.2018	550 000	1 750	505	410	410		asukasluku
Yrittäjien omis-tajan-vaihdos-neuvonta	E-P:n Yrittäjät	1.1.2020-31.12.2026	Kh 7.9.2020	459 000	2 931	977	977	988		asukasluku
EPANET-kor-keakouluverk.koord.	EPKY	1.1.-31.12.2021 1.1.2022-31.12.2024	Kh 5.10.2020 Kh 11.10.2021	265 000	3 970	3 840	3 840	3 840		
Ruokaketjun kestävän uudis-tumisen tutki-musjohtaja	Ruralia Instituutti	1.1.2020 - 31.12.2024	Kh. 18.11.2019	525 000	1 150		155	230		
JärvisoutuGoes Smart	JPYP	1.9.2020 - 30.6.2022		120 000	Sisältyy Aisaparin Leader maksuosuuksiin					Leader €/as
Kotouttaminen tutuksi	JPYP	1.9.2020 - 30.6.2021		52 259	Sisältyy Aisaparin Leader maksuosuuksiin					Leader €/as
Etelä-Pohjan-maan Maak.kork.koulu	SeAMK	1.1.-31.12.2021	Kh 18.11.2019			3 592	3 592			1 €/asukas
SEUTUrekry	JPYP	1.1.2022-30.6.2023	Kj 15.9.2021	50 778	2 893	1 928	964			asukasluku
Welcome2EP	Kurikan kaupunki	1.9.2021-31.8.2022	Kh 15.3.2021	257 200	1 672	791	1171			
Aluehistorian ja kulttuuriperinön professuuri -hanke	EPKY	1.1.2022-31.12.2026	Kh 13.9.2021		2 450	490	490	490		
Liiketoimintaa uudessa nor-maalissa	JPYP	1.11.2021-31.3.2023		119 740	1 876					asukasluku
Kasvuyrittäjyyden vahvistami-nen Järvi-Poh-janmaalla	JPYP	1.11.2021-31.8.2023	Kh 12.12.2022	150 260	2 149	1 074	1 075			
Uuden teknolo-gian mahdolli-suudet - hanke	Alavu-den kehi-tys Oy	1.3.2023-28.2.2025	Kj 14.12.2022		2 847			949		
Pienten ja kes-kisuurten yritys-ten kehittämisen professuuri	EPKY	1.1.2023-31.12.2027					320			
Kymppi-hank-keen kuntaraha-hoitus 2023	Kauha-van kau-punki	25.9.2023-31.12.2024	Kunnanval-tuusto 19.6.2023				348			
Tarhausalan tuki- ja kehittä-mishanke (TuKe)	Kauha-van kau-punki	1.3.2024-31.5.2025	Kj 8.2.2024					234	234	
						28 039	27 810	21 754		

Alajärven Sivistyslautakunta

	TP 2022	TA 2023	TA 2023 + muutos	TP 2023	Tot. % TA 2023	Muutos € TP23/TA23
Sivistystoimen projektit						
Perhepäivähoito	108 895	70 603	70 603	52 294,34	74,1	-18 308,66
Erityisvahaiskasvatus	23 242	43 430	43 430	45 771,98	105,4	2 341,98
Päiväkotihoido	752 996	749 214	749 214	742 913,11	99,2	-6 300,89
Kotihoidontuki	62 332	61 619	61 619	71 762,93	116,5	10 143,93
Esi- ja perusopetus	3 145 649	3 428 605	3 428 605	3 342 982,14	97,5	-85 622,86
Kuraattoritoiminta	68 229	0	0			0,00
Vimpelin lukio	206 042	337 205	337 205	207 668,19	61,6	-129 536,81
Musiikkiopisto	81 186	70 135	70 135	70 550,14	100,6	415,14
Kansalaisopisto	38 001	44 316	44 316	31 558,22	71,2	-12 757,78
Kirjastopalvelut	240 175	219 417	219 417	226 610,38	103,3	7 193,38
Nuorisotoimi	19 724	31 721	31 721	27 579,36	86,9	-4 141,64
		12 062	12 062	3 267,12	27,1	-8 794,88
Sivistysltk yht.	4 746 469	5 068 327	5 068 327	4 822 957,91	95,2	-245 369,09

Alajärven Musiikkiopiston laskutus Vimpeliläisistä oppilaista				1 500,00		
Kotikuntakorvaus muualla kuin Alajärvellä olevista oppilaista				7 437,00		
YHTEENSÄ				4 831 894,91		

Maaseututoimi

	TP 2022	TA 2023	TA 2023 + muutos	TP 2023	Tot. % TA 2023	Muutos € TP23/TA23
Maataloustoimen hallinto	7 078	8 072	8 072	6 652	-17,6	-1 420,00
Maatalouden tuki ja viranomaisteh- tävät	38 040	41 559	41 559	38 717	91,5	-2 842,00
Maaseutupalv. kehittäminen	5 480	6 983	6 983	5 836	78,5	-1 147,00
Maaseututoimi yht.	50 598	56 614	56 614	51 205	89,4	-5 409

Maaseututoimen tasauslasku vuodelta 2023 kirjautui vuodelle 2024, eikä näy maaseututoimen taulukossa. Erotus **4 784,65 €** sisältyy kunnanhallituksen valtuustoon nähden sitoviin toimintakuluihin.

3.1.4. Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta

Lautakunnan toiminta-ajatus

Toimii oman toimialansa palvelujen tuottajana ja päättää valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa tehtävälueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa lautakunnan toiminnan johtamisessa tarvittavia ohjeita. Vapaa-aikatoimen tehtävänä on luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Lautakunnan toiminta ja talous.

Lautakunta kokoontui vuoden 2023 aikana 4 kertaa ja käsitteli yhteensä 24 pykälää.

Vapaa-aika- ja kulttuuritoimen hallinto

Vapaa-aikatoimen hallinto on jaettu luottamusmiesshallintoon ja muuhun hallintoon. Luottamusmiesshallinto käsittää lautakunnan kokouksista aiheutuneet kulut. Muu hallinto käsittää normaalit palvelujen tuottamisen vaatimat henkilöstö- ja sivukulut, KuEL varhemaksut, henkilöstöhallinto-, tiloimisto- ja atk-kustannukset.

Toimintakate 70,8%. Selite: tuotoissa Aisaparin maksama kuntarahaosuus 100- vuotta pesistä museossa hankkeesta.

Vapaa-aika- ja kulttuuri- lautakunta (ulk.)	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP/TA 2023 ylitys+ /ali- tus -	TP2023/ TA 2023% muutos
Tuotot	67.605,71	18.875	40.764,78	+21.889,78	216,0%
Kulut	-209.713,85	-227.822	-241.322,23	+13.500,23	105,9%
Toimintakate	-142.108,14	-208.947	-200.557,45	-8.389,55	96%

Vapaa-aika- ja kulttuuritoimen vastuualue sisältää seuraavat toimintamenot: vapaa-aika- ja kulttuuritoimen hallinto, liikuntatoimi, nuorisotoimi, nuorisovaltuusto, kulttuuritoimi ja museot.

Alla olevassa taulukossa on informatiivinen erittely toimintamenoista, toimintatuloista ja toimintakatteesta.

Vapaa-aika- ja kulttuuritoi- men hallinto	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP/TA 2023 yli- tys+ /ali- tus -	TP2023/ TA2023% muutos
Tuotot	415,30	25	11.574,40	+11.549,40	46297,6%
Kulut	-12.001,73	-24.857	-29.165,33	+4.308,33	117,3%
Toimintakate	-11.586,43	-24.832	-17.590,93	-7.241,07	70,8%

3.1.4.1. Liikuntatoimi

Liikuntatoimi luo edellytyksiä kuntalaisten liikkumiselle ja vastaa kunnan seuraavien toimintojen järjestämisestä sekä organisoinnista; liikuntatapahtumat, kerhotoiminta, kuntalaisten liikunnanohjaus/neuvonta, uimaopetus, erilaiset liikuntakampanjat, liikuntatilojen vuokraus, kuntosalikorttien myynti ja liikuntapaikkojen kehittäminen.

Toimintakate 91,2 %. Selite: kuntosalin käyttömaksujen ennakoitua suurempi tuotto ja kasvaneet tuotot kehonkoostumusmittauksista sekä liikuntaryhmien maksuista.

Liikuntatoimi	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP/TA 2023 ylitys+ /alitus -	TP2023/TA2023% muutos
Tuotot	16.429,02	18.500	27.533,07	+9.033,07	148,8%
Kulut	-58.400,89	-79.647	-83.328,49	+3.681,49	104,6%
Toimintakate	-41.971,87	-61.147	-55.795,42	-5.351,58	91,2%

3.1.4.2. Nuorisotoimi Vimpeli

Nuorisotoimen järjestämä nuorisotyö on perusnuorisotyötä, jonka tarkoituksena on tarjota pääsääntöisesti 13–18-vuotiaille nuorille turvallista ja ohjattua vapaa-ajan toimintaa. Nuorisotyön avulla pyritään tukemaan nuorten kasvua ja kehitystä sekä edistämään heidän hyvinvointiaan. Lisäksi tarkoituksena on edistää nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Toimintakate 126,4%. Selite: budjetoitua suuremmat henkilöstökulut, matkakustannukset nuorisotoimen järjestämiin matkoihin ja kasvaneet ryhmät sekä tapahtumamäärät.

Nuorisotoimi	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP/TA 2023 ylitys+ /alitus -	TP2023/TA2023% muutos
Tuotot	1.062,09	50	1.181,55	+1.131,55	2363,1%
Kulut	-50.134,53	-46.338	-59.681,10	+13.343,10	128,8%
Toimintakate	-49.072,44	-46.288	-58.499,55	+12.211,55	126,4%

3.1.4.3. Kulttuuritoimi

Vimpelin kunnan kulttuuritoiminta ja toimintojen järjestäminen toteutetaan pääasiassa avustuksien jakamisen myötä yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa. Lisäksi tuetaan kulttuuritapahtumia ikäihmisten palvelukeskuksiin. Kulttuuritoimi järjestää Itsenäisyyspäivän juhlan yhteistyössä seurakunnan kanssa.

Toimintakate 76,8%. Selite: myönnettyjä kulttuuritoimen kohdeavustuksia ei ole haettu maksatukseen.

Kulttuuritoimi	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP/TA 2023 ylitys+ /alitus -	TP2023/TA 2023% muutos
Tuotot		0	0	0	0
Kulut	-19.235,59	-22.100	-16.976,24	-5.123,76	76,8%
Toimintakate	-19.235,59	-22.100	-16.976,24	-5.123,76	76,8%

3.1.4.4. Museot

Vimpelin kunta omistaa pesäpallo- ja suksitehdasmuseot. Vapaa-aikatoimi piti vuonna 2023 pesäpallomuseota avoinna vuoden ympäri. Suksitehdasmuseon kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä Vimpeli Seuran kanssa. Yhdistys järjestää tilausryhmille museokierroksia ja lisäksi järjestää alueella erilaisia kulttuuritapahtumia kuten suosittu Museolla Soi- tapahtumaillen.

Toimintakate 29,3%. Selite: pesäpallomuseon tuotot ja osa kuluista kohdentunut kiinteistön kustannuspaikalle.

Museot	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP/TA 2023 ylitys+ /alitus -	TP2023/TA2023 % muutos
Tuotot	0	300	365,85	+65,85	122,0%
Kulut	--4.243,66	-7.000	-2.326,54	-4.673,46	33,2%
Toimintakate	--4.243,66	-6.700	-1.960,69	-4.739,31	29,3%

3.1.4.5. Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuusto edustaa kunnan nuoria kunnallisessa päätöksenteossa. Tehtävänä on tuoda nuorten ääni kuuluviin, ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä tehdä aloitteita ja kannanottoja. Tarkoituksena on myös tiedottaa nuoria kunnan päättäjien toiminnasta sekä auttaa nuoria löytämään keinoja vaikuttaa. Lisäksi nuorisovaltuusto edistää vuoropuhelua nuorten ja päättäjien välillä ja ottavat nuoret aidosti mukaan yhteiseen päätöksentekoprosessiin. Nuorisovaltuustot myös järjestävät erilaisia tapahtumia, kampanjoita ja tempauksia.

Toimintakate 57,9 %. Selite: suunnitellun nuorten tapahtuman siirtyminen vuoden 2024 helmikuulle.

Nuorisovaltuusto	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP/TA 2023 ylitys+ /alitus -	TP2023/TA 2023% muutos
Tuotot	1.010,00	0	0	0	0
Kulut	-13.112,40	-12.700	-7.349,89	-5.350,11	57,9%
Toimintakate	-12.102,40	-12.700	-7.349,89	-5.350,11	57,9%

3.1.4.6. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kunnilla on lakisääteinen velvoite edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä kunnassa on laaja-alainen ja poikkihallinnollinen. Hyvinvointia edistäviä toimia tehdään kunnan kaikilla sektoreilla. Lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tehdään yhteistyössä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Keskeisenä yhteistyökumppanina hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä on hyvinvointialue.

Toimintakate 103,8%. Selite: budjetoitua suuremmat henkilöstökulut

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP/TA 2023 ylitys+ /alitus -	TP2023/TA 2023% muutos
Tuotot		0	109,91	+109,91	-100%
Kulut		-15.634	-16.335,52	+701,52	104,5%
Toimintakate		-15.634	-16.225,61	+591,61	103,8%

3.1.4.7. Pesisfestivaalit

Vimpelin pesisfestivaalit ovat suosittu tapahtumaviikko pesäpallon ja kulttuurin ystävien keskuudessa. Festivaalit tarjoavat monipuolista ohjelmaa, kuten pesäpallon huippuotteluita, junioriotteluita, oheisohjelmaa kulttuurin ja urheilun saralta sekä konsertteja. Festivaalit houkuttelee vuosittain suuren määrän kävijöitä nauttimaan tapahtumien tunnelmasta ja viihteestä. Lisäksi festivaalit edistävät Vimpelin kunnan ja Vedon näkyvyyttä sekä yhteisöllisyyttä alueella.

Toimintakate 133,8%. Selite: palveluiden ostojen kulut budjetoitua suuremmat. Kulut johtuvat eri tapahtumien striimauksien ja kuvausten kustannuksista.

Pesisfestivaalit	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP/TA 2023 ylitys+ /alitus -	TP2023/TA 2023% muutos
Tuotot		0	0	0	0
Kulut		-19.546	-26.159,12	+6.613,12	133,8%
Toimintakate		-19.546	-26.159,12	+6.613,12	133,8%

Toiminnalliset tavoitteet, VALTUUSTOON NÄHDEN SITOAVAT TAVOITTEET

Elinkeinopolitiikka, Elinvoima Ympäristö, asuminen ja viihtyvyys Laadukkaat kuntapalvelut, Talous ja tahtotila			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)	Selvitys TP 2023
Palvelut ovat helposti saavutettavissa	Liikuntapaikat ja virkistyskohteet esille ja helposti saataville kunnan internetsivuille.	Toteutunut Kyllä / Ei	Talvikuvaukset suoritettu maaliskuussa ja kesäkuvaukset saatettiin loppuun heinäkuun aikana. Tekniset haasteet viivästyttivät hanketta, sivuston luonti kustannustehokkaasti haluttuun muotoon kunnan nykyisille internetsivuille on luonut haasteita. Projekti viedään Järvinet Oy:n kanssa yhteistyössä loppuun kevään 2024 aikana
Kunta sitoutuu edistämään nuorten tasavertaisia mahdollisuuksia harrastaa perheen taloudellisesta tilanteesta riippumatta	Jatketaan syksyllä 2022 aloitettua pilottia Moms for Kids ry: n kanssa. Liikuntatoimen avustuksiin lisätty 4000€, jotka kohdennetaan Mom for Kids ry:n kautta tarvitseville henkilöille.	Toteutunut Kyllä / Ei	Moms fo Kids ry:n kautta mahdollistettiin lasten ja nuorten harrastamista koko määrärahoihin varatun 4000€:n edestä.
Ikäihmisille tarjotaan maksuttomia liikuntamahdollisuuksia	Jatketaan ikäihmisille suunnattujen palvelun maksuttomuutta. Liikuntahallilla maksuttomasti 2krt/vko kävelysähly sekä kuntosalia. Jatkossa myös ohjattua toimintaa tarjotaan säännöllisesti.	Toteutunut Kyllä / Ei	Vuoden 2023 aikana mahdollistettiin ikäihmisille 2 krt/vko maksuttomat kävelysähly sekä kuntosalivuorot liikuntahallilla. Lisäksi jumppakaudella toinen kuntosalikerta pidettiin ohjatusti.
Perusnuorisotyön kehittäminen	Nuoriso- ja liikunnanohjaaja aloittaa 1.1.2023 toteuttamaan nuorisotyötä eri muodoissa niin koulussa kuin vapaa-ajalla.	Toteutunut Kyllä / Ei	Ohjaaja on toteuttanut uusia harrastustoimintoja ja kerhoja, lisäksi matalan kynnyksen liikuntaryhmiä. Ohjaaja työskentelee säännöllisesti nuorisotiloissa sekä tekee aktiivisesti välkkäritoimintaa yhteistyössä muiden tahojen kanssa.
Nuorisotilojen viihtyisyyden parantaminen	Nuorisotilojen kalustuksen uusinta. Uusinnassa NuVa ja käyttäjät mukana suunnittelemassa toteutusta. Investointiosaan varattu 10 000€.	Toteutunut Kyllä / Ei	Uusien nuorisotilojen hankintapäätöksen myötä vanhan tilan kalustusmääräraha jätettiin käyttämättä. Uusien tilojen valmistuttua hankitaan sinne kalusteet erillisillä siihen varatulla määrärahalta

Kulttuuritapahtumien järjestäminen koko kunnan alueella.	Palvelusuunnitelma: Avustuksien jaossa tapahtumien järjestämiseen huomioidaan myös tapahtumien sijaintipaikat.	Avustuksilla on järjestetty kulttuuritapahtumia eri kylillä. Toteutunut Kyllä / Ei	Selvitys: Avustuksien avulla kulttuuritoimintaa järjestettiin Kirkonkylän alueen lisäksi Vinnin, Sääksjärven ja Lakanien kylissä
Teatterikerho lapsille	Avustuksien avulla pyritään saamaan yhdistys järjestämään lapsille teatterikerhoa vuoden 2023 aikana.	Toteutunut Kyllä / Ei	20.-29.7.2023 Taiteen päämajassa Sääksjärvellä järjestettiin avustuksen myötävaikutuksesta lastenteatteria. Näytelmää esitettiin yhteensä kuusi kertaa ja näyttelijöiden ikäjakauma oli 6-11v.
Pesäpallomuseon näyttelyn kehittämisen	Mestareiden seinä, palloputki ja kohdevalaistus.	Toteutunut Kyllä / Ei	Museon näyttelyä kehitettiin vuoden aikana uusimalla lehtihuoneen/selostushuoneen lattia, hankkimalla mestareiden sein valotaulu ja palloputki.
Pesäpallomuseon toiminnan jatkaminen 100- vuotta pe- sistä museossa hankkeen jälkeen	Järjestetään 2-3 museotapahtumaa vuoden aikana.	Toteutunut Kyllä / Ei	Pesäpallomuseolla järjestettiin kesän 2023 aikana kolme ViVe-pesislegenda haastattelussa tapahtumaa.
Suksitehdasmuseon toiminnan lisääminen	Solmitaan paikallisen yhdistyksen kanssa yhteistyösopimus, jolla lisätään suksitehdasmuseon aukioloaikoja.	Toteutunut Kyllä / Ei	Neuvottelujen pohjalta museota pidettiin auki tilauksesta ryhmille.
Elämäntapasairauksien ennaltaehkäisyn palvelumalli tarjolle kaikille kuntalaisille	Irtisanotaan elintapaohjauksen palvelumalli Lappajärven kunnan sekä Hotelli Kivitiipun kanssa. Toteutetaan jatkossa omana työnä. Sopimus hyvinvointialueen kanssa.	Toteutunut Kyllä / Ei	Siirtymävaihe edelleen kesken asiakkaiden vähyyden vuoksi. Nuoriso- ja liikunnanohjaaja ei ole vielä saanut perehdytystä asiakkaiden vähyyden vuoksi. Kustannuksia ei kerry, koska laskutus tapahtuu toteuman mukaan.
Kuntalaisten elintapojen raportointi	Laaditaan vuosittain hyvinvointikertomus	Toteutunut Kyllä / Ei	Laaja hyvinvointikertomus laadittiin syksyn 2023 aikana. Se esiteltiin kunnanhallitukselle 15.1.2024 ja kunnanvaltuustolle 12.2.2024
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan	Hyvinvointikertomukseen osio lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuudesta	Toteutunut Kyllä / Ei	Sisältyi laajaan hyvinvointikertomukseen
Vuorovaikutusten lisääminen seurojen ja yhdistysten kanssa	Kutsutaan koolle seurojen ja yhdistysten yhteiskokous vähintään 1 krt/vuosi.	Toteutunut Kyllä / Ei	Yhteinen yhdistysilta pidettiin Kuntalaisten olohuoneella 25.1.2023. Illan aikana kerrottiin kunnan avustuksien määrähoista sekä aikatauluista, Aisaparin avustushaku terveiset toivat Ellinoora Takala ja Eeva Arpala. Lisäksi lopuksi keskusteltiin kunnan sekä yhdistysten välisen yhteistyön parantamisesta.

Informatiiviset tunnusluvut	TA 2023	TP 2023
Virat ja toimet	2	2

Liikuntapaikkojen hoitajien palkkauskulut säilyvät teknisen toimen talousarviossa.

3.1.5. Tekninen lautakunta

Lautakunnan toiminta-ajatus

Toimii oman toimialansa palvelujen tuottajana ja päättää valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa tehtävälueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa lautakunnan toiminnan johtamisessa tarvittavia ohjeita. Teknisen toimen tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää toimiva infrastruktuuri Vimpelin kunnan alueelle sekä luoda hyvät toimintaedellytykset muille tulosalueille.

Lautakunnan toiminta ja talous

Lautakunta kokoontui 11 kertaa vuoden 2023 aikana ja käsitteli 132 pykälää.

Tekninen lautakunta

(valtuustoon nähden sitova taso)

Tekninen lautakunta yht.	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	3.944.170	3.589.165	3.692.029,48	+102.864,48	102,2
Toimintakulut	-4.206.466	-3.612.928	-3.958.317,05	-345.389,05	109,6
Toimintakate	-262.296	-23.763	-266.287,57	-242.524,57	1120,6

3.1.5.1 Yhdyskuntasuunnittelu

(lautakuntaan nähden sitova taso)

Yhdyskuntasuunnittelun toiminta-ajatus on alueen vetovoimaisuuden lisääminen, elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantaminen, asumisen eri muotojen kehittäminen sekä ilmastomuutoksen haasteisiin vastaaminen alueiden käytön osalta. Yhdyskuntasuunnittelu käsittää hallinnon lisäksi kaavoituksen sekä mittauksen ja kartaston. Teknisen johtajan työtehtäviin kuuluu kaavoituksen eteenpäin vieminen ja toteuttaminen. Lisäksi maanmittausinsinöörin palveluja on mahdollista ostaa Alajärven kaupungilta.

Yhdyskuntasuunnittelu	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	18.395,38	10.450	14.498,82	+4.048,82	138,7
Toimintakulut	-326.049,17	-372.946	-326.830,37	+46.115,63	87,6
Toimintakate	-307.653,93	-362.496	-312.331,55	+50.164,45	86,2

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoite	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Kuntastrategian tavoite 3		
Yrittäjien kaavoitustarpeita huomioidaan aktiivisesti ja luodaan uusille ja olemassa oleville yrityksille laajentumismahdollisuuksia	Teollisuusalueen kaavan päivitys ja mahdollinen laajennus	Toteutunut kyllä / ei <u>Ei toteutunut.</u> Perustelut: Ei ollut tarvetta päivitykselle tai laajennukselle teollisuusalueen kaavaan.

Tavoite	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Kuntastrategian tavoite 8		
Karttapalveluiden kehittäminen	Karttatiimin päivitys	Toteutunut kyllä / ei <u>Toteutui</u>

Tavoite	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Kuntastrategian tavoite 2		
Loma-asuntojen muuttaminen kaavoituksen kautta omakotiasuntojen tontiksi.	Luodaan polku "loma-asunnosta vakituiseksi asunnoksi"	Toteutunut kyllä / ei <u>Ei toteutunut</u> Perustelut: henkilöstöresurssit eivät riittäneet toteuttamaan erillistä suunnitelmaa.

Tekninen hallinto

Tekninen hallinto on jaettu luottamusmiesshallintoon ja muuhun hallintoon. Luottamusmiesshallinto käsittää lautakunnan kokouksista aiheutuneet kulut. Muu hallinto käsittää normaalit palvelujen tuottamisen vaatimat henkilöstö- ja sivukulut, henkilöstöhallinto-, tilitoimisto- ja atk-kustannukset.

Teknisen hallinnon kustannukset sisältävät teknisen johtajan palkkakuluja ja ympäristösihteerin palkkakuluja sivukuluineen sekä normaalit palvelujen tuottamiseen liittyvät kustannukset mm. toimistotarvikkeet, matkakulut tilitoimisto- ja ICT-palvelut sekä lautakunnan kokouksista aiheutuvat kustannukset. Tekninen hallinto on jaettu seitsemälle eri sektorille: yleisten alueiden hallinto, ympäristönsuojelu Vimpele, rakennusvalvonta, tilapalvelujen hallinto, puhdistuspalvelujen hallinto, ravitsemushuollon hallinto ja vesihuoltolaitos.

Tekninen johtaja vastaa toimeksiantojen mukaisesta investointirakentamisesta talousarviossa varatun määrärahan puitteissa. Hänen palkkansa jakautuu tekniseen hallintoon, rakennusvalvontaan ja investointikohteiden toteutukseen.

Teknisellä toimella työskenteli vuonna 2023 yhteensä 28 henkilöä sekä 6 määräaikaista työntekijää. Työntekijöistä 9 htv työskenteli hallinnossa, 5 htv ravitsemuspalveluissa, 5 laitoshuoltajina, vesihuoltolaitoksella kaksi henkilöä sekä 7 tilapalveluissa.

Tekninen hallinto	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	5.224,13	4.350	2.475,30	-1.874,70	56,9
Toimintakulut	-126.250,35	-98.350	-117.349,40	-18.999,40	119,3
Toimintakate	-121.026,22	-94.000	-114.874,10	-20.874,10	122,2

Vuoden 2023 kesällä kunnanmestarin tehtävänkuvaa muutettiin ja virkaan valittiin kiinteistöinsinööri. Kunnanmestarin palkkakustannukset ovat jakaantuneet tilapalvelulle, yleisten alueiden hallinnolle, vesihuoltolaitokselle sekä investointikohteiden toteutukseen. Kiinteistöinsinöörin palkkakustannukset jaetaan tilapalvelun hallinnolle sekä investointikohteiden toteutukseen. Tilapalvelujen hallinto jaetaan eri kiinteistöille neljien suhteessa.

Toimistosihteerien palkkakuluista sivukuluineen vörytetään tilapalvelun hallintoon, yleisten alueiden hallintoon, ravitsemushuollon hallintoon, vesihuoltolaitokselle, rakennusvalvontaan, vapaa-aikatoimen hallintoon, pakolaisten vastaanottoon sekä investointikohteiden toteutukseen

Vuonna 2023 kunnallistekniikan palveluvastaavan palkkakustannukset jaettiin yleisten alueiden hallintoon, investointikohteiden toteutukseen sekä vesihuoltolaitokselle. Yhdyskuntatekniikan päällikön palkkakulut sivukuluineen jakautuvat yleisten alueiden hallintoon, investointikohteiden toteutukseen sekä vesi- ja viemärlaitokseen.

Yleisten alueiden hallinnon kustannukset jaetaan talousarviomäärärahojen suhteessa seuraaville kohteille: liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet, ulkoilu- ja liikunta-alueet

Yleisten alueiden hallinto	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	987	0	809,05	+809,05	100,0
Toimintakulut	-56.172	-61.237	-79.341,92	-18.108,92	129,6
Toimintakate	-55.184	-61.237	-78.532,87	-17.295,87	128,2

Tilapalveluiden hallinto	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	12.183	6.100	2.751,22	-3.348,78	45,1
Toimintakulut	-138.371	-115.703	-111.169,55	+4.533,45	96,1
Toimintakate	-126.188	-109.603	-108.418,33	+1.184,67	98,9

Mittaus ja kartasto	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-4.423,11	-2.800	-3.709,27	-909,27	132,5
Toimintakate	-4.423,11	-2.800	-3.709,27	-909,27	132,5

Investointikohteiden toteutus	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	0	0	2.912,58	+2.912,58	100,0
Toimintakulut	0	-80.887	-24,00	+80.863,00	0,03
Toimintakate	0	-80.887	2.888,58	+77.998,40	3,6

Isännöintipalvelut	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	0	0	45,22	+45,22	-100,0
Toimintakulut	0	-13.969	-14.811,91	-842,91	106,0
Toimintakate	0	-13.969	-14.766,69	-797,69	105,7

Apuvälineiden huolto ja kuljetus	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	0	0	5.505,45	+5.505,45	100,0
Toimintakulut	0	0	-424,32	-424,32	100,0
Toimintakate	0	0	-5.081,13	-5.081,13	100,0

3.1.5.2 Yhdyskuntapalvelut

(lautakuntaan nähden sitova taso)

Yhdyskuntapalvelut sisältävät liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet sekä ulkoilu- ja liikunta-alueet.

	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	106.119	32.740	66.784,91	+34.044,91	204,0
Toimintakulut	-623.527	-575.846	-513.630,28	+62.215,70	89,2
Toimintakate	-517.407	-543.106	-446.845,37	+96.263,63	82,3

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoite	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Kuntastrategian tavoite 3		
Kunta jatkaa Lakeaharjun alueen, teollisuusmäen, kantatie 68:n ja keskustan palveluliikkeiden strategista kehittämistä ja perustaa kehityksen tueksi työryhmät	-Teollisuusalueen tiestön lisääminen ja parantaminen -Asfaltoidaan Lakeaharjun-tietä	Toteutunut kyllä / ei <u>Toteutunut</u> Kehätien risteysalueiden näkymäesteiden poisto ja turvallisuuden parantaminen. Lisäksi talvikunnossapitoa on tehostettu

Tavoite	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Kuntastrategian tavoite 6		
Lasten liikunta- ja leikkimahdollisuuksien kehittäminen	Toteutetaan lähiliikunta-paikka/leikkialue Rantakylän koulun alueelle	Toteutunut kyllä / ei <u>Toteutunut</u> Rantakylän koululle toteutettu leikkikenttä.
Parannetaan kunnan omien sorateiden kesähoiton tasoa	Kunnan omien sorateiden launaus 1 krt / kk	Toteutunut kyllä / ei <u>Toteutunut</u> Kaikki kunnan hoitamat hiekkatiet on lanattu keväällä ennen suolausta ja syksyllä ennen talvea.

Tavoite	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Kuntastrategian tavoite 6		
Kehitetään kuntalaisille tuotettavia palveluja	Merkitään yksi koirien uima-paikka.	Toteutunut kyllä / ei <u>Toteutunut</u> Perustelut: Koirien uimapaikka toteutettiin Hietojanlahdelle. Alueen kehittämistä tulee jatkaa.
Kehitetään kuntalaisille tuotettavia palveluja	Matonpesupaikan suunnittelu v. 2023, rahoitushakemus ja toteutus v. 2024	Toteutunut kyllä / ei <u>Ei toteutunut</u> Perustelut: Lakaniemen venesatamaan on toteutumassa vuoden 2024 aikana matonpesupaikka kyläyhdistyksen hankkeena.

Liikenneväylät

Liikenneväylät sisältävät kaava- ja yksityistiet, sekä katuvalaistuksen. Kaavateiden aurauksen kunta hoitaa lakisääteisesti. Kunta avustaa yksityisteiden hoitoa. Kaavateitä on Vimpelin kunnan alueella n. 80 km. Katuvalaistuksen osalta ollaan siirtymässä matalaenergiisiin valaisimiin (Led-tekniikka).

Liikenneväylät	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-260.465	-238.835	-200.083,79	+38.751,21	83,8
Toimintakate	-260.465	-238.835	-200.083,79	+38.751,21	83,8

(kaavatiet, yksityistiet, valaistus)

Puistot ja yleiset alueet

Puistoalueet käsittävät puistoalueiden, maa- ja metsätilojen, uimarantojen ja leikkikenttien, sekä muiden yleisten alueiden kunnossapidon ja rakentamisen. Rakentamis- ja suuremmat kunnossapitotoimenpiteet suoritetaan urakalla ja pienemmät omana työnä. Tarvittava isompi kalusto on kilpailutettu/vuokrattu kuljettajineen ja pienempi kalusto on hankittu joko leasingin kautta tai omaksi. Metsienhoidon osalla hyödynnetään metsänhoitoyhdistysten osaamista.

Puistot ja yleiset alueet	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	55.880	18.600	27.143,59	+8.543,59	145,9
Toimintakulut	-87.680	-110.429	-59.829,98	+50.599,02	54,2
Toimintakate	-31.800	-191.829	-73.237,61	+118.591,39	38,2

(puistoalueet, maa ja metsätilat, kaatopaikka, muut yleiset alueet, leikkikentät/uimarannat)

Ulkoilu- ja liikunta-alueet

Ulkoilu-alueisiin kuuluvat urheilukentät, ulkoilureitistöt, yms. Alueiden käyttöä pyritään kehittämään vastaamaan nykytrendejä tuomalla alueille mm. uusia suorituspaikkoja. Alueiden kunnossapito hoidetaan talousarviossa varatun määrärahan puitteissa. Alueiden kehittäminen tehdään lähtökohtaisesti omana työnä. Alueiden kehittämiseen tai ylläpitoon tarvittava isompi kalusto on kilpailutettu/vuokrattu kuljettajineen.

Ulkoilu- ja liikunta-alueet	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	670	190	20.283,87	+20.093,87	10675,7
Toimintakulut	-139.658,53	-124.413	-149.761,81	-25.348,81	120,4
Toimintakate	-138.988,92	-124.193	-129.477,94	-5.284,94	104,3

(urheilukentät, Saarikenttä, ulkoilureitistöt, muut liikunta-alueet)

3.1.5.3 Rakennusvalvonta ja ympäristön huolto

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	46.569	13.950	19.357,45	+5.407,45	138,8
Toimintakulut	-135.723	-102.169	-103.954,70	-1.785,70	101,7
Toimintakate	-86.153	-88.219	-84.597,25	+3.621,75	95,9

Vuonna 2022 Vimpelin kunta osti Alajärven kaupungilta rakennustarkastajan palvelut huhtikuusta vuoden loppuun saakka. Alkuvuonna rakennustarkastuksen hoiti Vimpelin kunnan oma tekninen johtaja. Toimistosiihteeri hoiti rakennusvalvonnan sihteerin tehtäviä kesäkuun loppuun saakka sekä ympäristösihteeri heinäkuusta joulukuuhun. Rakennusvalvonnan tehtävänä on edistää, opastaa ja valvoa laadukkaasti rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja sen säilymistä. Vuonna 2023 myönnettiin rakennuslupia 24 kpl, toimenpidelupia 18 kpl ja maisematyöluvia 8 kpl, yksi jatkolupa ja kaksi muutoslupaa sekä purkamislupaa 3 kpl. Kiinteistökartoitusta, jota käynnistettiin vuonna 2022 käsiteltiin lautakunnassa, mutta asiaan kaivataan vielä lisäselvityksiä.

Rakennusvalvonta	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	27.580	10.100	13.379,16	+3.279,16	132,5
Toimintakulut	-68.865	-82.690	-82.752,66	-62,66	100,1
Toimintakate	-41.285	-72.590	-69.373,50	+3.216,50	95,6

Ympäristötoimen tavoitteena on turvata kunnan asukkaille viihtyisä ja terveellinen elinympäristö sekä säilyttää alueen luonnon toimintakyky ja monimuotoisuus. Ympäristönsuojelu käsittää ympäristöä pilaaavan toiminnan, jätehuollon, vesiensuojelun, ilmansuojelun, meluntorjunnan sekä maa-ainesten oton lupailmoitus- ja valvonta-asiat, luonnonsuojeluun, virkistyskäyttöön ja maankäytön suunnitteluun liittyvät asiat sekä ympäristön tilan seurannan ja raportoinnin.

Vimpelin kunta myi ympäristöpalveluita Alajärven kaupungille 31.3.2022 saakka. Yhteistyötä ympäristönsuojelun saralla on tehty Alajärven kanssa vuodesta 2005 alkaen. Toimistoapua on varattu Vimpelin ja Alajärven ympäristöpalveluille kummallekin 10 % htv. Ympäristösihteerin työtehtäviin kuuluu nyt ympäristötoimen viranomaistehtävien lisäksi rakennusvalvonnan-, kaavoituksen sekä lautakunnan sihteerin tehtävät.

Ympäristönsuojelu/Vimpeli	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	5.414	3.850	5.978,29	+2.128,29	155,3
Toimintakulut	-59.526	-19.479	-21.106,24	-1.627,24	108,4
Toimintakate	-54.111	-15.629	-15.127,95	+501,05	96,8

Ympäristönsuojelu/Alajärvi	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	16.575	0	0	0	0
Toimintakulut	-7.332	0	-95,80	-95,80	100,0
Toimintakate	9.243	0	-95,80	-95,80	100,0

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoite Kuntastrategian tavoite 4 ja 5	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Kaikki kiinteistöt ovat kiinteistörekisterissä	Kiinteistökartoituksen käynnistys	Toteutunut kyllä / ei <u>Ei toteutunut</u> Perustelut: Teknisen lautakunnan päätöksellä asia palautettiin uudelleen valmisteluun.

Tavoite Kuntastrategian tavoite 1	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Maatuvan jätteen keräyksen selkeyttäminen	-Viestitään kuntalaisille oikeaoppinen tapa käsitellä maatuvaa jätettä -Selvitetään mahdollisuutta maatuvan jätteen vastaanotopaikan järjestämiseen	Toteutunut kyllä / ei <u>Toteutunut</u> Perustelut: Lautakunnan päätös, maatuvaa jätettä ei vastaanoteta.

Tavoite Kuntastrategian tavoite 5	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Toimintaohjeiden selkeyttäminen ja asiakkaiden yhdenvertaisuus	Rakennusjärjestyksen päivitys	Toteutunut kyllä / ei <u>Ei toteutunut</u> Perustelut: Rakentamislaki astuu voimaan 2025. Päivitys tehdään yhteistyössä lähikuntien kanssa vuonna 2024.

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2022	TP 2023
Taloudelliset		
Maanhankinta, ha	0,8465	0,546
Toiminnalliset		
Myönnetyt rakennusluvut ja toimenpideluvat, kpl	67	57
Poikkeaminen MRL 173 §	3	4
Maa-aineslain mukaiset luvat, kpl	1	2
Poikkeaminen ympäristönsuojelun määräyksistä	4	6
Ympäristönsuojelun tarkastukset, kpl	2	6

3.1.5.4 Toimitilat ja vuokrauspalvelut

(lautakuntaan nähden sitova taso)

Tekninen toimi huolehtii kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpidosta. Toimintaan kuuluu talonmiespalvelut, kiinteistön lämmitys, sähkö, vesi- ja jätevesihuolto, rakennuksen sekä tämän alueen kunnossapito, koneiden ja laitteiden korjaus- ja huoltotyöt sekä ostopalveluina sähkö- ja automaatiotyöt, iv-työt, nuohoukset (hormit ja ilmanvaihtokanavat). Kiinteistöjen alueiden kunnossapitotehtäviin kuuluvat auraukset, hiekoitukset, jätehuolto, nurmialueiden ja istutusten hoito sekä kenttien hoito. Osa näistä tehdään omana työnä ja osa palvelusta ostetaan ulkopuolelta.

Taloudelliset tavoitteet	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	1.760.868	2.115.233	2.196.271,38	+81.038,38	103,8
Toimintakulut	-1.535.427	-1.480.601	-1.860.085,50	-379.484,5	125,6
Toimintakate	+225.440	+634.632	+336.185,88	+298.446,12	53,0

Tekninen toimi huolehtii omistamiensa kiinteistöjen kiinteistöhuollosta. Toimintaan kuuluu kiinteistön lämmityksen, sähkön, vesi- ja jätehuollon, talonmiespalvelun, rakennuksen sekä rakennusalueiden kunnossapidon sekä tähän liittyvän muun huollon. Vuokrauspalvelu ostetaan Vimpelin Vuokra-asunnot Oy:ltä.

Virastokiinteistöt	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	14.159	15.034	21.681,16	+6.647,16	144,2
Toimintakulut	-56.749	-45.350	-64.790,07	-19.440,07	142,9
Toimintakate	-42.590	-30.316	-43.108,91	-12.792,91	142,2

Kunnanvirasto

Asuinkiinteistöt	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	122.474	198.911	179.132,54	-19.778,50	90,1
Toimintakulut	-52.738	-121.926	-224.798,21	-102.872,20	184,4
Toimintakate	69.737	76.985	-45.665,67	-122.650,70	59,3

Aapiskujan vuokratalo, As Oy Rauhalanrinne I, As Oy Vimpelin Kotipiha, As Oy Veeranpiha, As Oy Vimpelin Sanninlehto, As Oy Rivitupa, Järviseudun sairaala-alueen asunnot, Vanhusten tukiasunnot / Opintie 5, Vatpakan tukiasunnot, Järviseudun sairaalan tukiasunnot

Muut kiinteistöt	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	174.286	200.565	174.865,06	-25.699,9	87,2
Toimintakulut	-229.553	-262.065	-248.034,20	14.030,8	94,6
Toimintakate	-55.267	-61.500	-73.169,14	-11.669,14	119,0

Js alueen varasto, Vieresniemen kiinteistöt, Nuorisotalo, suksitehdasmuseo, Hemilänrannan kellari/ arkistotila, Järviseudun sairaalakiinteistöt, Ent. kuntoutuskoti Lähteen kiinteistö, Sääksjärven koulu, Vimpelin vuokra-asunnot Oy, paloasema, Lehtimäen kiinteistö, kuntalaisten olohuone, pesäpallomuseo, kiinteistöjen kunnossapito, ent. pesäpallomuseon kiinteistö, Touhula, varasto/vinhallit

Liikekiinteistöt	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	232.245	246.822	249.862,41	+3.040,41	101,2
Toimintakulut	-259.920	-197.057	-227.754,23	-30.694,23	115,6
Toimintakate	-27.675	49.765	22.108,18	+27.656,82	44,4

Vinhalli, Lähdetien teollisuushalli, Koy Vimpelin Keskuskiinteistöt, Ent. Osuuskauppa, Vimpelin Liiketalo Oy, Kuntala Oy, Kiinteistö Oy Mirjanpelto,

Sotekiinteistöt (Hva)	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	536.157	889.868	974.381,27	+84.513,27	109,5
Toimintakulut	-319.528	-320.730	-355.228,21	-34.498,21	110,8
Toimintakate	216.629	569.138	619.153,06	+50.015,06	108,8

TP 2022: Intervalliosasto, Toimelan kiinteistö, Tuulikello, terveysaseman kiinteistö, Vanhusten tukiasunnot, Vatpakan tukiasunnot, Järviseudun sairaalan tukiasunnot, Venla ja Väinö –koti, työpaja Apaja,

TA 2023 ALKAEN: Intervalliosasto, Toimelan kiinteistö, Tuulikello, terveysaseman kiinteistö, Venla ja Väinö –koti, työpaja Apaja. Venla ja Väinö -koti on Ara-kohde. Toimintakatteella tulee kattaa vähintään poistot, em. kiinteistöihin kohdistuvat lainojen korot ja lyhennykset.

Sivistystoimen kiinteistöt	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	631.326	510.085	550.099,47	+40.014,47	107,8
Toimintakulut	-543.221	-452.944	-617.382,04	-164.438,04	136,3
Toimintakate	88.105	57.141	-67.282,57	-124.423,57	117,7

Aapiskujan koulu (väistössä Rantakylällä) sekä Rantakylän koulu, Yhteiskoulu/lukio, kirjasto, Metsätarhan päiväkotit (väistössä Rantakylällä parakeissa), nuorisotila Monttu

Liikuntatoimen kiinteistöt	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	50.219	53.948	46.249,47	-7.698,53	85,7
Toimintakulut	-73.717	-80.529	-122.098,54	-41.569,54	151,6
Toimintakate	-23.498	-26.581	-75.849,07	-49.268,07	285,4

liikuntahalli, latukonehalli

Informatiiviset tunnusluvut	Henkilötyövuotta
Vuokra-asunnot Oy	0,10
Perusturvan kiinteistöt	1,85
Sivistystoimen kiinteistöt	1,76
Ruokakuljetukset	0,77
Yleiset alueet	0,50
Kunnan omistamat asuinkiinteistöt	0,93
Muut kiinteistöt	1,09
Yhteensä	7

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoite Kuntastrategian tavoite 4 ja 8	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Kunnan omistamien kiinteistöjen peruskorjausten jatkaminen	Kunnan omistaman kahden kiinteistön sisätilojen pintaremontti	Toteutunut kyllä / ei <u>Toteutunut</u> Perustelut: Ent. Siwan kiinteistön yksi tila sekä Aapiskujan liikuntasalin pukutilojen remontointi on toteutettu.

Tavoite Kuntastrategian tavoite 8	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Terveellinen ja siisti ympäristö	Kunnantalon/saarikentän piha-alueen siistiminen Jätekatoksen rakentaminen	Toteutunut kyllä / ei <u>Ei toteutunut</u> Perustelut: Hanke toteutetaan kesän 2024 aikana
	Nuorisotalon maalaus	<u>Toteutunut</u> Perustelut: Yhteistyössä kk. kyläyhdistyksen kanssa julkisivuremontti valmistui, josta kiitos.
	Entisen osuuskaupan julkisivukorjaus Kunnanviraston ulkoseinien maalaus	<u>Ei toteutunut</u>

Informatiiviset tunnusluvut		
Kiinteistöjä hoidettavana	Kunnan kiinteistöt	31 850 m ²
	Vimpelin Vuokra-asunnot Oy	6 415 m ²

3.1.5.5 Puhdistus- ja ravitsemuspalvelu

(lautakuntaan nähden sitova)

Puhdistus- ja ravitsemis- palvelut	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	1.376.756	701.142	784.886,82	+83.744,82	111,9
Toimintakulut	-1.337.249	-751.787	-787.328,92	-35.541,92	104,7
Toimintakate	39.506	-50.645	-2.442,10	+48.202,90	4,8

Puhdistuspalvelu vastaa kunnan omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta. Kunnalla on ollut vuonna 2022 siivottavien kiinteistöjen yhteisneliömäärä 18 308 m² ja vuonna 2023 11 479 m² sote kiinteistöjen poistuttua siivottavien listalta. Tänä vuonna näiden puhtaanapidosta vastaa 7 htv. Siivoustaajuus on kiinteistöissä 1-5 krt/vk. Viikottainen siivottava neliömäärä on näin ollen 39.652 m²/vk. Puhdistuspalvelun kustannuksista suurin osa muodostuu henkilöstökuluista. Kustannuksiin on varattu kiinteistöjen puhtaanapidossa tarvittavat siivous-, puhdistus-, suoja- ja hoitoaineet sekä siivousvälineet ja pehmpaperit (WC- ja käsipyyhepaperit). Lisäksi kustannuksissa on huomioitu puhdistuksessa tarvittavat koneet ja laitteet. Puhdistuspalvelun tehtävänä on huolehtia kiinteistöjen puhtaudesta, viihtyvyydestä ja asiakastytyväisyydestä.

Puhdistuspalvelun ja ravitsemuspalvelun hallinto on yhdistetty vuonna 2023 alusta alkaen. Hallinnollisista tehtävistä ja esimiestehtävistä vastaa ravitsemis- ja puhdistuspalvelupäällikkö.

Puhdistus- palvelut	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	431.686	257.709	296.995,51	+39.286,51	115,2
Toimintakulut	-493.523	-327.978	-350.246,48	-22.268,48	106,8
Toimintakate	-61.837	-70.269	-53.250,97	+17.018,03	75,8

puhdistuspalvelujen hallinto, puhdistuspalvelujen kiinteistöt

Ravitsemuspalvelun tuottaa ateriapalvelut sivistystoimen asiakasryhmille. Asiakkaita ovat lasten päivähoitoyksikkö ja oppilaitokset. Elintarvikkeiden kilpailutuksen toteuttaa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hankintarengas. Ruokahuollon kustannuksista keskimäärin 89 % koostuu henkilöstö- ja elintarvikekuluista.

Ravitsemis- palvelut	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	945.070	443.433	487.891,31	+44.458,31	110,0
Toimintakulut	-843.726	-423.809	-437.082,44	-13.273,44	103,1
Toimintakate	101.343	19.624	50.808,87	+31.184,87	258,9

Ravitsemushuollon hallinto, Yhteiskoulu/valmistus, Yhteiskoulu/kuljetus

(Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet)

Tavoite Kuntastrategian tavoite 4	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Henkilöstön laaja-alaisen käytön lisääminen	Koulutetaan yksi henkilö siivous- sekä keittiötyöhön	Toteutunut kyllä / ei <u>Toteutunut</u> Yksi puhdistuspalvelujen työntekijä on koulutautunut ravitsemispuolelle

Tavoite Kuntastrategian tavoite 1	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Nostetaan kunnan omistamien kaluston / tavaroiden kierrätysastetta	Yksi toimitila käyttökuntoiseksi kierrätettävillä materiaaleilla. Käytetään esimerkiksi suljettujen koulujen RST-keittiö kalusteita ja koneita muissa kouluissa	Toteutunut kyllä / ei <u>Toteutunut</u> Aapiskujan koululta 2 kpl pakastimia siirretty Yhteiskoululle käyttöön ja jääkaappi Rantakylän koululle.

Tavoite Kuntastrategian tavoite 4	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen	Koko henkilöstön koulutus, 3 koulutuspäivää / työntekijä	Toteutunut kyllä / ei <u>Toteutunut</u> Perustelu: mm. puhdistuspalvelun koko henkilöstölle järjestettiin 3 pv täsmäkoulutus.

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2022	TP 2023
Siivouksen keskihinta €/neliö	2,44 €/m ² /kk	2,67 €/m ² /kk
Aterian keskiarvohinta	Yhteiskoulun keittiön suoritehintana on 5,39 €	Yhteiskoulun keittiön suoritehintana on 4,87 €

3.1.5.6. Vesihuoltolaitos

(lautakuntaan nähden sitova taso)

	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TP 2023/TA2023 euromuutos	TP 2023/TA2023 %-muutos
Toimintatulot	682.031	729.600	629.587,55	-100.012,45	86,3
Toimintakulut	-384.213	-431.748	-470.441,98	-38.693,98	109,0
Toimintakate	297.818	297.852	159.415,57	+138.436,43	53,5

Vimpelin kunnan vesihuoltolaitos vastaa vesihuoltolain mukaisesta talousveden toimittamisesta sekä jätevesihuollon järjestämisestä Vimpelin kunnan alueella. Lisäksi Lappajärven Itäkylän viemäri on yhdistetty Vimpelin kunnan viemäriin ja viemärointialue on Vimpelin kunnan hoitama alue. Vesihuoltolaitos jakautuu kahteen osaan, vesilaitos ja viemärlaitos. Vesilaitos vastaa puhtaan veden hankinnasta sekä jakelusta. Viemärlaitos vastaa jäteveden viemäroinnistä sekä käsittelystä puhdistamalla. Viemärlaitoksen tehtävänä on kerätä viemäriverkoston alueella asiakkaidensa jätevedet sekä ottaa vastaan muut asumisesta syntyvät jätevesilietteet ja käsitellä ne ympäristöhaitat minimoiden sekä nykyaikaista tekniikka käyttäen. Tekninen toimi vastaa kunnan omistaman vesi- ja viemärlaitoksen toiminnasta, verkoston rakentamisesta sekä kunnossapidosta talousarviossa varatun määrärahan puitteissa.

Vuonna 2023 talusvettä toimitettiin yhteensä 270 747 m³ ja talousveden myyntituotot olivat yhteensä 90,3 % talousarviosta. Uusia vesiliittymissopimuksia tehtiin 2 kpl. Jätevettä johdettiin vuonna 2023 puhdistettavaksi 338 665 m³ ja jäteveden myyntituotot 86 % talousarviosta. Uusia viemäri liittymissopimuksia tehtiin 2 kpl.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoite	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Kuntastrategian tavoite 4		
Viemärlaitoksen henkilöstön kouluttaminen ja tietotaidon jakaminen	Henkilöstökoulutus 3 koulutuspäivää / työntekijä	Toteutunut kyllä / ei <u>Toteutunut osittain</u> Viemärlaitostyöntekijä koulutuu alalle oppisopimuksella.

Tavoite	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Kuntastrategian tavoite 6		
Puhtaan juomaveden saannin turvaaminen	Varavesijärjestelmän suunnittelu	Toteutunut kyllä / ei <u>Ei toteutunut</u> Varavesijärjestelmän suunnittelu on kilpailutuksessa keväällä 2024. Aikataulujen vuoksi hanketta ei ehditty kilpailuttaa v. 2023.

Tavoite	Palvelusuunnitelma 2023	Arviointikriteeri (mittari)
Kuntastrategian tavoite 5		
Viemäriverkoston liittyjien lisääminen	Liitetään kuusi kiinteistöä viemäriverkkoon	Toteutunut kyllä / ei <u>Ei toteutunut</u> Perustelut: Viemäriverkkoon liitettiin kaksi kiinteistöä.

Informatiiviset tunnusluvut			
Vesilaitos	Toimitettava talousvesi	210 051	m3
	Uusia vesiliittymiä	2	kpl
Viemärlaitos	Puhdistettua jätevettä	338 655	m3
	Uusia viemäri liittymiä	2	kpl

3.1.6. Alajärven sivistyslautakunta / Vimpeli

Sivistystoimen palvelut Alajärven kaupungin ja Lappajärven sekä Vimpelin kuntien alueella.

Sivistyslautakunta

Vimpeli toteuma on 95,2 %. Alitus 245 369 € koostui suurimmista valtionosuuksista lukion ja valmistavan opetuksen suhteen.

Sivistystoimen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2023		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2023
Yhteisen alueellisen koulutuksen järjestämismallin suunnittelu ja toteutus yhdessä Evijärven ja Lappajärven kuntien kanssa.	Hanke ei edennyt loppuun, koska nykyisen lainsäädännön tulkinnan mukaan kunnat olisivat menettäneet merkittävästi valtionosuuksia.	Ei toteutunut
Sivistystoimen kehittämissuunnitelman muuttaminen vastaamaan Alajärven ja Vimpelin uusien strategioiden mukaista palvelutarvetta vuodelle 2023.	Kehittämissuunnitelman päivitstyötä on aloitettu ja jatketaan vuoden 2024 aikana.	Toteutunut osittain
Oppivelvollisuuden laajentumisen edellyttämänä varmistetaan, että kaikilla perusopetuksen päättävillä on toisen asteen	Perusopetuksen päättötodistuksen saaneet ovat sijoittuneet jatko-opintoihin.	Tavoite toteutui
opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen.	Opetuksen järjestäjä on tarvittaessa laatinut ohjaussuunnitelman, ja samalla huolehtinut asuinkuntansa alle 18- vuotiaiden oppivelvollisuuden suorittamisesta.	
Sivistyslautakunnan ja Elinvoimalautakunnan palveluiden roolin yhteensovittaminen hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden tuottajana Alajärven kaupungin uudessa organisaatiossa.	Käynnistetty suunnitelmallinen yhteistyö hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluntuotannossa. Säännölliset yhteiset kokoontumiset, hyte-mittariston läpikäynti on aloitettu.	Tavoite toteutui

Yhteenveto sivistystoimi / Vimpeli TILINPÄÄTÖS 2023

VIMPELIN KUNTA

Toimiala: Sivistyslautakunta
Vastuuviranhaltija: Vesa Kantola

VALTUUSTON TILAUS	TP 2022 (€)	TA 2023 (€)	TP 2023 (€)	MUUTOS (€) TP 2023 / TA 2023	TP 2023 % TA 2023:sta
Varhaiskasvatus	947 463,92	924 866,00	912 742,36	-12 123,64	98,7 %
Esi- ja perusopetus	3 145 648,67	3 428 605,00	3 342 982,14	-85 622,86	97,5 %
Kuraattoritoiminta	68 228,99	0,00	0,00	0,00	
Lukio-opetus	206 042,09	337 205,00	207 668,19	-129 536,81	61,6 %
Kansalaisopisto	38 000,63	44 316,00	31 558,22	-12 757,78	71,2 %
Musiikkiopisto	81 185,96	70 135,00	70 550,14	415,14	100,6 %
Kirjasto	240 174,50	219 417,00	226 610,38	7 193,38	103,3 %
Nuorisotoimi	19 724,41	31 721,00	27 579,36	-4 141,64	86,9 %
Yhteisöllinen opiskelijahuolto	0,00	12 062,00	3 267,12	-8 794,88	27,1 %
	4 746 469,17	5 068 327,00	4 822 957,91	-245 369,09	95,2 %

SUURTUOTTEET

3.1.6.1. Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimenjohtaja Vesa Kantola

Sivistystoimen hallinnon talousarvion toteuma oli 478.366 €, josta lautakunnan 13 153 € ja sivistystoimen hallinto 465 213 €.

Sivistyslautakunta on kokoontunut vuoden 2023 aikana 10 kertaa ja käsitellyt 60 pykälää. Lisäksi b-lis-talla on ollut yksi pykälä.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2023-2025

Tavoitteiden tehtävänä oli tukea uuden strategian ja organisaatioin mukaisia kriittisiä menestystekijöitä.

Hankkeisiin rahoitusta myönnettiin seuraavasti:

Varhaiskasvatus ja perusopetus

Koulun kerhotoiminnan tukeminen 22	6 000 €
Hanke poissaolojen vähentämiseksi	109 600 €
Hanke poissaolojen vähentämiseksi jatkohanke	100 000 €
Varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittäminen	134 000 €
Koronaepidemian vaikutusten tasoittaminen esi- ja perusopetukseen	75 500 €
Perusopetuksen ilmasto- ja kestävyyskasvatus	54 899 €
Digitalisaatio osaksi Alajärven ja Vimpelin	74 250 €
Hyvää oloa oppilaitoksiin	41 060 €

Lukio-opetus

Järviseudun lukioiden Sala-ohjelma
Oppimisen ja ohjauksen paikkaussarja

78 606 €

27 618 €

Kirjasto

Digitaitoja oppimassa – Kirjasto hyvinvoiva
Lukuseikkailu 2: Fantasian taikasauva

20 000 €

40 000 €

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet vuosille 2023 - 2025			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso	Toteutunut 2023
Yhteisen alueellisen koulutuksen järjestämismallin suunnittelu ja toteutus yhdessä Evijärven ja Lappajärven kuntien kanssa	Sopimusten ja organisaation valmistelu yhdessä osallistuvien kuntien kanssa vuoden 2023 aikana	Kuntien väliset sopimukset on hyväksytty 4/2023 mennessä. Organisaatio ja talous- ja toimintasuunnitelma on valmis 31.12.2023	Ei toteutunut Hanke ei edennyt loppuun, koska nykyisen lainsäädännön tulkinnan mukaan kunnat olisivat menettäneet merkittävästi valtionosuuksia.
Sivistystoimella on päivitetty, aktiivisessa käytössä oleva kehittämissuunnitelma, joka vastaa Alajärven ja Vimpelin uusien strategioiden mukaiseen palvelutarpeeseen.	Sivistystoimen kehittämissuunnitelma muutetaan vastaamaan Alajärven ja Vimpelin uusien strategioiden mukaista palvelutarvetta vuodelle 2023. Koko henkilöstön perehdyttäminen ja kouluttaminen uuden organisaation ja kehittämissuunnitelman tavoitteisiin	Sivistystoimen uusi kehittämissuunnitelma on valmis 31.5.2023 mennessä. Koko henkilöstö on perehdytetty suunnitelmaan ja sen tavoitteet ovat henkilöstöllä tiedossa.	Toteutunut osittain Kehittämissuunnitelman päivitystyötä on aloitettu ja jatketaan edelleen vuoden 2024 aikana.
Oppivelvollisuuden laajentumisen edellyttämänä varmistetaan, että kaikilla perusopetuksen päättävillä on toisen asteen opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen.	Perusopetuksen päättävillä on toisen asteen opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen.	Kaikki perusopetuksen 9. vuosiluokan oppilaat saavat päättötodistuksen.	Tavoite toteutui

Sivistyslautakunnan ja Elinvoimalautakunnan palveluiden roolin yhteensovittaminen Alajärven kaupungin uudessa organisaatiossa.	Palvelutarjonnan rakenteellisten muutosten valmistelu ja toteuttaminen.	Sivistys- ja Elinvoimalautakunnan roolit on selvitetty ja kirjattu hallintosääntöön. Tarvittavilla työntekijöillä on uudet/tarkistettavat toimenkuvat	Toteutui osittain Sivistyslautakunnan ja elinvoimalautakunnan palveluiden yhteensovittamista ja yhteistyön edelleen tiivistämistä jatketaan vuonna 2024.
Kasvu- ja oppimisympäristöjen turvallisuutta ja turvallisuussuunnittelu a kehitetään	Suunnitelma laaditaan Aluehallintoviraston kasvu- ja oppimisympäristöjen turvallisuussuunnitelman pohjaan ohjeistuksen mukaisesti.	Suunnitelma on otettu käyttöön maaliskuussa 2023.	Tavoite toteutui Kasvu- ja oppimisympäristöjen turvallisuussuunnittelun myötä on yksiköihin saatu yhtenäinen valmiussuunnitelma.
Henkilöstön hyvinvoinnin ja ammattitaidon ylläpito	Kehityskeskustelut pidetään joka toinen vuosi ja niistä tehdään kirjaus ja seuranta henkilöstöhallinnon ohjeiden mukaisesti. Henkilöstölle laaditaan koulutussuunnitelma.	Kehityskeskustelut pidetty 100 %. Koulutussuunnitelma ja -raportti edelliseltä vuodelta tehty tammi-kuun loppuun mennessä.	Toteutui osittain Kehityskeskustelut on valtaosin pidetty vuoden 2023 aikana. Koulutussuunnitelma laaditaan vuodelle 2024.

3.1.6.2. Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspäällikkö Juha Lahdenmäki

Talousarvion toteutuminen

Vimpelin kunta

98,7 %

alitus 12 124 €

Tavoitteiden toteutuminen

Alajärven kaupunki tuottaa myös Lappajärven ja Vimpelin kuntien varhaiskasvatuksen palvelut. Vuoden 2023 aikana alueiden henkilöstö on kokoontunut yhteisiin tapahtumiin ja varhaiskasvatuksen opettajille on järjestetty koulutusta.

Lappajärvellä toimi loppuvuodesta 2023 Ullanlinnan päiväkoti ja sen etäyksikkö sekä yksi ryhmäperhepäiväkoti. Ullanlinna muuttui hoidontarpeen kasvaessa vuoropäiväkodiksi. Vimpelissä toimi Metsätarhan vuoropäiväkoti sekä yksi perhepäivähoitaja. Alajärvellä toimi neljä päiväkotiä, joista kaksi oli vuoropäiväkoteja. Lisäksi alueella toimii etäyksikkö sekä ryhmäperhepäiväkoti.

Alajärvellä on seitsemän omassa kodissaan työskentelevää perhepäivähoitajaa sekä Alajärven perhekeskus Pähkinä, jossa järjestetään avointa varhaiskasvatusta.

Alueella on käytössä paikallinen yhteisesti toteutettu varhaiskasvatusta koskeva varhaiskasvatussuunnitelma. Syksyllä 2023 alueen yksiköt siirtyivät käyttämään sähköistä Daisy – hoitoajanvaraus-järjestelmää. Daisyyn kirjataan sähköisesti ryhmä- ja yksilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma sekä liitetään lapselle mahdollisesti laadittujen tuen päätösten asiakirjat.

Varhaiskasvatuksessa kehitettiin erityisavustuksella laatua, arviointia sekä johtamista. Hankkeen myötä varhaiskasvatukseen valmistui laadunarviointiin käytettävät monipuoliset menetelmät, jotka jalkautetaan 2024.

Asiakasmäärän nousu varhaiskasvatuksessa on hieman tasoittunut. Samaan aikaan erityisesti alle 3-vuotiaiden osallistuminen varhaiskasvatukseen on noussut. Tämä aiheuttaa haasteita tilojen, asiakaspaikkojen ja henkilökunnan riittävyydelle. Tarvittavan ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi nousee koko ajan merkittävämpään rooliin varhaiskasvatuspalveluiden toteuttamisessa.

Talousarvion ylitys varhaiskasvatuspalveluissa johtuu alibudjetoinnista varsinkin sijaiskustannusten osalta. Hoitajamitoituksen lakisääteinen toteutuminen vaatii sijaisjärjestelyjä yksiköissä. Vastaavasta hoitomaksujen väheneminen vaikuttaa tulokseen negatiivisesti.

Perhepäivähoito

VALTUUSTON TILAUS	TP 2022 (€)	TA 2023 (€)	TP 2023 (€)	MUUTOS (€) TP 2023 / TA 2023	TP 2023 % TA 2023:sta
Tuotot	-11 630,97	-7 000,00	-5 155,07	1 844,93	73,6 %
Kulut	120 525,48	77 603,00	57 449,41	-20 153,59	74,0 %
Netto	108 894,51	70 603,00	52 294,34	-18 308,66	74,1 %

Muutos johtuu henkilöstön vähennyksistä.

Päiväkotihoido

VALTUUSTON TILAUS	TP 2022 (€)	TA 2023 (€)	TP 2023 (€)	MUUTOS (€) TP 2023 / TA 2023	TP 2023 % TA 2023:sta
Tuotot	-89 682,87	-60 000,00	-96 237,62	-36 237,62	160,4 %
Kulut	842 678,39	809 214,00	839 150,73	29 936,73	103,7 %
Netto	752 995,52	749 214,00	742 913,11	22 293,49	99,2 %

Päiväkotihoido on budjetissa.

Kodinhoitontuki

VALTUUSTON TILAUS	TP 2022 (€)	TA 2023 (€)	TP 2023 (€)	MUUTOS (€) TP 2023 / TA 2023	TP 2023 % TA 2023:sta
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	62 331,64	61 619,00	71 762,93	10 143,93	116,5 %
Netto	62 331,64	61 619,00	71 762,93	10 143,93	116,5 %

Kotihoidontuen tarpeen ennakoimattomuus vaikutti ylitykseen.

Erityisvarhaiskasvatus

VALTUUSTON TILAUS	TP 2022 (€)	TA 2023 (€)	TP 2023 (€)	MUUTOS (€) TP 2023 / TA 2023	TP 2023 % TA 2023:sta
Tuotot	-644,00	0,00	-440,00	-440,00	
Kulut	23 886,25	43 430,00	46 211,98	2 781,98	106,4 %
Netto	23 242,25	43 430,00	45 771,98	2 341,98	105,4 %

Muutos johtuu palkkamenojen alibudjetoinnista

3.1.6.3. Esi – ja perusopetus

Sivistystoimenjohtaja Vesa Katola

Talousarvion toteutuminen

Vimpeli 97,5 % alitus 85 623 €

Kaikki Alajärven yläkoulusta ja Vimpelin yhteiskoulusta päättötodistuksen saaneet oppilaat aloittivat toisen asteen koulutuksen ja jatkavat oppivelvollisuuden suorittamista syksyllä 2023.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet vuosille 2023 - 2025			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittari / Tavoitetaso	Toteutunut 2023
Covid19-viruksesta johtuneiden poikkeusjärjestelyiden vaikutusten korjaaminen omalla toiminnalla ja haetuilla valtion erityisavustuksilla opetuksen järjestäjille	Poissaolojen ja tuen tarpeen seuraaminen ja tilastointi ja niiden perusteella annettu oppimisen tuki.	Aktiivisen seurannan myötä ei ole yhtään selvittämätöntä poissaoloa ja poissaoloihin puututaan 2022 laaditun suunnitelman mukaisesti.	Toteutunut Kaikissa esi- ja perusopetusyksiköissä noudatetaan yhteistä poissaoloihin puuttumisen mallia.
Opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen ylläpito ja kehittäminen.	Henkilöstö osallistuu sekä omiin että maakunnallisiin ja valtakunnallisiin koulutuksiin. Esimiehet seuraavat koulutusten toteutumista.	Työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset koulutuspäivät (VESOt) on suoritettu koko opetushenkilöstön osalta.	Toteutunut
Koulujen yhteinen opetussuunnitelmaan perustuva kokonaisuus ja painopistealue on itsestä huolehtiminen ja arjen taidot.	Monialaiset oppimiskokonaisuudet suunnitellaan painopistealueen mukaisesti.	Oppimiskokonaisuudet on toteutettu suunnitelman mukaisesti.	Toteutunut
Opetussuunnitelman toteuttaminen ja jatkovalmistelu sekä siihen edelleen tulleiden muutosten toteuttaminen.	Muutoksista tehdään tarvittavat päätökset.	Muutokset on lisätty paikalliseen opetussuunnitelmaan ja työsuunnitelmiin 1.8.2023 mennessä.	Toteutunut

Oppilasmäärän kehitys
Oppilasmäärä 31.12.2023
VIMPELIN KUNNAN KOULULAI-
TOS
PERUSKOULUN OPPILASALUEIDEN OPPILASENNUSTEET VV. 2022 - 2029

Tilasto on laadittu koulujen antamien ilmoitusten mukaisesti. Luettelo perustuu koulujen oppilasmääriin **31.12.2023** sekä **31.12.2023** mennessä syntyneiden lasten lukumäärään. Lukuihin sisältyvät esiopetuksen oppilaat.

OPPILASALUE	LUKUVUOSI	E	1	2	3	4	5	6	YHT.
AAPISKUJA	2023-2024	20	27	31	29	34	0	0	141
	2024-2025	14	20	27	31	29	0	0	121
	2025-2026	9	14	20	27	31	0	0	101
	2026-2027	21	9	14	20	27	0	0	91
	2027-2028	9	21	9	14	20	0	0	73
	2028-2029	13	9	21	9	14	0	0	66
	2029-2030	11	13	9	21	9	0	0	63

Luokanopettajia 8
Tuntiopettaja 2
Eriyisluokanopettaja 1
Eriyisopettaja 1
Koulunkäynnin ohjaajia 6 joista kaksi määräaikaista 1.6.2024 saakka

VIMPELIN	2023-2024	0	0	0	0	0	38	34	72
YHTEISKOULU	2024-2025	0	0	0	0	0	34	38	72
	2025-2026	0	0	0	0	0	29	34	63
	2026-2027	0	0	0	0	0	31	29	60
	2027-2028	0	0	0	0	0	27	31	58
	2028-2029	0	0	0	0	0	20	27	47
	2029-2030	0	0	0	0	0	14	20	34
OPPILASALUE	LUKUVUOSI				7	8	9		YHT.
VIMPELIN	2023-2024				36	31	28		95
YHTEISKOULU	2024-2025				34	36	31		101
	2025-2026				38	34	36		108
	2026-2027				34	38	34		106
	2027-2028				29	34	38		101
	2028-2029				31	29	34		94
	2029-2030				27	31	29		87

Rehtori	1
Luokanopettaja	3
Tuntiopettaja (luokanopetus)	1
Erityisopettaja	2
Lehtori	2
Lehtori yht. lukion kanssa, pääkoulu lukio	5
Lehtori yht. lukion kanssa, pääkoulu yläkoulu	2
Tuntiopettaja yht. lukion kanssa, pääkoulu yläkoulu	3
Tuntiopettaja	3
Koulunkäynnin ohjaajia	5 , joista määräaikainen yksi 1.6.2024 saakka

YHTEENVETO IKÄLUOKISTA OPPILASALUEITTAIN								
Sisältää esiopetuksen oppilaat.								
		22-23	23-24	24-25	25-26	26-27	27-28	28-29
AAPISKUJA		141	121	101	91	73	66	63
VIMPELIN YHTEISKOULU		72	72	63	60	58	47	34
ALAKOULU								
YHT.		213	193	164	151	131	113	97
VIMPELIN YHTEISKOULU		95	101	108	106	101	94	87
YLÄKOULU								
YHTEENSÄ		308	294	272	257	232	207	184

IKÄLUOKAT LUKUVUOSITTAIN 2022-2028

Sisältää esiopetuksen oppilaat.

Lukuvuosi	0	1	2	3	4			YHT.
2022-2023	20	27	31	29	34			141
2023-2024	14	20	27	31	29			121
2024-2025	9	14	20	27	31			101
2025-2026	21	9	14	20	27			91
2026-2027	9	21	9	14	20			73
2027-2028	13	9	21	9	14			66
2028-2029	11	13	9	21	9			63

Lukuvuosi	5	6	7	8	9	YHT.		YHT.
2022-2023	38	34	36	31	28	167		308
2023-2024	34	38	34	36	31	173		294
2024-2025	29	34	38	34	36	171		272
2025-2026	31	29	34	38	34	166		257
2026-2027	27	31	29	34	38	159		232
2027-2028	20	27	31	29	34	141		207
2028-2029	14	20	27	31	29	121		184

Esi- ja perusopetus

VALTUUSTON TILAUS	TP 2022 (€)	TA 2023 (€)	TP 2023 (€)	MUUTOS (€) TP 2023 / TA 2023	TP 2023 % TA 2023:sta
Tuotot	-82 520,21	-37 405,00	-138 432,44	-101 027,44	370,1 %
Kulut	3 228 168,88	3 478 072,00	3 481 414,58	3 342,58	100,1 %
Netto	3 145 648,67	3 440 667,00	3 342 982,14	-85 622,86	97,5 %

Alitus koostui pääosin ennakoitua suuremmista valmistavan opetuksen valtionosuuksista.

Yhteisöllinen opiskelijahuolto

VALTUUSTON TILAUS	TP 2022 (€)	TA 2023 (€)	TP 2023 (€)	MUUTOS (€) TP 2023 / TA 2023	TP 2023 % TA 2023:sta
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	0,00	12 062,00	3 267,12	-8 794,88	27,1 %
Netto	0,00	12 062,00	3 267,12	-8 794,88	27,1 %

Toiminta on siirretty toiseen kustannuspaikkaan vuoden 2024 alusta

3.1.6.4. Lukio-opetus

Rehtori Marko Timo

Talousarvion toteutuminen 2023

Vimpeli 61,6 % alitus 129 537 €

Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille tulo-osuuden ylimenevän osan. Vuonna 2023 maksuosuus oli 207 668 euroa (TA 2022: 337 205 euroa).

Vimpelin lukio**Talousarvion toteutuminen**

Valtionosuutta Alajärven kaupunki sai Vimpelin lukion osalta 772 178 euroa (71 opiskelijaa). Lisäksi muita tuloja on ollut 14 063 euroa. Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille tulo-osuuden ylimenevän osan. Vuonna 2023 maksuosuus oli 207 668 euroa (TA2023: 337205 euroa). Toimintakulut toteutuivat kokonaisuutena 61,6 % talousarvioon nähden, opiskelijoiden tuoma valtionosuus oli paljon budjetoitua suurempi.

Tavoitteiden toteutuminen

Opiskelijoilla on mahdollisuus luoda omia oppimispolkuja ja osan opintojaksoista voi suorittaa verkko-opiskeluna. Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä kaikille opiskelijoille on tarjolla sekä digitaalisia oppimateriaaleja ja tietokoneita että painettuja oppikirjoja. Oppikirjat välitetään kirjastoon, josta niitä voi lainata.

Kansainvälisyystoiminta palautui pandemiaa edeltä tasolle, Vimpelin lukiosta oli yksi opiskelija vaihdossa toukokuussa noin kahden viikon ajan Jiuy Gakuenin yhteistyökoulussa Japanissa ja vastaavasti sieltä oli neljä opiskelijaa tutustui lukioon vierailupäivänä elokuussa. Lisäksi japanin opintojaksoilla on ollut esittelyjä seuraaviin oppilaitoksiin ja yliopistoihin: Yokohama university, Mukawa-high school, Yokohama national university ja Shizuoka university. Ranskan Lochesin yhteistyökoulusta tutustui ryhmä opiskelijoita Vimpelin lukioon viikon ajan lokakuussa. Opiskelijat majoittautuivat perheisiin.

Teemaviikko toteutettiin toukokuussa 2023. Teemaviikon sisältöön kuuluivat yhteistyöpäivät Seinäjoen ammattikorkeakoulun sekä Tampereen yliopiston ja ammattikorkeakoulun kanssa sekä parin päivän TET-jakso.

Järvisseudun lukioiden opetuksellinenkin yhteistyö on tiivistä, mikä mahdollistaa lukioiden laajan opintojakso- / kurssitarjonnan. Vuonna 2023 yhteistyöopintojaksoja / -kursseja on ollut lyhyessä matematiikassa, japanin, venäjän, espanjan, saksan ja ranskan kielissä, uskonnossa, filosofiassa, fysiikassa, kemiassa, biologiassa, historiassa, maantieteessä, yhteiskuntaopissa ja psykologiassa. Lukioiden aineenopettajat tekevät muutoinkin tiivistä yhteistyötä opetussuunnitelmatyössä, omien oppiaineiden opetuksessa ja eri hankkeiden yhteydessä. Uusi opetussuunnitelma on käytössä kaikilla vuosiluokilla.

Lukiot markkinoivat toimintaansa yksin ja yhdessä mm. tiedotusvälineissä ja sähköisissä ympäristöissä. Lukiota markkinoidaan mm. naapurikuntien vanhempainilloissa ja 9. luokkien oppilaiden tutustumispäivillä sekä erilaisilla artikkeleilla painetuissa ja sähköisissä välineissä. Esportlinjalle ei ollut tarpeeksi hakijoita oman ryhmän perustamiseksi, mutta lukion opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa esport-opintoja JAMIn ryhmien mukana. Lukuvuonna 2023-24 lukiossa opiskelee kotimaisten lisäksi, kolme vietnamilaista, kaksi kiinalaista ja yksi thaimaalainen opiskelija.

Lukio on ollut mukana Lisää Laatu Lakeudun Lukioihin -hankkeessa yhdessä Alajärven, Lappajärven, Evijärven, Kauhavan ja Härmän lukioiden kanssa rakentamassa lukioihin laatustrategiaa, joka käytetään tulevana vuosina lukiokoulutuksen laadun seurannassa. Näiden lukioiden välillä yhteistyö jatkuu lukuvuonna 2024-25 Lakeuden lukioiden oppimisen tuen kehittämishankkeessa, jonka tarkoituksena on vahvistaa erilaisia tukitoimia lukiolaisten oppimisen edistämiseksi.

Opiskelijoiden oppimistulokset ovat olleet erinomaisia, mikäli sitä mitataan yo-kirjoitustuloksilla. Vimpelin lukion ylioppilailla oli keväällä 2023 parhaat yo-kirjoitustulokset verrattuna Etelä- Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan lukioita. Lukio-opiskelun keskeyttäneiden määrä on vähäinen. Henkilökunnan rekrytointi on onnistunut hyvin, koska on saatu töihin motivoituneita ja osaavia opettajia. Henkilökunta on saanut koulutuksellista tukea mm. eri hankkeiden kautta.

Vimpelin lukiossa opiskelijalla on mahdollisuus suoraan väylään, hakeutua ilman pääsykokeita Seinäjoen ammattikorkeakouluun suorittamalla opintoja lukion aikana.

Henkilökunnan rekrytointi on onnistunut hyvin, koska on saatu töihin motivoituneita ja osaavia opettajia. Henkilökunta on saanut koulutuksellista tukea mm. eri hankkeiden kautta.

Lukio-opetus Vimpeli

VALTUUSTON TILAUS	TP 2022 (€)	TA 2023 (€)	TP 2023 (€)	MUUTOS (€) TP 2023 / TA 2023	TP 2023 % TA 2023:sta
Tuotot	-738 237,01	-652 650,00	-786 242,35	-133 592,35	120,5 %
Kulut	944 279,10	989 855,00	993 910,54	4 055,54	100,4 %
Netto	206 042,09	337 205,00	207 668,19	-129 536,81	61,6 %

Valtionosuutta Alajärven kaupunki sai Vimpelin lukion osalta 772 178 euroa (71 opiskelijaa). Lisäksi muita tuloja on ollut 14 063 euroa. Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille tulo-osuuden ylimenevän osan. Vuonna 2023 maksuosuus oli 207 668 euroa (TA2023: 337 205 euroa). Toimintakulut toteutuivat kokonaisuutena 61,6 % talousarvioon nähden, opiskelijoiden tuoma valtionosuus oli paljon budjetoitua suurempi.

3.1.6.5. Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto vs. rehtori Janika Mäkelä

Talousarvion toteutuminen 2023

Vimpeli 71,2 % alitus 12 758 €

Tavoitteiden toteutuminen

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2023–2024

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston toimialueena ovat Alajärven kaupunki sekä Soinin ja Vimpelin kunnat. Alajärvi tuottaa palvelut Vimpelin kunnalle sekä myy opistopalveluja Soinin kunnalle.

Kansalaisopiston opetus muodostuu vapaan sivistystyön mukaisesta opetuksesta sekä kuvataiteen perusopetuksesta (TPO).

Suunniteltuja kursseja oli 343 ja niistä toteutui 264 kurssia 48 eri toimipaikassa. Opettajia oli 81. Osalla heistä useampia opetettavia aineita. Tavoitteena olleesta 7479 tunnista toteutui 6049 t. Tuntitoteuma suunnitellusta oli 81 %, joka on selvästi aiempia vuosia parempi. Taiteen perusopetuksen kuvataidekoulu Eero antoi opetusta kevätkaudella 13 ryhmälle ja syksyllä 11 ryhmälle yhteensä 195 opiskelijalle.

Suosituimpina kursseina ovat pysyneet liikuntakurssit, erityisesti vesiliikunta ja monenlainen kehonhuolto. Perinteinen kudonta vetää kurssilaisia aiempaa huonommin, vaikka tekstiilityöt ovat edelleen liikunnan ohella opiston oleellisinta perustoimintaa.

Hygieniakursseja järjestettiin yhteistyössä kaupungin nuorisopalveluiden Ohjaamon kanssa. Alajärven ja Vimpelin kursseilla oli yhteensä n. 50 osallistujaa. Ohjaamon maksoi kurssin asiakkailleen eli alle 30-vuotiaille alajärveläisille ja vimpeliläisille nuorille. Kansalaisopisto osallistui Alajärvellä järjestettyihin Ready4Life messuille. Opisto myös isännöi alueen kansalaisopistojen vuosittaisen Nuutinpäivätapahtuman.

Kurssien toteutumisaste ja osallistujien määrä on kasvanut jonkin verran edellisvuodesta. Kokonaisuudessaan korona edeltävään tasoon ei olla päästy. Verkko-opintoja on ollut joitakin, mutta lähikurssit ovat selkeästi suosituimpia kuin etäkurssit. Kaikki etänä, tai osittain etänä suunnitellut kurssit eivät toteutuneet ja palautteen mukaan syynä oli se, että ihmiset halusivat läsnäolokursseja.

Kansalaisopisto

VALTUUSTON TILAUS	TP 2022 (€)	TA 2023 (€)	TP 2023 (€)	MUUTOS (€) TP 2023 / TA 2023	TP 2023 % TA 2023:sta
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	38 000,63	44 316,00	31 558,22	-12 757,78	71,2 %
Netto	38 000,63	44 316,00	31 558,22	-12 757,78	71,2 %

Alitus koostuu enimmäkseen tuntiopettajille varatuista palkkakustannuksista. Kansalaisopiston kursseja jäi toteutumatta suunniteltua enemmän osallistujien vähyyden sekä opettajien haasteellisen saatavuuden vuoksi.

3.1.6.6. Musiikkiopisto

Talousarvion toteutuminen 2023

Vimpeli 100,6 % ylitys 415 €

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto hoiti opetuksen Vimpelissä.

Tavoitteiden toteutuminen 2023

Musiikkiopisto

VALTUUSTON TILAUS	TP 2022 (€)	TA 2023 (€)	TP 2023 (€)	MUUTOS (€) TP 2023 / TA 2023	TP 2023 % TA 2023:sta
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	81 185,96	70 135,00	70 550,14	415,14	100,6 %
Netto	81 185,96	70 135,00	70 550,14	415,14	100,6 %

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto hoiti opetuksen Vimpelissä.

Alajärven musiikkiopistolta ostettiin opetusta vimpeliläisille opiskelijoille, laskutus 1 500 euroa.

3.1.6.7. Kirjastotoimi

Kirjastotoimenjohtaja Maria Kanervikkoaho

Talousarvion toteutuminen 2023

Vimpeli 103,3 % ylitys 7 193 €

Vuosi 2023 oli kirjastoissa ensimmäinen normaali toimintavuosi koronan jälkeen. Lainauksessa sekä Alajärven että Vimpelin kirjastot ovat päässeet koronaa edeltäneisiin lainalukuihin, mutta fyysisten käyntien määrässä tullaan tuskin enää pääsemään koronaa edeltäneisiin lukuihin.

Vimpelin kunnankirjasto

Vimpelin kirjaston haasteena ovat olleet vuonna 2023 sisäilmaongelmat. Sisäilmaongelmat ovat vaikuttaneet sekä kirjaston tilojen käyttöön että kiinteistökustannuksiin. Vimpelin kunta tekikin päätöksen rakentaa uusi rakennus kirjastolle ja nuorisotilalle. Rakentamisen pitäisi päästä alkuun kesällä 2024.

Kokonaislainaus vuonna 2023 oli Vimpelissä 45 850 lainaa. Kokonaislainauksen määrä oli edellisvuoteen verrattuna käytännössä sama. Myös kirjojen lainaus pysyi samana. E-aineiston (e- kirjat ja e-äänikirjat) lainaus kasvoi hiukan (+15 %) ja e-lehtien käyttö yli kaksinkertaistui. Kävijöitä kirjastossa yhteensä 18 345. Kirjastokäyntien määrä kasvoi noin 18,9 %, mutta lainaajien määrä laski hieman. Verkkokäynnit lisääntyivät lähes 10 %. Kirjastoaineiston hankintamäärät ovat lähes vuoden 2021 tasolla. Kirjasto aineistoa hankittiin määrällisesti vähemmän kuin edellisvuonna, mutta käytetty rahamäärä pysyi lähes samana. Hintojen nousun takia samalla rahalla saa aiempaa vähemmän aineistoa.

Vimpelin kirjasto osallistui YTY-kirjastojen yhteiseen Lukuseikkailu 2 –hankkeeseen. Vimpelin kirjastossa järjestettiin yhteensä 22 tapahtumaa ja käyttäjäkoulutusta, joissa oli yhteensä 418 osallistujaa.

Kirjastopalvelut pysyvät opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksissa ja AVI- alueen keskitasolla

Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintoviraston (AVI) keskiarvoluvut ovat vuoden 2022 lukuja, koska vuoden 2023 lukuja ei ole vielä käytössä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuositukset	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI (vuosi 2022)	Alajärvi	Vimpeli	Toteuma
Fyysiset käynnit 10 kpl/asukas/vuosi	7,27	11,56	6,87	Alajärvi saavutti OKM:n suosituksen ja LSSAVI:n keskiarvon. Vimpeli ei saavuttanut OKM:n suositusta eikä LSSAVI:n keskiarvoa.
Lainaukset 20 lainaa/asukas/ vuosi	16,54	21,55	17,17	Alajärvi saavutti OKM:n suosituksen ja ylitti LSSAVI:n keskiarvon. Vimpeli jäi OKM:n suosituksesta, mutta ylitti LSSAVI:n keskiarvon.
Verkkoasiointitapahtumia 10/asukas/vuosi	7,6	4,8	4,8	Tavoitteita ei saavutettu
Henkilöstömäärä 0,8-1 htv/1000 asukasta	0,71	0,75	0,68	Alajärvi jäi alle OKM:n suosituksen, mutta ylitti hieman LSSAVI:n keskiarvon. Vimpeli jäi OKM:n suosituksesta sekä LSSAVI:n keskiarvosta.
Kirjahankinnat 300 – 400 kirjaa/ 1000 asukasta	325,76	432,97	545,49	Tavoitteet saavutettiin kaikilta osin.

Kirjasto

VALTUUSTON TILAUS	TP 2022 (€)	TA 2023 (€)	TP 2023 (€)	MUUTOS (€) TP 2023 / TA 2023	TP 2023 % TA 2023: sta
Tuotot	-3 037,53	-2 750,00	-3 169,88	-419,88	115,3 %
Kulut	243 212,03	222 167,00	229 780,26	7 613,26	103,4 %
Netto	240 174,50	219 417,00	226 610,38	7 193,38	103,3 %

ICT-kulut olivat ennakoitua suuremmat. Muuten pysyttiin melko hyvin talousarviossa. Yleisten hintojen nousun takia kirjastoaineistoa saatiin hankittua aiempaa vähemmän.

3.1.6.8. Ohjaamopalvelut, Etsivä nuorisotyö ja Starttipaja

Vimpelin kunnan ostamat nuorisopalvelut

vs. rehtori Janika Mäkelä

Talousarvion toteutuminen 2023

Vimpeli 86,9 % alitus 4 142 €

Ohjaamo Alajärvi - Vimpeli 2023

Ohjaamo Alajärvi-Vimpeli on vuonna 2023 ollut auki pääsääntöisesti arkisin aina tiistaina ja torstaina klo 12–16. Lisäksi Ohjaamo piti Vimpelin yhteiskoululla ja lukiolla välituntitoimintaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ohjaamo oli päävastuussa tammikuussa 2023 järjestetyillä Ready4life -messuilla, joiden kävijämäärä ylitti odotukset ollen yhteensä noin 800. Nuorille järjestettiin keväällä mahdollisuus suorittaa hygieniapassi ohjaamon kustantamana sekä Alajärvellä että Vimpelissä. Ohjaamo on järjestänyt tapahtumia yhteistyötahojen kanssa sekä rakentanut ja pitänyt yllä yhteistyöverkostoa eri asiantuntijoiden, kuten etsivän nuorisotyön, Starttipaja Laiturin, Alajärven lukion, Alajärven yläkoulun, SeAMK Maakuntakorkeakoulun, Sedun, Jamin, TE-palvelujen, Vimpelin yhteiskoulun, Vimpelin lukion, Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston, SPR Alajärven sekä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa.

Etsivän nuorisotyö Alajärvi - Vimpeli 2023

Etsivä nuorisotyö perustuu alle 29-vuotiaan nuoren vapaaehtoiselle osallistumiselle. Nuoria siirtyi etsivän nuorisotyön avulla muun muassa Nuotti-valmennukseen, opiskelemaan, eri työpajoihin, työelämään ja sosiaalipalveluiden pariin. Etsivän nuorisotyön asiakkuudet ovat eri pituisia riippuen nuoren tarpeesta.

Etsivä nuorisotyö Alajärvi-Vimpelin asiakkaina oli vuonna 2023 yhteensä 58 nuorta, joista Vimpelissä 11. Nuoret ohjautuivat palvelun piiriin niin nuorisotyön, oppilaitosten kuin sotealan henkilöstön ohjauksena. Asiakkaat myös suosittelivat palvelua toinen toisilleen. Nuorten kanssa tehtiin työtä monin eri tavoin esimerkiksi viestitellen eri sovelluksilla ja sähköpostilla, tapaamisissa nuorten kotona tai nuorten valitsemassa paikassa ja nuorten auttamista erilaisten palveluiden piiriin. Nuoria myös ohjattiin käytännössä erilaisissa palveluissa ja niiden käytössä, kuten kirjastossa, kaupassa, terveystieteissä ja harastuspaikoissa. Etsivän nuorisotyön ryhmätoiminta ei käynnistynyt. Sen sijaan etsivät olivat mukana esimerkiksi K-18 iltojen toteuttamisessa, nuorten tapahtumissa ja messuilla. Etsivä nuorisotyö sai valtiontukea aluehallintovirastolta 60 000 €.

Starttipaja Laituri Alajärvi - Vimpeli 2023

Starttipaja Laituri järjestää nuorisolain mukaista nuorten työpajatoimintaa, jolla vastataan nuorisotakuun tavoitteisiin nuorisolain puitteissa. Toiminnalla pystyttiin vastaamaan nuorisotakuun tavoitteisiin kartoittamalla ja aktivoimalla nuoren työ- ja toimintakykyä yhdessä nuoren kanssa.

Paja teki tiivistä yhteistyötä niin Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kuin Järvisseudun ammatti-instituutin kanssa. Muita Starttipaja Laiturin monialaiseen yhteistyöverkoston kuuluneita yhteistyötahoja ovat olleet Etsivä nuorisotyö, TE-palvelut, Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelut (TYP), psykiatrisen poliklinikka, alueen yrittäjät sekä Alajärven kaupunki ja Vimpelin kunta. Starttipaja Laiturin toimintaa on kehitetty vuoden aikana, jotta se vastaisi paremmin hyvinvointialueen mukanaan tuomia uudistuneita lakeja.

Starttipaja Laiturilla on toiminut vuoden aikana noin neljä eri pajajaksoa. Näissä osallistujia on ollut reilu kolmisen kymmentä. Nuorten palautteen mukaan paja on auttanut heitä eteenpäin elämässä ja hahmotamaan tulevaisuuden suunnitelmiaan paremmin. Palvelu on alueen nuorten parissa erittäin pidetty. Starttipaja Laituri sai hankehakemuksensa mukaisesti aluehallintovirastolta valtiontukea 60 000 €. Lopputulos rahoituksen käytöstä on vielä käsittelyssä.

Nuorisotoimi / Vimpeli

VALTUUSTON TILAUS	TP 2022 (€)	TA 2023 (€)	TP 2023 (€)	MUUTOS (€) TP 2023 / TA 2023	TP 2023 % TA 2023: sta
Tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kulut	19 724,41	31 721,00	27 579,36	-4 141,64	86,9 %
Netto	19 724,41	31 721,00	27 579,36	-4 141,64	86,9 %

Alitus koostuu suunniteltua pienemmistä tarvikkeiden, materiaalien ja palveluiden ostokustannuksista. Lisäksi budjetissa oli arvioitu alakanttiin saatujen valtionavustusten määrä.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA				
Virat ja toimet suurtuotteittain				
2022 - 2023				
Tulosyksikkö				Muutokset
Virka-/toiminimike	TP 2022	TA 2023	TP2023	+/-kpl
SIVISTYSLAUTAKUNTA				
HALLINTO				
Alajärvi				
Sivistystoimenjohtaja	1	1	1	
Varhaiskasvatuspäällikkö	1	1	1	
Toimistosihtööri	1	1	1	
Yhteensä	3	3	3	0
Alajärven, Lappajärven ja Vimpelin yhteinen				
Varhaiskasvatuksen alue-esimies	3	4	4	
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	2	2	2	
Yhteensä	5	6	6	0
Vimpeli				
Varhaiskasvatuksen opettaja	3	3	3	
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	6,5	6,5	6	-0,5
Päivähoidon avustaja	1	1	2	1
Perhepäivähoitaja	2	2	1	-1
Yhteensä	12,5	12,5	12	-0,5
Yhteensä	20,5	21,5	21	-0,5
Tulosyksikkö			Henki-	Muutokset
Virka-/toiminimike			löittäin	+/-kpl
	TP2022	TA2023	TP2023	
Vimpeli				
Perusopetus				
Rehtori	1	1	1	
Luokanopettaja	11	10	10	
Tuntiopettaja (luokanopetus)	1	1	1	
Lehtori	2	2	2	
Erityisluokanopettaja	1	1	1	
Erityisopettaja (laaja-alainen)	3	3	3	
Tuntiopettaja esikoulunopettaja	2	1	1	
Tuntiopettaja	3	5	4	-1
Koulunkäynnin ohjaaja	9	11	11	
Koulusihtööri	1	1	1	
Yhteensä	34	36	35	-1
Perusopetuksen ja lukion yhteiset opettajat				
Lehtori	2	2	2	
Tuntiopettaja	4	3	3	
Yhteensä	6	5	5	0
Lukion ja perusopetuksen yhteiset opettajat				
Lehtori	5	5	5	
Lukion rehtori	0,3	0,3	0,3	
Yhteensä	5,3	5,3	5,3	0
Yhteensä	45,3	46,3	45,3	-1
Tulosyksikkö			Henki-	Muutokset
Virka-/toiminimike			löittäin	+/-kpl
	TP2022	TA2023	TP2023	
KANSALAI SOPISTO				
Kansalaisopiston rehtori	0,5	0,5	0,5	
Toimistosihtööri	1	1	1	
Opettaja	1	1	1	
Tuntiopettaja (päätoiminen)	1	1	1	
tuntiopettaaja (sivutoiminen)	72	72	72	
Yhteensä	75,5	75,5	75,5	
KIRJASTOTOIMI				
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	
Kirjastonhoitaja	2	2	2	
Kirjastosihtööri	3	3	3	
Kirjatoautosihtööri	1	1	1	
Yhteensä	7	7	7	0
Vimpeli				
Kirjastosihtööri	2	2	2	0
YHTEENSÄ	150	152,3	150,8	-1,5

3.1.7. Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi

Maaseututoimen strategiset tavoitteet vuodelle 2023

- Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä
- Koulutustilaisuuksien määrä
- Maaseudun kehittämiseen liittyvien kontaktien ja tilaisuuksien määrä

Vimpelin kunta				TP2023 / TA2023 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2023 / TA2023	Muutos % TP2023 / TP2022
Suurtuote	TP 2022	TA 2023 (€)	TP 2023			
Maaseutupalvelut hallinto	7 078	8 072	6 652	-1 420	-21,34	-6,41
Maaseutupalvelut tuki- ja vi- ranomaistehtävät	38 040	41 559	38 717	-2 842	-7,34	1,75
Maaseutupalvelut kehittämi- nen	5 480	6 983	5 836	-1 147	-19,66	6,10
VIMPELI YHTEENSÄ	50 599	56 614	51 205	-5 409	-10,56	1,18

3.1.7.1. Maaseutupalvelut hallinto

Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut. Lisäksi maaseutupalvelun hallinto tuottaa yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä muut määrätyt tai sovitut asiat. Maaseutupalveluiden hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Maaseutupalvelun hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutupalvelu vastaa maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tai muutoin on määrätty.

Toiminnalliset tavoitteet 2023 ja 2024–2027

Vuoden 2023 aikana Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa tietoa maaseututoimelle ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi. Se myös osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa elinkeinojen kehittämiseen, tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen kuntien strategioiden mukaisten toimenpiteiden toteuttamisesta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maaseutupalvelujen hallinto tuotti tehtävät sovitusti vuoden 2023 aikana. Toiminnassa on otettu huomioon Järvi-Pohjanmaan ja kuntien strategiat ja tavoitteet. Tavoite toteutui.

Maaseutupalvelut hallinto

Suurtuote	TP 2022	TA 2023 (€)	TP 2023	Muutos euro TP2023 / TA2023 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2023 / TA2023	Muutos % TP2023 / TP2022
Tulot	35	0	48	48	100,00	27,40
Menot	7 114	8 072	6 700	-1 371	-20,47	-6,17
Netto	7 078	8 072	6 652	-1 420	-21,34	-6,41

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Maaseutupalvelun hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutupalvelut vastaa maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tai muutoin määrätty.

Vuoden 2023 maaseutupalvelujen hallinnon kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,84 %, Soini 16,64 % ja Vimpeli 16,52 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa tietoa maaseututoimelle ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi. Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamisesta.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Hallinnon kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

3.1.7.2. Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät

Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovelluksiin EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin tarkastukset, päätökset, huolehtia maksatuksista ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät sekä ulosotot. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko- ja eläintenpitäjärekistereitä ja suorittaa Ruokavirastolta tulevien määräysten takia erilaisia valvonta- ja tarkastustehtäviä.

Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittavat päätökset.

Tuenhakuun liittyvän koulutuksen, opastuksen ja neuvonnan järjestäminen kuuluu maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtäviin.

Toiminnalliset tavoitteet 2023 ja 2024–2027

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet: perustulotuki, luonnonhaittakorvaus, ympäristökorvaus ja ekojärjestelmätuki) vertailukohtana maksetut / myönnetyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10–20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen vuoksi.

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan uuden ohjelmakauden viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen järjestetään yksi viljelijöille suunnattu tilaisuus yhdessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Uuden ohjelmakauden koulutusta järjestetään myös omalla henkilöstöllä kaikissa kunnissa paikan päällä. Koulutusta järjestetään tarpeen mukaan teamsilla. Viljelijätukikoulutustilaisuuksia neljä ja Teams-koulutuksia kaksi.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maatalouden uusi ohjelmakausi toi mittavia uudistuksia tukijärjestelmään ja kasvatti entisestään neuvonnan tarvetta. Täydentävät ehdot muuttuivat ehdollisuudeksi, tilatuki ja tukioikeusjärjestelmä poistuivat ja tilalle tuli perustulotuki. Uusia tukimuotoja ovat uudelleenjakotuki, ekojärjestelmätuki ja erikoiskasvipalkkio. Ekojärjestelmätuki koostuu talviaikainen kasvipeite, luonnonhoitonurmet, viherlannoitusurmet ja monimuotoisuuskasvit -toimenpiteistä. Ympäristökorvaus muuttui perusteellisesti; osa toimenpiteistä siirtyi ekojärjestelmään ja ympäristökorvaukseen tuli sekä tilakohtaisia pakollisia, valinnaisia että lohkokoh- taisia toimenpiteitä.

Ohjelmakauden vaihtuminen toi runsaasti uusia toimintamuotoja ja tehtäviä maaseutuhallintoon. Lohko- muutosten suorittaminen, täysin sähköinen tukihaku, satelliittiseuranta, toimenpiteiden valvonta.

Maaseutupalveluiden henkilöstö on osallistunut tiiviisti sekä Ruokaviraston että ELY-keskuksen järjestä- miin koulutuksiin. Vuoden 2023 uuden ohjelmakauden viljelijäkoulutuksia järjestettiin yhteensä 5 kappa- letta (Alajärvi 2 kpl, Soini 1, Vimpeli 1 sekä Lehtimäki 1). Alajärven tilaisuudessa oli paikalla 155 henkilöä. Lisäksi eläintukikoulutus järjestettiin Teams- koulutuksena. Tukihakuun liittyvä neuvonta ja opastus ta- pahtuivat pääsääntöisesti puhelimen kautta. Viljelijöille suunnattujen koulutustilaisuuksien tavoite toteu- ti.

Tukea hakeneita tiloja vuonna 2023 Alajärvellä oli 333 kpl ja peltopinta-ala 13 907 ha. Tukien maksatuk- sen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Alajärven osalta oli 1247 tukihakemusta, joista mak- settiin ensimmäisenä päivänä 1 244 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 99,76 %.

Tukea hakeneita tiloja Soinissa oli 93 kpl ja peltopinta-ala 3 179 ha. Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Poh- janmaan yhteistoiminta-alueella: Soinissa oli 346 tukihakemusta, joista maksettiin ensimmäisenä päi- vänä 346 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 100 %.

Tukea hakeneita tiloja Vimpelissä on 77 kpl ja peltopinta-ala 3 927 ha. Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Poh- janmaan yhteistoiminta-alueella: Vimpelissä oli 260 tukihakemusta, joista maksettiin ensimmäisenä päi- vänä 254 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 97,69 %. Tavoite tukien maksatuksesta ensimmäisenä maksupäivänä toteutui.

Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät

Suurtuote	TP 2022	TA 2023 (€)	TP 2023	Muutos euro TP2023 / TA2023 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2023 / TA2023	Muutos % TP2023 / TP2022
Tulot	534	0	472	472	100,00	-13,33
Menot	38 575	41 559	39 189	-2 371	-6,05	1,57
Netto	38 040	41 559	38 717	-2 842	-7,34	1,75

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovellukseen EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksutuksesta ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko- ja eläintenpitäjärekisteriä. Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Vuoden 2023 maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävien kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,84 %, Soini 16,64 % ja Vimpeli 16,52 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuihin liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattu tilaisuus järjestetään yksi yhdessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet: perustulotuki, luonnonhaittakorvaus, ympäristökorvaus ja ekojärjestelmätuki) vertailukohtana maksetut / myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10 – 20 % tuen määrästä on yleensä kesken tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Tuki- ja viranomaistehtävien kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

3.1.7.3. Maaseutupalvelut kehittäminen

Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu henkilökohtaisena neuvontana ja tilaisuuksissa meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan maatalouteen ja pienyritystoimintaan tuotantoinvestointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella. Investoineilla ja kehittämisellä ylläpidetään alueen tuotantoedellytyksiä, nostetaan jalostusastetta ja saadaan aikaan uusia yhteistyöverkostoja. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen, innovaatioiden jalkauttaminen ja ympäristövastuullisuus.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, hankitaan asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia. Maaseutupalveluiden internet-sivuilla julkaistaan tietoa meneillään olevista hankkeista ja tilaisuuksista.

Maaseututoimi antaa lausuntoja ja peltoarvioita esim. perunkirjoituksia varten.

Toiminnalliset tavoitteet 2023 ja 2024–2027

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Asiakaskontaktien määrätavoite on 100 kpl ja tilaisuuksia neljä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Rahoitukseen ja kehittämiseen liittyvät asiakaskontaktit on pääsääntöisesti suoritettu puhelinneuvonnalla tai toimistolla 147 kertaa. Lisäksi on hankittu tai ohjattu asiakkaita käyttämään asiantuntijapalveluita niin tilan tuotantoon liittyvien asioiden kuin muun yritystoiminnan edistämiseksi. Eniten asiakkaita on ohjattu Neuvo 2030 palvelun piiriin.

Viljelijöille suunnatut kehittämiseen liittyvät koulutukset ovat järjestetty yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa lähi- ja etätilaisuuksina. Aiheina ovat olleet pääsääntöisesti tilojen varautuminen, lisäksi aiheina ovat olleet talous ja työssä jaksaminen. Maaseututoimi on ollut aktiivisesti mukana Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) hallinnoimassa Välitä viljelijästä – projektissa. Tilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana viisi.

Maanmittauslaitos sai Alajärven ja Vimpelin alueella tilusjärjestelyn valmiiksi. Maaseututoimessa saatiin tilusjärjestelyyn kuuluvien lohkotietojen muuttaminen sekä lohkotietojen viljavuustietojen siirto.

Tavoitteet toteutuivat.

Maaseutupalvelut kehittäminen

Suurtuote	TP 2022	TA 2023 (€)	TP 2023	Muutos euro TP2023 / TA2023 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2023 / TA2023	Muutos % TP2023 / TP2022
Tulot	34	0	68	68	100,00	50,03
Menot	5 514	6 983	5 904	-1 079	-18,28	6,60
Netto	5 480	6 983	5 836	-1 147	-19,66	6,10

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova): Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan tuotantoinvestointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotannon tasoa säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Palvelut käsittävät rahoituslähteiden selvittämisen investointeihin, avustamisen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekemisen.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, hankitaan asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia.

Vuoden 2023 maaseutupalvelujen kehittämisen kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,84 %, Soini 16,64 % ja Vimpeli 16,52 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Asiakaskontaktien määrätavoite on 100 kpl ja tilaisuuksia neljä.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu: Kehittämisen kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

Maaseututoimen henkilöstö 31.12.2023

Tulosyksikkö	Ammattinimike	TP2021	TA 2022	TA 2023	TP 2023	Henkilöstö 2023 Muutokset +/- kpl
Maaseutupalvelut	maaseututoimenjohtaja	1	1	1	1	0
	maaseutuasiamies	2	2	2	2	0
	toimistos sihteeri	2	2	2	1	-1

3.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

3.2.1. Käyttötalouden toteutuminen sitovuustasolla

Käyttötalouden toteutuminen sitovuustasolla						
(ulkoinen)						
	TA 2023	Muu- tos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Keskusvaalilautakunta						
Toimintatuotot	3 800,00		3 800,00	5 244,00	-1 444,00	138,0
Toimintakulut	-7 380,00		-7 380,00	-8 702,01	1 322,01	117,9
Toimintakate	-3 580,00		-3 580,00	-3 458,01	-121,99	96,6
Tarkastuslautakunta						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-12 444,00		-12 444,00	-11 384,51	-1 059,49	91,5
Toimintakate	-12 444,00		-12 444,00	-11 384,51	-1 059,49	91,5
Kunnanhallitus						
Toimintatuotot	28 810,00		28 810,00	91 674,69	-62 864,69	318,2
Toimintakulut	-6 329 548,00		-6 329 548,00	-6 087 884,55	-241 663,45	96,2
Toimintakate	-6 300 738,00		-6 300 738,00	-5 996 201,55	-304 536,45	95,2
Vapaa-aika- ja kultt.toim. Ltk						
Toimintatuotot	18 875,00		18 875,00	40 764,78	-21 889,78	216,0
Toimintakulut	-227 822,00		-227 822,00	-241 322,23	13 500,23	105,9
Toimintakate	-208 947,00		-208 947,00	-200 557,45	-8 389,55	96,0
Tekninen lautakunta						
Toimintatuotot	3 589 165,00		3 589 165,00	3 692 029,48	-102 864,48	102,9
Toimintakulut	-3 612 928,00		-3 612 928,00	-3 958 317,05	345 389,05	109,6
Toimintakate	-23 763,00		-23 763,00	-266 287,57	242 524,57	1120,6
VIMPELIN KUNTA						
Toimintatuotot	3 640 650,00		3 640 650,00	3 829 712,95	-189 062,95	105,2
Toimintakulut	-10 190 122,00		-10 190 122,00	-10 307 610,35	117 488,35	101,2
Toimintakate	-6 549 472,00		-6 549 472,00	-6 477 897,40	-71 574,60	98,9
Verotulot	6 547 000,00		6 547 000,00	6 383 501,14	163 498,86	97,5
Valtionosuudet	1 773 224,00		1 773 224,00	1 786 605,00	-13 381,00	100,8
Rahoitustuotot- ja kulut	-140 629,00		-140 629,00	-225 270,50	84 641,50	160,2
Vuosikate	1 630 123,00		1 630 123,00	1 466 938,24	163 184,76	90,0
Poistot ja arvonalentum.	-954 871,00		-954 871,00	-1 000 963,64	46 092,64	104,8
Satunn. tuotot ja kulut						
Tilikauden yli-/alijäämä	675 252,00		675 252,00	465 974,60	209 277,40	69,0

3.2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU						
ulkoinen	Alkuper. TA 2023	Muutok- set	TA + muutokset	Toteutuma	Poik- keama	Tot. %
Toimintatulot						
Myyntitulot	1 877 751,00		1 877 751,00	1 799 735,16	78 015,84	95,8
Maksutulot	33 200,00		33 200,00	47 893,54	-14 693,54	144,3
Tuet ja avutukset	17 635,00		17 635,00	53 774,40	-36 139,40	304,9
Muut toimintatulot	1 712 064,00		1 712 064,00	1 928 309,85	-216 245,85	112,6
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-2 050 726,00		-2 050 726,00	-2 085 731,03	35 005,03	101,7
Palvelujen ostot	-6 256 663,00		-6 256 663,00	-6 153 399,36	-105 343,97	98,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 112 190,00		-1 112 190,00	-1 237 057,03	124 867,03	111,2
Avustukset muille	-187 219,00		-187 219,00	-191 521,08	4 302,08	102,3
<i>Avustukset liikelaitoksille</i>						
Muut toimintamenot	-583 324,00		-583 324,00	-639 901,85	58 658,18	110,1
Toimintakate	-6 549 472,00		-6 549 472,00	-6 477 897,40	-71 574,60	98,9
Verotulot	6 547 000,00		6 547 000,00	6 383 501,14	163 498,86	97,5
Valtionosuudet	1 773 224,00		1 773 224,00	1 786 605,00	-13 381,00	100,8
Rahoitustulot ja -menot:						
Korkotulot muilta				20 700,36	20 700,36	-100,0
<i>Korkotulot liikelaitoksilta</i>						
Muut rahoitustulot muilta	3 000,00		3 000,00	7 089,54	-4 089,54	236,3
<i>Korv. per.pääomasta liikelaitoksilta</i>						
Korkomenot	-142 529,00		-142 529,00	-245 877,74	103 348,74	172,5
Muut rahoitusmenot	-1 100,00		-1 100,00	-7 182,66	6 082,66	653,0
Vuosikate	1 630 123,00		1 630 123,00	1 466 938,24	163 184,76	90,0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-954 871,00		-954 871,00	-1 000 963,64	46 092,64	104,8
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot						
Tilikauden tulos	675 252,00		675 252,00	465 974,60	209 277,40	69,0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	675 252,00		675 252,00	465 974,60	209 277,40	69,0

Verotulojen toteutuminen

	TA 2023	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälk.	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	5 078 000,00		5 078 000,00	4 905 826,72	-172 173,28
Osuus yhteisöveron tuotosta	647 000,00		647 000,00	634 765,81	-12 234,19
Kiinteistövero	822 000,00		822 000,00	842 908,61	+20 908,61
Muut verotulot					
Verotulot yhteensä	6 547 000,00	0,00	6 547 000,00	6 383 501,14	-163 498,86

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo milj. euroa	Muutos %
2017	22,25	38,922	-5,7
2018	22,25	40,343	3,6
2019	22,25	39,902	-1,1
2020	22,25	40,120	0,5
2021	22,25	40,582	1,2
2022	22,25	41,821	3,1
2023	9,61	45,856	9,6

Valtionosuuksien toteutuminen

	TA 2023	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälk.	Toteuma 2023	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	1 974 442			1 996 110	-21 668
Harkinnanvarainen					
Opetus- ja kulttuuritoimen muut	-757 153			-775 069	+17 916
Verotulomenetyksen korvaus	555 935			565 564	-9 629
Valtionosuudet	1 773 224			1 786 605	-13 381

3.2.3. Investointien toteutuminen

Investointien toteutuminen	TA 2023	TA- muutos	TA + muutos	Tot.	Poikk.	Tot %
091101 Aineettomat oikeudet						
Menot	-20 000		-20 000	-8 929,00	-11 071,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000	-8 929,00	-11 071,00	44,6
091105 Yksityistiehankkeet						
Menot		-70 000	-70 000	-21 623,78	-48 376,22	
Tulot						
Investoinnit netto		-70 000	-70 000	-21 623,78	-48 376,22	30,9
091201 Maa- ja vesialueet						
Menot	-140 000		-140 000	-84 398,66	-55 601,34	
Tulot	30 000		30 000	29 987,14		
Investoinnit netto	-110 000		-110 000	-54 411,52	-55 588,48	49,5
091302 Järvisuodun sairaalan peruskorjaus						
Menot	-130 000		-130 000	-103 577,97	-26 422,03	
Tulot	33 000		33 000			
Investoinnit netto	-97 000		-97 000	-103 577,97	6 577,97	106,8
091309 Terveyskeskuksen peruskorjaus						
Menot	-35 000		-35 000	-8 131,68	-26 868,32	
Tulot						
Investoinnit netto	-35 000		-35 000	-8 131,68	-26 868,32	23,2
091322 Työpaja Apaja/peruskorjaus						
Menot	-60 000		-60 000			
Tulot						
Investoinnit netto	-60 000		-60 000			
091326 Nuoristotalon remonti						
Menot	-50 000		-50 000	-56 322,38	6 322,38	
Tulot						
Investoinnit netto	-50 000		-50 000	-56 322,38	6 322,38	112,6
091329 Liikuntahallin peruskorjaus						
Menot	-30 000		-30 000	-30 261,06	261,06	
Tulot				70 000,00		
Investoinnit netto	-30 000		-30 000	39 738,94	-69 738,94	-132,5
091333 Ent osuuskaup julkisiv kunnostaminen						
Menot	-100 000		-100 000			
Tulot						
Investoinnit netto	-100 000		-100 000			
091335 Toimela (perusk.)						
Menot				-4 527,20	4 527,20	
Tulot						
Investoinnit netto				-4 527,20	4 527,20	-100,0
091336 Rantakylän ent. koulun peruskorjaus						
Menot	-50 000		-50 000	-108 603,00	58 603,00	
Tulot	15 000		15 000			
Investoinnit netto	-35 000		-35 000	-108 603,00	73 603,00	310,3

091339 Hybridi palvelukeskus						
Menot	-100 000		-100 000	-49 761,19	-50 238,81	
Tulot						
Investoinnit netto	-100 000		-100 000	-49 761,19	-50 238,81	49,8
091340 Tuulikellon peruskorjaus						
Menot	-60 000		-60 000	-2 485,22	-57 514,78	
Tulot						
Investoinnit netto	-60 000		-60 000	-2 485,22	-57 514,78	4,1
091343 Paloaseman peruskorjaus						
Menot	-25 000		-25 000	-30 423,61	5 423,61	
Tulot						
Investoinnit netto	-25 000		-25 000	-30 423,61	5 423,61	121,7
091344 Vimpelin Keskuskiinteistö/peruskorjaus						
Menot	-10 000		-10 000	-5 386,78	-4 613,22	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-5 386,78	-4 613,22	53,9
091345 Kunnanviraston peruskorjaus						
Menot	-55 000		-55 000	-44 601,09	-10 398,91	
Tulot						
Investoinnit netto	-55 000		-55 000	-44 601,09	-10 398,91	81,1
091346 Lehtimäen kiinteistön peruskorjaus						
Menot	-10 000		-10 000	-21 244,05	11 244,05	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-21 244,05	11 244,05	212,4
091347 Kirjasto/nuorisotilat						
Menot		-20 000	-20 000	-57 667,24	37 667,24	
Tulot						
Investoinnit netto		-20 000	-20 000	-57 667,24	37 667,24	288,3
091348 Kotipihan rakennus						
Menot				-324 469,38	324 469,38	
Tulot						
Investoinnit netto				-324 469,38	324 469,38	-100,0
091512 Nuorisotilat						
Menot	-30 000		-30 000		-30 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-30 000		-30 000		-30 000,00	
091517 Intervallios peruskorjaus						
Menot	-10 000		-10 000	-8 281,72	-1 718,28	
Tulot				70 585,00	-70 585,00	
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	62 303,28	-72 303,28	-623,0
091530 Rakennukset						
Menot	-20 000		-20 000		-20 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000		-20 000,00	
091551 Aapiskujan koulun väistötila						
Menot				-60 236,08	-60 236,08	
Tulot						
Investoinnit netto				-60 236,08	-60 236,08	-100,0

091450 Kevyenliik väylä, Rantakylä						
Menot	-10 000		-10 000		-10 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000		-10 000,00	
091482 Saarikentän al kehit + suunnittelu						
Menot	-20 000		-20 000	-23 722,93	3 722,93	
Tulot				623,79	-623,79	
Investoinnit netto	-20 000		-20 000	-23 099,14	3 099,14	115,5
091490 Tievalaistuksen uusiminen						
Menot	-50 000		-50 000	-53 763,81	3 763,81	
Tulot						
Investoinnit netto	-50 000		-50 000	-53 763,81	3 763,81	107,5
091491 Lakeaharjuntien kunnost. Väl. MT7421						
Menot	-100 000	70 000	-30 000		-30 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-100 000	70 000	-30 000		-30 000,00	
091524 Kaavatiet						
Menot	-100 000		-100 000	-150 580,72	50 580,72	
Tulot						
Investoinnit netto	-100 000		-100 000	-150 580,72	50 580,72	150,6
091525 Teollisuusalue, tien rakentaminen						
Menot	-70 000		-70 000	-22 293,57	-47 706,43	
Tulot						
Investoinnit netto	-70 000		-70 000	-22 293,57	-47 706,43	31,8
091528 Yhteiskoulun lämmönvaihtimet						
Menot	-30 000		-30 000	-11 446,72	-18 553,28	
Tulot	10 000		10 000		10 000,00	
Investoinnit netto	-20 000		-20 000	-11 446,72	-8 553,28	57,2
091538 Kantatie 68 peruskorj						
Menot	-10 000		-10 000	-20 434,80	10 434,80	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-20 434,80	10 434,80	204,3
091545 Vanh tukital ovien vaihtaminen						
Menot	-20 000		-20 000	-14 610,78	-5 389,22	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000	-14 610,78	-5 389,22	73,1
091552 Säöksjärven koulu/lämmityksen tehost.						
Menot	-10 000		-10 000		-10 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000		-10 000,00	
091553 Venla ja Väinö -koti uudistukset						
Menot	-20 000		-20 000	-26 838,57	6 838,57	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000	-26 838,57	6 838,57	134,2

091554 Kunnanviraston P-alueen valaistus						
Menot	-10 000		-10 000	-11 677,86	1 677,86	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-11 677,86	1 677,86	116,8
091419 Liikuntahallin välineistö						
Menot	-12 000		-12 000	-12 000,00		
Tulot						
Investoinnit netto	-12 000		-12 000	-12 000,00		100,0
091425 Nuorisotilan kalusteet						
Menot	-10 000		-10 000			
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000			
091426 Järviseudun sairaala/Tornitalo kalusteet						
Menot	-10 000	10 000			-10 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000	10 000			-10 000,00	
091427 Sähköauto/hybridiauto						
Menot	-50 000		-50 000	-52 146,38	2 146,38	
Tulot						
Investoinnit netto	-50 000		-50 000	-52 146,38	2 146,38	104,3
019428 Jäänhoitokone						
Menot	-21 000		-21 000	-23 800,00	2 800,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-21 000		-21 000	-23 800,00	2 800,00	113,3
091429 Keskustan viihtyvyys/jouluvalot						
Menot	-10 000		-10 000		-10 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000		-10 000,00	
091430 Yhteiskoulun keitt. Kylmälait. Ja koneet						
Menot	-30 000		-30 000,00	-28 605,40	-1 394,60	
Tulot						
Investoinnit netto	-30 000		-30 000,00	-28 605,40	-1 394,60	95,4
091501 Puistot ja yll. alueet/kalusto						
Menot	-20 000	5 000	-15 000	-9 375,26	-5 624,74	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000	5 000	-15 000	-9 375,26	-5 624,74	62,5
091510 Toimelan keittiön kalusteet						
Menot	-10 000	10 000				
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000	10 000				
091580 Kotipihan koneet ja kalusto						
Menot				-1 299,37		
Tulot						
Investoinnit netto				-1 299,37		-100,0
091581 Traktori Vapaa-aikatoimi						
Menot		-25 000	-25 000	-45 000,00	20 000,00	
Tulot						
Investoinnit netto		-25 000	-25 000	-45 000,00	20 000,00	180,0

091642 Muut osakkeet ja osuudet						
Menot		-233 823	-233 823	-233 823,88	0,88	
Tulot				386 070,00		
Investoinnit netto		-233 823	-233 823	152 246,12	0,88	-65,1
091710 Pohjavesikaivojen turvaaminen						
Menot	-50 000		-50 000	-64 592,70	14 592,70	
Tulot						
Investoinnit netto	-50 000		-50 000	-64 592,70	14 592,70	129,2
091711 Vesiliittymien rakentaminen						
Menot	-10 000	10 000				
Tulot						
Investoinnit netto		10 000				
091900 Vesijohtoverk laaj ja uusiminen						
Menot	-10 000		-10 000	-1 565,25	-8 434,75	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-1 565,25	-8 434,75	15,7
091903 Paineenkorottamoiden kattaminen						
Menot	-20 000		-20 000	-27 279,62	7 279,62	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000	-27 279,62	7 279,62	136,4
091721 Viemäri liittymien rakentaminen						
Menot	-15 000	2 950	-12 050	-11 662,24	-387,76	
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000	2 950	-12 050	-11 662,24	-387,76	96,8
091729 JV-pumppaamoiden kaukovalvonta						
Menot	-10 000		-10 000	-11 861,46	1 861,46	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-11 861,46	1 861,46	118,6
091740 Jätevesipumppaamoiden saneeraus						
Menot	-20 000	8 900	-11 100	-13 155,67	2 055,67	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000	8 900	-11 100	-13 155,67	2 055,67	118,5
091751 Viemäriverkoston laajentaminen						
Menot	-15 000	15 000				
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000	15 000				
091754 Varavoima jätevedenpuhdt/Laht. Pump- paamo						
Menot		-36 850	-36 850	-35 950,52	-899,48	
Tulot						
Investoinnit netto		-36 850	-36 850	-35 950,52	-899,48	97,6
Investointimenot	-1 708 000	-253 823	-1 961 823	-1 938 418,60	-23 404,40	98,8
Investointitulot	88 000		88 000	557 265,93	-469 265,93	633,3
Investoinnit netto	-1 620 000	-253 823	-1 873 823	-1 381 152,67	-492 670,33	73,7

Kunnanvaltuustoon nähden sitovalla tasolla olevat investointiosan määrärahamuutoksia on hyväksytty kunnanvaltuustossa 15.5.2023 § 37, 11.9.2023 § 66 sekä § 67 ja 18.12.2023 § 97. Teknisen lautakunnan vastuulla olevien investointien määrärahamuutoksia käsiteltiin teknisessä lautakunnassa 25.10.2023 § 91 ja § 96, 22.11.2023 § 113 ja 14.12.2023 § 128.

3.2.4. Rahoitusosan toteutuminen

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäinen talousarvio 2023	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 630 123		1 630 123	1 466 938	163 185
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät				-20 728	20 728
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 708 000	-253 823	-1 961 823	-1 938 419	-23 404
Rahoitusosuudet investointimenoihin	78 000		78 000	70 624	7 376
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	10 000		10 000	507 370	-497 370
Toiminta ja investoinnit, netto	10 123	-253 823	-243 700	85 786	-329 486
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille					
<i>Antolainasaamisten lis. liikelaitoksille</i>					
Antolainasaamisten vähennykset muilta					
<i>Antolainasaamisten väh. liikelaitoksilta</i>					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	568 000		568 000		568 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-578 123		-578 123	-577 874	-249
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-200 000	200 000
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					0
Lyhytaikaisten saamisten muutos				-2 277 986	2 277 986
Korott. pitkä- ja lyhytaik velkojen muutos				2 820 370	-2 820 370
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen				-149 705	149 705

4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1. Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja -asetusta kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti.

4.2. Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA ulkoinen	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 799 735,16	2 872 845,47
Maksutuotot	47 893,54	30 097,93
Tuet ja avustukset	53 774,40	209 667,07
Muut toimintatuotot	1 928 309,85	1 071 955,07
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 642 825,92	-1 918 569,43
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-436 470,80	-405 361,72
Muut henkilösivukulut	-39 227,65	-50 465,68
Henkilöstökorvaukset, meno	32 793,34	58 639,48
Palvelujen ostot	-6 153 399,36	-18 165 425,77
Aineet , tarvikkeet ja tavarat	-1 237 057,03	-1 267 058,82
Avustukset	-191 521,08	-176 260,48
Muut toimintakulut	-639 901,85	-500 437,68
Toimintakate	-6 477 897,40	-18 240 374,56
Verotulot	6 383 501,14	10 960 338,49
Valtionosuudet	1 786 605,00	9 117 671,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	20 700,36	9 308,62
Muut rahoitustuotot	7 089,54	80 879,48
Korkokulut	-245 877,74	-92 003,48
Muut rahoituskulut	-7 182,66	-2 290,39
Vuosikate	1 466 938,24	1 833 529,16
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 000 963,64	-1 038 987,18
Kertaluonteiset poistot		
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	465 974,60	794 541,98
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	465 974,60	794 541,98

4.3. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 466 938,24	1 833 529,16
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-20 727,98	-20 000,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 938 418,60	-1 995 492,21
Rahoitusosuudet investointimenoihin	70 623,79	76 421,41
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	507 370,12	20 000,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	85 785,57	-85 541,64
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		2 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-577 874,00	-711 208,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-200 000,00	-1 000 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		-10 218,23
Pitkäaik. saamisten muutos		
Lyhytaik. saamisten muutos	-2 277 986,18	-17 146,70
Korottomien velkojen muutokset	2 820 369,67	-311 768,91
Rahoituksen rahavirta	-235 490,51	-50 341,84
Rahavarojen muutos	-149 704,94	-135 883,48
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	128 138,97	277 843,91
Rahavarat 1.1.	277 843,91	413 727,39
	-149 704,94	-135 883,48

4.4. Tase

TASE ulkoinen		
VASTAAVAA	2023	2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Tietokoneohjelmistot	37 214,74	33 699,99
Muut pitkävaikutteiset menot	472 213,43	432 442,84
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 311 199,86	2 228 599,55
Rakennukset	12 315 527,31	11 392 017,77
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 571 727,76	3 569 428,34
Koneet ja kalusto	237 632,54	201 413,48
Enn.maksut ja keskener. hank.	424 221,14	1 053 925,29
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	2 405 978,32	3 964 514,64
Muut lainasaamiset	631 577,00	631 577,00
Muut saamiset	96 338,48	96 338,48
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	41 857,20	41 021,45
Muut toimeksiantojen varat	40,00	79,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		10 218,23
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	330 665,99	330 665,99
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	360 218,45	645 677,02
Lainasaamiset	100 000,00	47 539,30
Muut saamiset	99 725,32	250 681,39
Siirtosaamiset	28 716,20	166 776,08
III Rahoitusarvopaperit	5 879,60	5 879,60
IV Rahat ja pankkisaamiset	122 259,37	271 964,31
VASTAAVAA YHTEENSÄ	23 592 992,71	25 374 459,75

VASTATTAVAA	2023	2 022
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	9 525 582,57	10 969 570,99
II Arvonkorotusrahastot		
III Muut omat rahastot		
IV Edell. tilikausien yli-/alijäämä	1 600 453,95	805 911,97
V Tilikauden yli-/alijäämä	465 974,60	794 541,98
B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET		
C PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	41 857,20	41 021,45
Muut toimeksiantojen pääomat	4 225,59	4 264,59
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	5 262 346,00	7 840 220,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	55,01	506,58
Liittymismaksut ja muut velat	187 651,57	187 651,57
Siirtovelat		
II Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	2 800 000,00	3 000 000,00
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	2 577 874,00	577 874,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot		
Ostovelat	739 154,08	765 115,49
Liittymismaksut ja muut velat	46 641,96	52 423,74
Siirtovelat	341 176,18	335 357,39
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	23 592 992,71	25 374 459,75

4.5. Konsernilaskelmat

4.5.1. Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA	2023	2022
Toimintatuotot	5 319 145,72	13 444 456,50
Toimintakulut	-11 423 815,28	-31 345 705,82
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	69 224,64	53 046,56
Toimintakate	-6 035 444,92	-17 848 202,76
Verotulot	6 383 501,14	10 960 338,49
Valtionosuudet	1 786 605,00	9 728 395,47
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	25 883,04	9 770,30
Muut rahoitustuotot	3 032,88	98 687,51
Korkokulut	-288 079,57	-154 203,39
Muut rahoituskulut	-10 667,33	-30 307,31
Vuosikate	1 864 830,24	2 764 478,31
Poistot ja arvonalentamiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 253 767,78	-1 829 095,64
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	611 062,46	935 382,67
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden verot	-19 555,35	-19 708,68
Laskennalliset verot		1 315,70
Vähemmistöosuudet	-16 396,87	-7 009,99
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	575 110,24	909 979,70

4.5.2. Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 864 830,24	2 764 478,31
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-19 555,35	-19 708,68
Tulorahoituksen korjauserät	-117 069,95	-119 936,12
Toiminnan rahavirta	1 728 204,94	2 624 833,51
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 009 630,19	-2 391 608,28
Rahoitusosuudet investointeihin	70 623,79	76 421,41
Pys. vastaavien hyödykk. luovutustulot	499 156,83	1 698,99
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	47 845,31	21 626,41
Käyttöomaisuuden myyntitulot	547 002,14	23 325,40
Investointien rahavirta	-1 392 004,26	-2 291 861,47
Toiminnan ja investointien rahavirta	336 200,68	332 972,04
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainsaamisten vähennys		864,00
Antolainauksen muutokset yhteensä		864,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		2 490 653,02
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-815 374,46	-1 445 324,19
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-200 000,00	-1 000 000,00
Lainakannan muutokset yhteensä	-1 015 374,46	45 328,83
Oman pääoman muutokset	224 283,88	-545 722,28
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	7,72	-1 085,47
Vaihto-omaisuuden muutos	5 896,74	-7 786,36
Saamisten muutos	557 670,01	58 140,13
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	-193 042,61	287 163,20
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	370 531,86	-237 894,90
Rahoituksen rahavirta	-420 558,72	-737 424,35
Rahavarojen muutos	-84 358,04	-354 452,31
Rahavarat 31.12.	935 985,60	1 622 083,98
Rahavarat 1.1.	1 020 343,64	1 976 536,29
Rahavarojen muutos	-84 358,04	-354 452,31

4.5.3. Konsernitase

KONSERNITASE	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	39 223,53	169 273,65
Muut pitkävaikuttiset menot	499 330,76	432 442,84
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 432 675,76	2 499 704,23
Rakennukset	15 855 748,22	20 245 911,59
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 593 921,40	3 794 886,14
Koneet ja kalusto	418 498,66	898 683,60
Muut aineelliset hyödykkeet	19 894,42	34 138,55
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	460 841,92	1 199 180,53
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	394 177,18	324 952,54
Osakkeet ja osuudet	579 317,50	701 842,10
Lainasaamiset		3 456,00
Muut saamiset	141 569,36	142 800,13
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	43 896,70	62 728,07
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	58 822,58	58 498,54
Muut toimeksiannot	19 440,39	703,87
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	22 960,38	229 423,88
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset		298,94
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	441 687,52	1 452 152,66
Lainasaamiset	100 000,00	
Muut saamiset	118 360,71	322 862,43
Siirtosaamiset	37 965,48	282 281,69
Rahoitusomaisuusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Muut arvopaperit	27 209,88	26 266,97
Rahat ja pankkisaamiset	908 775,72	1 595 817,01
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 214 318,07	34 478 305,96

KONSERNITASE	2023	2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	9 525 582,57	10 969 570,99
Muu oma pääoma		22 710,20
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	1 991 494,14	953 562,60
Tilikauden yli/alijäämä	575 110,24	909 979,70
VÄHEMMISTÖOSUUDET	290 260,03	366 970,45
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset		130 847,05
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	43 434,53	62 258,18
Lahjoitusrahaston pääomat	46 908,67	47 272,37
Muiden toimeksiantojen pääomat	35 539,89	16 277,22
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 605 693,91	13 508 201,03
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	333 614,28	187 651,57
Laskennalliset verovelat		19 037,58
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	2 800 000,00	3 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 722 087,85	1 237 830,85
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		46 987,50
Saadut ennakot	82 572,00	48 951,44
Ostovelat	791 795,12	1 369 822,96
Muut velat	-19 174,45	297 585,29
Siirtovelat	389 399,29	1 282 788,98
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 214 318,07	34 478 305,96

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1. Selvitys tilinpäätöksen 2023 ja vuoden 2022 tilinpäätöstietojen vertailukelpoisuudesta

Tuloslaskelmatiedot ja henkilöstöä koskevat tiedot

Tuloslaskelmaluvut eivät ole vertailukelpoisia edellisten vuosien lukujen kanssa, koska vuoden 2023 alusta hyvinvointialueet aloittivat toimintansa. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli 465.974,60 euroa. Toimintatuottoja vuonna 2023 Vimpelin kunnalle kertyi yhteensä 3.829.712,95 euroa, mikä on hieman vähemmän kuin v. 2022. Vuonna 2023 toimintakulut olivat -10.307.610,35 euroa, kun ne v. 2022 olivat -22.424.940,10 €. Vuoden 2023 palvelujen ostoissa näkyi erityisesti hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen; kustannukset vähenivät yli kolmanneksen vuoteen 2022 verrattuna. Toimintakate vuonna 2023 oli -6.477.897,40, kun se vuonna 2022 oli 18.240.374,56 euroa.

Vimpelin kunnan verotulot v. 2023 olivat euroa 6.383.501,14 (vuonna 2022 yhteensä 10.960.338,49 euroa). Laskennallinen tuloslaskelmaan merkittävä valtionosuus oli 1.786.605,00, mutta maksatuksessa valtionosuutta ei jäänyt kotikuntakorvausten vuoksi kunnalle maksuun, vaan kunta maksoi valtiokonttorille yhteensä 886 804 euroa. Asukasta kohden laskettuna verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus tuloslaskelmassa oli siten Vimpelissä 3 074,94 euroa / asukas, kun se vuonna 2022 oli 7 514,23 euroa / asukas.

Talouden rakenne muuttui kokonaan v. 2023. Kunnan omien toimintatuottojen merkitys kasvoi, valtionosuus muuttui merkitykseltään olemattomaksi ja verotulojen merkitys tulorakenteessa nousi verrattuna vuoteen 2022.

Vuoden 2023 vakituisen henkilöstön määrä oli 38,5; vuoden 2022 tilinpäätöksessä oli 47,5. Hyvinvointialueelle siirtyi v. 2023 alussa yhteensä 10 henkilöä. Henkilöstökulut eivät siten ole vertailukelpoiset.

Tasetta koskevat tiedot

Vuoden 2023 tilinavauksen yhteydessä alkusaldojen muutoksina kunnan taseessa on kirjattu Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin jäsenosuus (1 368 113,56 €) sekä Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän jäsenosuus (38 176,64 €) ja hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka (46 745,64 €) siirtyneen henkilöstön osalta, perusturvan tietokoneohjelmistot, ym. (21 005,42 €) sekä irtain kalusto (53 220,21 €) peruspääomaa vastaan.

Kunnan sekä konsernin taseen luvut 2023 verrattuna vuoteen 2022 eivät ole vertailukelpoisia. Taselukujen muutos verrattuna vuoteen 2022 johtuu kokonaisuudessaan Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän poisjäämisestä sekä avaavan taseen muutok-
sista johtuen hyvinvointialueelle siirtyneistä omaisuseristä, jotka on kuitattu peruspääomaa vastaan.

5.2. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset poistot on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisen poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Keskinäisten omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty ja kunnan omistaminen kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyvien vastaavien hyödykkeisiin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Sumupoistojen oikaisu

Kiinteistöyhteisöjen pysyvien vastaavien hyödykkeiden poistot on tehty suunnitelman mukaisena.

5.3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5.3.1. Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoi- set)	2023	2022
Keskusvaalilautakunta	5 244,00	6 096,60
Tarkastuslautakunta		
Kunnanhallitus	91 674,69	166 693,60
Vapaa-aika ja kulttuuritoimen lautakunta	40 764,78	67 605,71
Tekninen lautakunta	3 692 029,48	3 944 169,63
Toimintatuotot yhteensä	3 829 712,95	4 184 565,54

5.3.2. Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	2023	2022
Kunnan tulovero	4 905 826,72	9 158 574,59
Osuus yhteisöveron tuotosta	634 765,81	981 634,85
Kiinteistövero	842 908,61	820 129,05
Verotulot yhteensä	6 383 501,14	10 960 338,49

Tuloveroprosentit ja verotettava tulo vv. 2013–2023

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. eu- roa	Muutos
2013	21,00	41,672	1,1
2014	21,50	42,035	0,9
2015	22,00	41,395	-1,5
2016	22,25	41,266	-0,3
2017	22,25	38,922	-5,7
2018	22,25	40,343	3,6
2019	22,25	39,902	-1,1
2020	22,25	40,120	0,5
2021	22,25	40,582	1,2
2022	22,25	41 821	3,1
2023	9,61	45 856	9,6

Lähde: Veroennustekeskus, Vimpeli 1 / 2024

Kiinteistöveroprosentit ja veropohja vv. 2013–2023

Lähde: Veroennustekehikko, Vimpeli 1 / 2024

	Vak. as. kiinteistövero %	Veropohja milj. €	Yleinen kiinteistövero %	Veropohja maa ja rak. milj.€	Vapaa-ajan as. kiinteistövero %	Veropohja
2013	0,50	55 105	1,00	6 580 17 865	1,10	6 048
2014	0,50	59 934	1,10	8 193 19 571	1,10	6 798
2015	0,55	59 761	1,30	8 215 19 176	1,15	6 804
2016	0,70	59 854	1,30	8 238 18 629	1,30	6 608
2017	0,70	59 308	1,30	8 369 22 431	1,30	6 624
2018	0,65	58 000	1,10	8 417 22 836	1,30	6 627
2019	0,65	58 620	1,10	8 472 22 548	1,30	6 687
2020	0,65	57 809	1,10	8 497 21 068	1,30	6 720
2021	0,65	57 281	1,10	8 293 21 390	1,30	6 633
2022	0,65	58 895	1,10	8 367 23 198	1,30	7 048
2023	0,65	62 465	1,10	8 393 24 872	1,30	7 641

5.3.3. Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	2023		2022	
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	746 021,00		8 058 256,00	
Siitä: Verotuloihin perustuva valt.osuuksien tas. (+/-)	1 250 089,00		2 154 480,00	
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus				
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-775 069		-756 345,00	
Veromenetysten korvaus	565 564,00		1 815 760,00	
Valtionosuudet yhteensä	1 786 605		9 117 671,00	

5.3.4. Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	4 754 744,05	16 549 374,57
Muiden palvelujen ostot	1 398 655,31	1 616 051,20
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	6 153 399,36	18 165 425,77

5.3.5. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

PYSYVÄT VASTAAVAT	Kuntajaoston suositukset		Vimpelin kunta Kohteet ennen 1.1.2013		Vimpelin kunta Uudet kohteet 1.1.2013		Vimpelin kunta Uudet kohteet kvalt. 9.11.2020	
	Tasapois- tovuosi	Meno- jäännös	Tasa- poisto	Meno- jäännös	Tasa- poisto	Meno- jäännös	Tasa- poisto	Meno- jäännös
Aineettomat hyödykkeet								
Kehittämismenot	2-5 v*	ei suositella	5 v		2 v		5 v	
Aineettomat oikeudet	5-20 v*	ei suositella	5 v		5 v		5 v	
Liikearvo	2-5 v*	ei suositella	5 v		2 v		5 v	
Muut pitkävaikuttiset menot								
Atk-ohjelmistot	2-5 v*	ei suositella	5 v					
Laajat tietojärjestelmät					5 v		5 v	
Muut atk-ohjelmistot					2 v		3 v	
Osallistuminen toisen yhteisön - tiefankkeisiin	15 – 20 v	ei suositella			15 v		20 v	
Osake - ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	5 – 10 v	ei suositella			5 v		5 v	
Muut	2 -5 v*	ei suositella	5 v		2 v			
Osuudet tai avust. muiden yhteisöjen käyttöön. hank. menoihin					5 v		5 v	
Muut pitkävaikuttiset menot					2 v		5 v	
Aineelliset hyödykkeet								
Maa ja vesialueet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat								
Hallinto- ja toimisto rakennukset, kiviset	20 - 50 v	5 % - 10 %	50 v					
Hallinto- ja toimisto rakennukset, kiviset					40 v		50 v	
Hallinto- ja toimisto- rakennukset, puiset					30 v		40 v	
Koulurakennukset, kiviset					30 v		50 v	
Koulurakennukset, puiset					20 v		40 v	
Päiväkodit, kiviset					30 v		50 v	
Päiväkodit, puiset					20 v		40 v	
Sairaala- ja terveydenhuolto- rakennukset, kiviset					30 v		50 v	
Sairaala- ja terveydenhuolto- rakennukset, puiset					20 v		40 v	
Vanhainkodit ja palvelutalot, kiviset					35 v		50 v	
Vanhainkodit ja palvelutalot, puiset					25 v		40 v	
Muut hallinto- ja laitos- rakennukset, kiviset					25 v		50 v	
Muut hallinto- ja laitos- rakennukset, puiset					20 v		40 v	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 v	10 % - 15 %	30 v					
Tehdas- ja tuotanto- rakennukset, kivi / teräs					30 v		30 v	
Muut tehdas- ja tuotantorakennukset					20 v		20 v	
Talusrakennukset	10 – 20 v	15 % -20 %	20 v					
Varastot, kivi / teräs					20 v		20 v	
Varastot, puurakenteiset					10 v		20 v	
Muut talusrakennukset, kiviset					20 v		20 v	
Muut talusrakennukset, puiset					10 v		20 v	
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 v	10 % - 15 %	30 v					
Uimahallit					25 v		30 v	
Liikuntahallit					30 v		30 v	
Urheilukenttien huoltorakennukset					25 v		25 v	
Virkistysalueiden mökit / saunamök.					30 v		30 v	
Muut vapaa-ajan rakennukset					20 v		30 v	

Asuinrakennukset	30 - 50 v	5 % - 10 %	50 v				
Kerrostalot, kiviset					40 v		50 v
Kerrostalot, puiset					35 v		40 v
Rivi- ja pientalot, kiviset					35 v		50 v
Rivi- ja pientalot, puiset					30 v		40 v
Rakennusten peruskorjaukset			30 v		**		30 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20 v	15 % - 20 %		20 %		20 %	20 v
Sillat, laiturit, uimalat	10 - 30 v	10 % - 25 %		25 %		25 %	30 v
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30 v	10 % - 20 %		20 %		20 %	30 v
Vedenjakeluverkosto	30 - 40 v	7 % - 10 %		10 %		10 %	30 v
Viemäriverkko	30 - 40 v	7 % - 10 %		10 %		10 %	30 v
Kaukolämpöverkko	20 - 30 v	10 % - 15 %		20 %		15 %	30 v
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20 v	15 % - 20 %		20 %		20 %	20 v
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12 v	20 % - 22 %				22 %	12 v
Maakaasuverkko	20 - 25 v	12 % - 15 %				15 %	25 v
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20 v	15 % - 20 %		20 %		20 %	20 v
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10 - 20 v	15 % - 25 %	20 v		10 v		20 v
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20 v	15 % - 20 %	15 v		15 v		20 v
Liikenteen ohjauslaitteet	10 - 15 v	20 % - 25 %			10 v		15 v
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15 v	20 % - 25 %	15 v		10 v		15 v
Koneet ja kalusto							
Rautaiset alukset	15 - 20 v	15 % - 20 %			15 v		20 v
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 - 15 v	20 % - 27 %			8 v		10 v
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 v	25 % - 30 %	5 v				
Kuorma-autot					7 v		7 v
Paketti- ja henkilöautot					5 v		5 v
Trukit ja traktorit					5 v		7 v
Mönkijät ja moottorikelkat					5 v		5 v
Muut kuljetusvälineet					4 v		4 v
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 v	25 % - 30 %	5 v		5 v		10 v
Muut raskaat koneet	10 - 15 v	20 % - 25 %	10 v		10 v		10 v
Muut kevyet koneet	5 - 10 v	25 % - 30 %	5 v		5 v		5 v
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 - 15 v	20 % - 30 %	10 v				
Rtg-laitteet					10 v		10 v
Hammashoitoyksiköt ja autoklaavilaitteet					10 v		10 v
Muut sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet					5 v		10 v
Atk-laitteet	3 - 5 v	30 % - 40 %	5 v		3 v		3 v
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 v	30 % - 40 %	5 v		3 v		3 v
Muut aineelliset hyödykkeet							
Luonnonvarat Arvo- ja taidesineet		käytön mukainen poisto ei poistoaikaa		käytön mukainen poisto ei poistoaikaa		käytön mukainen poisto ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset							
Osakkeet ja osuudet		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	ei poistoaikaa

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

**) Pysyvien vastaavien hyödykkeen perusparannusmeno voidaan joko lisätä sen poistamattomaan hankintamenuun tai kirjata erilliseksi pysyvien vastaavien hyödykkeen hankintamenuksi, jolle määritellään oma poistosuunnitelma.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa (alv 0 %), on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

5.3.6. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot- ja tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	795,19	20 000,00	795,19	20 000,00
Rakennusten myyntivoitot				
Koneiden ja kaluston myyntivoitot	20 000,00		20 000,00	
Muut myyntivoitot		1 626,41		
Myyntivoitot yhteensä	20 795,19	21 626,41	20 795,19	20 000,00
Muut toimintakulut				
x osakkeiden ja osuuksien myyntitappio				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	67,21	0	67,21	
Myyntitappiot yhteensä	67,21	0	67,21	0

5.3.7. Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	0	0	0
Satunnaiset kulut				
Satunnaiset kulut yhteensä	0	0	0	0

5.4. Tasetta koskevat liitetiedot

5.4.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

5.4.1.1. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaik. menot	Aineett. hyöd. yht.
Poistamaton hankintameno 1.1.	33 699,99	411 437,42	445 137,41
Lisäykset tilikauden aikana	8 929	42 058,58	50 987,58
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00
Vähennykset tilikauden aikana		-28 495,24	-28 495,24
Siirrot erien välillä	7 885	78 112,96	85 997,96
Tilikauden poisto	-13 299,25	-30 900,29	-44 199,54
Arvonlennukset ja niiden palautukset			0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	37 214,74	472 213,43	509 428,17

AINEELLISET HYÖDYKKEET	Maa-alueet	Rakenn.	Kiint. rakent ja laitteet	Koneet ja ja kalusto	Keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 228 599,55	11 392 017,77	3 569 428,34	148 193,27	1 053 925,29	18 392 164,22
Lisäykset tilikauden aikana	84 092,21	607 960,43	371 780,05	179 465,48	410 308,97	1 653 607,14
Rahoitusosuudet tilikaudella		-70 000,00	-623,79			-70 623,79
Vähennykset tilikauden aikana	-1 491,90	-70 585,00				-72 076,90
Siirrot erien välillä	0,00	929 391,15	24 624,01		-1 040 013,12	-85 997,96
Tilikauden poisto	0,00	-473 257,04	-393 480,85	-90 026,21		-956 764,10
Arvonlennukset ja niiden palautukset						0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 311 199,86	12 315 527,31	3 571 727,76	237 632,54	424 221,14	18 860 308,61

OSAKKEET JA OSUUDET	Tytär-yhteisö-osakkeet	Kunta-yhtymä-osuudet	Osakkuusyhteisö-osakkeet ja -osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Muut osakk. ja osuud. osak. ja om.yhteis.	Osakkeet ja osuudet yht.
Poistamaton hankintameno 1.1.	749 136,15	600 445,21	236 299,81	955 543,27	16 800,00	2 558 224,44
Lisäykset tilikauden aikana	233 823,88					233 823,88
Rahoitusosuudet tilikaudella						0,00
Vähennykset tilikauden aikana				-386 070,00		-386 070,00
Tilikauden poisto						0,00
Arvonlennukset ja niiden palautukset						0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	982 960,03	600 445,21	236 299,81	569 473,27	16 800,00	2 405 978,32

Lisäykset yhteensä: 1 938 418,60
 Vähennykset yhteensä: -486 642,14
 Rahoitusosuudet yhteensä: -70 623,79

5.4.1.2. Arvonkorotukset

Arvonkorotuksia ei ollut vuoden 2023 taseessa.

5.4.1.3. Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Hyvinvointialueelle siirtyvät omaisuus- ja pääomaerät kirjattiin alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023. Tilinavaukseen kirjaamisen tarkoituksena on, että peruspääomaa vastaan kirjattavia omaisuus- ja pääomaerien siirtoja ei esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa eikä rahoituslaskelmassa. Muut kirjaukset esitetään vuoden 2023 liiketapahtumina.

Pysyvät vastaavat

Hyvinvointialueelle siirtyvät kuntayhtymien jäsenosuudet ja irtain omaisuus vähennettiin kunnan taseen omaisuuseristä. Siirto kirjattiin kunnan kirjanpidossa peruspääomaa vastaan.

Vieras pääoma

Voimaanpanolain 42.1 §:n mukaisesti kunnasta hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka kirjattiin kunnan peruspääomaa vastaan.

Vertailuvuoden tase

Vuoden 2023 tilinavauksen yhteydessä alkusaldojen muutoksina kunnan taseessa on kirjattu Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin jäsenosuus (1 368 113,56 €) sekä Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän jäsenosuus (38 176,64 €) ja hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka (46 745,64 €) siirtyneen henkilöstön osalta, perusturvan tietokoneohjelmistot, ym. (21 005,42 €) sekä irtain kalusto (53 220,21 €) peruspääomaa vastaan.

Kaikki kirjaukset on toteutettu tase-erien välisinä siirtoina. Muutokset kuvattu tarkemmin tasetta koskevissa liitetiedoissa.

5.4.1.4. Omistukset muissa yhteisöissä

Tytär yhteisöt, kuntayhtymäosuudet 2023

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta/tappi- osta
Tytär yhteisöt						
Vimpelin Vuokra-asunnot Oy	Vimpeli	100,00	100,00	416 703	2 514 490	-47 170
Vimpelin Lämpö Oy	Vimpeli	70,80	70,80	420 994	190 225	45 565
Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy	Vimpeli	64,17	64,17	208 879	2 389	-4 290
			Yhteensä	1 046 576	2 707 103	-5 895
Kuntayhtymät						
Etelä-Pohjanmaan liitto	Seinäjoki	1,50	1,50	31 410	12 368	2 387
Järviseudun koulutuskuntayhtymä	Lappajärvi	9,54	9,54	858 508	112 598	16 302
			Yhteensä	889 918	124 966	18 689

5.4.1.5. Saamisten erittely

Saamisten erittely				
	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		13 489,10		188 788,56
Lainasaamiset	330 665,99		378 205,29	
Muut saamiset	724 065,48		724 065,48	732,91
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		87,86		
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				120139,98
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset yhteensä	1 054 731,47	13 576,96	1 102 270,77	309 661,45

Hankkeiden tilanne 31.12.2023, joihin kunta on myöntänyt alkupääomaa

Hanke	Myönnetty pääoma €	Myöntämisaika	Nostettu pääoma €	Pääomien saldo 31.12.2023
Lakeaharjun kuntoportaat -hanke/ Lakaniemi-Pokela-Pyhälähti kyläseura ry	23 651,00	Kv 29.4.2019	23 651,00	19 725,00
Lakeaharjun näkötorni -hanke/ Lakaniemi-Pokela-Pyhälähti kyläseura ry	39 450,00	Kv 29.4.2019	39 450,00	11 825,49
Kytöläntien tiehoitokunta	161 103,00	Kv 23.10.2023	161 103,00	161 103,00
Tekojää-hanke/ Vimpelin Kirkonkylän kyläyhdy. ry	100 000,00	Kv 13.6.2022	100 000,00	100 000,00
Yhteensä				292 653,49

5.4.1.6. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot	3 633,28		3 633,28	
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yht.				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	11 720,75	31 935,26	11 720,75	12 111,11
EU-tuet ja avustukset				
Muut tulojäämät	22 611,45	197 167,82	13 362,17	112 700,00
Tulojäämät yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yht.	37 965,48	229 103,08	28 716,20	124 811,11

5.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

5.4.2.1 Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	9 525 582,57	10 969 570,99	9 525 582,57	10 969 570,99
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	9 525 582,57	10 969 570,99	9 525 582,57	10 969 570,99
Muut omat rahastot		22 710,20		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	1 991 494,14	953 562,60	1 600 453,95	805 911,97
Muu lisäys tilikaudella				
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 31.12.	1 991 494,14	953 562,60	1 600 453,95	805 911,97
Tilikauden ali/ylijäämä	575 110,24	909 979,70	465 974,60	794 541,98
Oma pääoma yhteensä	12 092 186,95	12 855 823,49	11 592 011,12	12 570 024,94

5.4.2.2. Hyvinvointialueelle siirtyneiden erien vaikutus vuoden 2023 tilinpäätökseen

Vimpelin kuntakonserni					
Avaavan taseen saldot 2023					
VASTAAVAA	Vimpelin kunta	Eliminoinnit	Konserni yhteensä	Konserni yhteensä TP 2022	Muutos avaava tase 2023 vs TP 2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	22 123 441,55	-2 408 972,13	24 360 429,93	30 447 271,90	6 086 841,97
Aineettomat hyödykkeet	445 137,41	0,00	447 834,92	601 716,49	153 881,57
Aineettomat oikeudet	33 699,99		36 397,50	169 273,65	132 876,15
Muut pitkävaikutteiset menot	411 437,42		411 437,42	432 442,84	21 005,42
Aineelliset hyödykkeet	18 392 164,22	-21 108,02	22 864 946,27	28 672 504,64	5 807 558,37
Maa- ja vesialueet	2 228 599,55		2 370 521,11	2 499 704,23	129 183,12
Rakennukset	11 392 017,77	-21 108,02	15 432 626,59	20 245 911,59	4 813 285,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 569 428,34		3 591 887,20	3 794 886,14	202 998,94
Koneet ja kalusto	148 193,27		373 031,57	898 683,60	525 652,03
Muut aineelliset hyödykkeet			19 894,42	34 138,55	14 244,13
Ennakkomaksut ja aineelliset hyödykkeet	1 053 925,29		1 076 985,38	1 199 180,53	122 195,15
Sijoitukset	3 286 139,92	-2 387 864,11	1 047 648,74	1 173 050,77	125 402,03
Osakkeet ja osuudet	2 558 224,44	-1 663 798,63	904 270,14	1 026 794,64	122 524,50
Muut lainasaamiset	631 577,00	-631 577,00	0,00	3 456,00	3 456,00
Muut saamiset	96 338,48	-92 488,48	143 378,60	142 800,13	-578,47
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	41 100,45	0,00	120 651,61	121 930,48	1 278,87
Valtion toimeksiannot			62 728,07	62 728,07	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	41 100,45		57 298,67	58 498,54	1 199,87
Muut toimeksiantajien varat			624,87	703,87	79,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 719 183,69	-624 124,11	2 022 375,09	3 909 103,58	1 886 728,49
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00	28 857,11	229 423,88	200 566,77
Aineet ja tarvikkeet			28 857,11	229 423,88	200 566,77
Saamiset	1 441 339,78	-624 124,11	960 416,33	2 057 595,72	1 097 179,39
Pitkäaikaiset lainasaamiset	330 665,99	-330 665,99	0,00	298,94	298,94
Lyhytaikaiset saamiset	943 897,71	-293 458,12	788 345,04	1 775 015,09	986 670,05
Myyntisaamiset	645 677,02	-188 788,56	566 270,99	1 452 152,66	885 881,67
Lainasaamiset la	47 539,30	-47 539,30	0,00		0,00
Muut saamiset	250 681,39	-57 130,26	222 074,05	322 862,43	100 788,38
Siirtosaamiset	166 776,08		172 071,29	282 281,69	110 210,40
Rahoitusarvopaperit	5 879,60		26 163,43	26 266,97	103,54
Rahat ja pankkisaamiset	271 964,31		1 006 938,22	1 595 817,01	588 878,79
VASTAAVAA	23 883 725,69	-3 033 096,24	26 503 456,63	34 478 305,96	7 974 849,33
VASTATTAVAA	Vimpelin kunta	Eliminoinnit	Konserni yhteensä	Konserni yhteensä TP 2022	Muutos avaava tase 2023 vs TP 2023
OMA PÄÄOMA	11 126 036,52	-2 003 305,72	11 467 963,51	12 855 823,49	1 387 859,98
Peruspääoma	9 525 582,57	-1 344 684,97	9 525 582,57	10 969 570,99	1 443 988,42
Muut omat rahastot		-513 570,00	21 418,98	22 710,20	1 291,22
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	1 600 453,95	-145 050,75	1 920 961,96	953 562,60	-967 399,36
Tilikauden yli/alijäämä			0,00	909 979,70	909 979,70
VÄHEMMISTÖOSUUDET		318 399,07	318 399,07	366 970,45	48 571,38
POISTOERO					0,00
PAKOLLISET VARAUKSET				130 847,05	130 847,05
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	45 286,04	0,00	124 367,31	125 807,77	1 440,46
Valtion toimeksiannot			62 258,18	62 258,18	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	41 021,45		41 646,32	47 272,37	5 626,05
Muut toimeksiantojen pääomat	4 264,59		20 462,81	16 277,22	-4 185,59
VIERAS PÄÄOMA	12 712 403,13	-1 348 189,59	14 592 726,74	20 998 857,20	6 406 130,46
Pitkäaikainen	8 027 871,57	-1 009 782,29	8 882 707,12	13 714 890,18	4 832 183,06
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	7 840 220,00	-1 009 782,29	8 695 055,55	13 508 201,03	4 813 145,48
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma			0,00		0,00
Muut velat	187 651,57		187 651,57	187 651,57	0,00
Laskennalliset verovelat			0,00	19 037,58	19 037,58
Lyhytaikainen	4 684 531,56	-338 407,30	5 710 019,62	7 283 967,02	1 573 947,40
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	3 000 000,00		3 000 000,00	3 000 000,00	0,00
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma			631 577,00	1 237 830,85	606 253,85
Lainat muilta luotonantajilta	577 874,00		761 204,42	46 987,50	-714 216,92
Saadut ennakot	506,58		46 012,12	48 951,44	2 939,32
Ostovelat	765 115,49		813 728,32	1 369 822,96	556 094,64
Muut velat	52 423,74	-338 407,30	122 394,75	297 585,29	175 190,54
Siirtovelat	288 611,75		335 103,01	1 282 788,98	947 685,97
VASTATTAVAA	23 883 725,69	-3 033 096,24	26 503 456,63	34 478 305,96	7 974 849,33

Eliminoinnit yhteensä TP 2022	4441820,76
Eliminoinnit yhteensä avaava tase 2023	3033096,24
Erotus	1408724,52
Eliminoinnit EPSHP TP 2022	1370547,88
Eliminoinnit Eskoo TP 2022	38176,64
Yhteensä	1408724,52
Eliminointien erotus TP 2022 vs avaava tase 2023	0
Taseen muutos TP 2022 vs avaava tase 2023	7974849,33
Tase EPSHP eliminoiteineen TP 2022	5870370,44
Tase Eskoo eliminoiteineen TP 2022	613744,83
Yhteensä	6484115,27
Kunnan tase TP 2022	25374459,75
Kunnan avaava tase 2023	23883725,69
Erotus	1490734,06
Taseen muutos	7974849,33
Kunnan muutos, EPSHP ja Eskoo	7974849,33

Konsernin avaavan taseen muutos johtuu kokonaisuudessaan Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän poisjäämisestä sekä avaavan taseen muutoksista johtuen hyvinvointialueelle siirtyneistä omaisuuseristä, jotka on kuitattu peruspääomaa vastaan.

5.4.2.3. *Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua*

Pitkäaikaiset velat		
	2023	2022
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 950 850,00	3 528 722,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	2 950 850,00	3 528 722,00

5.4.2.4. Vieras pääoma, erittely

Vieras pääoma				
	2023		2022	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		92 458,90		61 450,20
Muut velat ja liittymismaksut				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat				14,03
Muut velat ja liittymismaksut				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat ja liittymismaksut				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Vieras pääoma yhteensä		92 458,90		61 464,23

5.4.2.5. Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukul. jaksotukset	311 492,67	319 246,59	311 492,67	319 246,59
Korkojaksotukset	29 103,35	12 559,59	29 103,35	12 559,59
Muut menojäämät	48 803,27	950 982,80	580,16	3 551,21
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	389 399,29	1 282 788,98	341 176,18	335 357,39
Siirtovelat yhteensä	389 399,29	1 282 788,98	341 176,18	335 357,39

5.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

5.5.1. Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	1 914 093,24	2 027 466,91
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	211 814,50	237 031,70
	0,00	0,00	2 125 907,74	2 264 498,61

Liitetieto-ohje "Jos vastuusitoumuksen kohteena oleva velka tai velvoite sisältyy jo täysimääräisenä konsernitaseen velkoihin tai pakollisiin varauksiin, ei ko. vastuusitoumusta esitetä enää konsernitaseen vastuusitoumusten liitetiedoissa

5.5.2. Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	22 158 160	20 864 624
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	17 638	12 066

5.5.3. Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Koronvaihtosopimus				
<i>nimellisarvo</i>	0	1 731 358,20 €	0	0
<i>käypä arvo</i>	0	-35 569,56 €	0	0

Koronvaihtosopimukset olivat vuonna 2022 sairaanhoitopiirille kuuluvia. Kun EPSHP poistunut konsernista, koronvaihtosopimuksia ei enää ole.

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut yhteensä	7 458,87	258 648,64	25 897,75	33 038,26
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	3 539,02	70 950,75	12 064,61	15 741,87
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships)				
- sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet				

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta. Vuokravastuiden vähentymisessä näkyy hyvinvointialueuudistus.

5.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota ja koskevat liitetiedot

Tulosalue	Virka- ja toiminimike	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	
Hallinto	YLEISHALLINTO							
	Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1	1	
	HALLINTO JA TALOUS							
	Hallinto- ja talousjohtaja	1	1	1	1,5	1	1	
	Hallintosihtööri	1	1	1	1	1	1	
	Laskentasihtööri	1	1					
	Palvelusihtööri	1	1					
	Taloussihtööri			1	1	1	1	
	Viestintäsihtööri			1	1	1	1	
	Tekninen toimi	HALLINTO						
Tekninen johtaja / rakennustarkastaja		1	1	1	1	1	1	
Toimistosihtööri		2	2	2	2	2	2	
Kiinteistösihtööri, asunnot *			1	1	1	1	1	
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALVONTA								
Ympäristösihtööri ym.		1	1	1	1	1	1	
PUHDISTUS- JA RAVITSEMUSPALVELUT								
Rav. - ja puhdistusp. esimies				1	1	1	1	
Ravitsemispalveluesimies		1	1					
Vastaava suurtalouksen ravitsemistyöntekijä		1	1	1	1	1	1	
Suurtalouksen		4	4					
Ravitsemistyöntekijä		3,5	3,5	4	4	4	4	
Tiiminvetäjä		0,5	0,5					
Laitoshuoltaja		12	12	7	7	7	7	
TILAPALVELU								
Kiinteistöinsinööri		-	-	1	1	1	1	
Kunnanmestari		1	1					
Ammattimies		7	6	6	6	6	6	
Kirvesmies			1	1	1	1	1	
LIIKUNTAPAİKAT								
Liikuntapaikkojen hoitaja		2	2	2	2	2	2	
YHDYSKUNTAPALVELUT								
Yhdyskuntapalvelujen päällikkö				1	1	1	1	
Kunnallistekniikan palveluvastaava		0,5	0,5	0,5				
Vesi- ja viemärlaitoksenhoitaja		1	1	1	1	1	1	
Viemärlaitoksen hoitaja		1	1	1	1	1	1	
VAPAA-AIKAPALVELUT								
Vapaa-aikatoimi		Vapaa-aikasihtööri	1	1	1	1	1	1
		Nuoriso-ohjaaja-liikunnanohjaaja		1	1	1	1	1
			44,5	47,5	38,5	38,5	38	38

Henkilöstökulut	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	1 642 825,92	1 918 569,43
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	436 470,80	405 361,72
Muut sivukulut	39 227,65	50 465,68
Henkilöstökorvaukset	-32 793,34	-58 639,48
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2 085 731,03	2 315 757,35
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	143 600,24	87 895,24
Henkilöstökulut yhteensä	2 085 731,03	2 315 757,35

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2023	2022
Suomen Kristillisdemokraatit ry/Vimpelin paikallisosasto	101,00	78,50
Vasemmistoliitto ry/Vimpelin paikallisosasto	344,50	423,00
Kansallinen Kokoomus ry/Vimpelin paikallisosasto	299,25	522,75
Vimpelin Perussuomalaiset	284,00	316,99
Haloo Vimpeli	695,20	768,25
Etelä-Pohjanmaan Vihreät ry	0,00	0,00
Suomen Keskusta ry/Vimpelin paikallisosasto	650,00	692,90
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 373,95	2 802,39

Tilintarkastuspalkkiot	2023	2022
KPMG Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	4 120,00	2 815,00
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin palkkiot	3 519,00	29 16,00
Muut palkkiot		2 350,00
Palkkiot yhteensä	7 639,00	8 081,00

ARVONLISÄVERON PALAUTUSVASTUU 31.12.2023

Hallinto ja laitosrakennukset

Hyödyke	Nimi	Rakennus- vuosi	Rakennuskustan- nus	Alv-vastuu koko summa	Päättyy	
777	Vimpelin palvelukeskus	2015	6 064 342,91	1 358 881,69	2024	135 888,17
781	Aapiskujan liikuntasalin lattiap.	2015	21 149,60	3 680,12	2024	368,02
782	Liikuntahallin peruskorjaus	2015	15 649,03	4 973,67	2024	497,37
806	Yhteiskoulun kellaritilojen korjaukset	2016	124 165,52	29 115,76	2025	5 823,16
818	Yhteiskoulun ikkunoiden uusiminen	2017	53 420,95	12 821,03	2026	3 846,30
820	Kirjaston hissi	2017	27 357,16	6 565,73	2026	1 969,71
851	Metsätarhan päiväkotikielinen	2019	64 312,19	15 004,64	2028	7 502,35
852	Mirjanpellon peruskorjaus	2019	131 186,15	32 367,55	2028	16 183,80
854	Yhteiskoulun vesikaton uusim.	2019	35 124,54	8 194,84	2028	4 097,45
855	Toimela väestötilojen rakentaminen	2019	61 369,35	13 109,72	2028	6 554,90
878	Rantakylän ent. koulun peruskorjaus	2020	25 461,08	5 870,44	2029	3 522,24
880	Intervallios peruskorjaus 1 vaihe	2020	1 438 649,48	349 122,12	2029	209 473,26
883	Paloas ovien ja vesikaton uusim.	2020	55 936,38	12 896,25	2029	7 737,72
907	Metsätarhan päiväkodin muutostyöt/pk	2021	15 663,68	3 594,61	2030	2 516,22
908	Yhteiskoulun kellaritil. korjaus	2021	35 434,17	8 132,38	2030	5 692,68
909	Intervallios peruskorjaus 2. vaihe	2021	923 970,03	173 883,16	2030	121 718,24
925	Toimela peruskorjaus	2022	61 844,70	14 078,29	2031	11 262,64
927	Aapiskujan koulun väistötila	2022	535 734,91	121 563,47	2031	97 250,80
941	Nuorisotalon remontti	2022	45 969,70	11 027,74	2031	8 822,24
956+995	Liikuntahallin peruskorjaus	2023	402 747,38	90 549,05	2032	81 494,19
957+966	Lehtimäen kiinteistön peruskorjaus	2023	18 018,24	2 915,37	2032	2 624,22
962	Nuorisotalon remontti	2023	56 322,38	2 123,18	2032	1 910,88
963	Työpaja Apajan peruskorjaus	2023	59 475,51	13 385,82	2032	12 047,22
964	Rantakylän koulun peruskorjaus	2023	630 233,34	140 784,96	2032	126 706,50
970	Aapiskujan koulun väistötila II	2023	60 236,08	12 187,92	2032	10 969,11
992	Venla ja Väinö -koti palo-ovet	2023	11 322,07	2 359,15	2032	2 123,28
Arvonlisäveron palautusvastuu 31.12., kunta					Yhteensä	650 727,27

6. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö

TULOSLASKELMA	2023		2022	
Liikevaihto		681 652,76		737 015,79
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut		-299 546,04		-290 338,24
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-117 957,37		-123 767,31	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-181 588,67		-166 570,93	
Henkilöstökulut		-184 434,01		-111 888,86
Palkat ja palvelut	-142 201,85		-95 691,02	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-38 559,08		-17 867,46	
Muut henkilösivukulut	-3 673,08		1 669,62	
Poistot ja arvonalentumiset		-240 024,85		-251 904,68
Suunnitelman mukaiset poistot	-224 128,52		-245 836,98	
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut	-15 896,33		-6 067,70	
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-42 352,09		82 883,83
Rahoitustuotot ja -kulut		-48 307,84		-48 307,84
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot	0,05		-0,18	
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-48 307,84		-48 307,84	
Muut rahoituskulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-90 659,93		34 575,99
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-90 659,93		34 575,99
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-90 659,93		34 575,99

- korvaus peruspääomasta 2 %

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö

TASE			
VASTAAVAA	01.01.2023	31.12.2023	Muutos
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 297 360,89	2 291 446,21	-5 914,68
Aineettomat oikeudet	8 592,34	6 398,50	-2 193,84
Aineettomat oikeudet	8 592,34	6 398,50	-2 193,84
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	2 288 768,55	2 285 047,71	-3 720,84
Maa- ja vesialueet	67 809,11	67 809,11	0,00
Rakennukset	0,00	0,00	0,00
Kiinteä laitteet ja rakenteet	2 196 439,00	2 148 024,42	-48 414,58
Koneet ja kalusto	1 172,75	64 067,50	62 894,75
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	23 347,69	5 146,68	-18 201,01
VAIHTUVAT VASTAAVAT	829 395,81	740 025,82	-89 369,99
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Saamiset	829 395,81	740 025,82	-89 369,99
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	0,00
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	829 395,81	740 025,82	-89 369,99
Myyntisaamiset	229 005,93	198 357,32	-30 648,61
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	600 389,88	541 668,50	-58 721,38
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 126 756,70	3 031 472,03	-95 284,67

VASTATTAVAA	01.01.2023	31.12.2023	Muutos
OMA PÄÄOMA	2 875 674,88	2 785 014,95	-90 659,93
Peruspääoma	2 415 391,88	2 415 391,88	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	460 283,00	460 283,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-90 659,93	-90 659,93
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET			
VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Poistoero	0,00	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Eläkevaraukset	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA	251 081,82	246 457,08	-4 624,74
Pitkäaikainen	187 651,57	187 651,57	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00
Muut velat	187 651,57	187 651,57	0,00
Lyhytaikainen	63 430,25	58 805,51	-4 624,74
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	63 430,25	58 805,51	-4 624,74
Muut velat	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat			0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 126 756,70	3 031 472,03	-95 284,67
Korvaus peruspääomasta 2 %			

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö

RAHOITUSLASKELMA	2023		2022	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-42 352,09		82 883,83	
Poistot ja arvonalentumiset	224 128,52		245 836,98	
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 307,84		-48 307,84	
Satunnaiset erät				
Tuloverot				
Tulorahoituksen korjauserät		133 468,59		280 412,97
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-218 213,84		-9 440,11	
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot				-9 440,11
Toiminnan ja investointien rahavirta		-84 745,25		270 972,86
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys kunnalle				
Antolainasaamisten lisäys muilta				
Antolainasaamisten vähennys kunnalta				
Antolainasaamisten vähennys muilta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta				
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta				
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos kunnalta	58 721,38		-571 756,67	
Saamisten muutos muilta	30 648,61		292 246,67	
Saamisten muutos				
Korottomien velkojen muutos kunnalta				
Korottomien velkojen muutos muilta	-4 624,74		8 537,14	
Rahoituksen rahavirta		84 745,25		-270 972,86
Rahavarojen muutos				
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12				
Rahavarat 1.1				

LIIKETOIMINNAN TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot		
Liiketoiminnan myyntituotot	336,85	10 325,47
Muut suoritteiden myyntituotot	374 675,62	813 936,48
Myyntituotot	375 012,47	824 261,95
Tuet ja avustukset	1 336,56	5 586,48
Muut toimintatuotot		
Vuokratuotot	249 943,05	232 236,54
Muut toimintatuotot	0,00	0,00
Muut toimintatuotot	249 943,05	232 236,54
Toimintatuotot	626 292,08	1 062 084,97
Toimintakulut		
Palkat ja palkkiot	-168 424,84	-356 802,56
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-46 366,70	-66 589,14
Muut henkilösivukulut	-4 301,00	-8 836,41
Henkilöstökorvaukset	2 036,54	952,59
Henkilösivukulut	-48 631,16	-74 472,96
Henkilöstökulut	-217 056,00	-431 275,52
Palvelujen ostot		
Muiden palvelujen ostot	-56 518,67	-152 931,13
Ostot tilikauden aikana	-166 432,62	-303 017,92
Muut toimintakulut		
Vuokrat	-177 294,15	-212 986,91
Muut toimintakulut	-26,98	-80,00
TOIMINTAKULUT	-617 328,42	-1 100 291,48
TOIMINTAKATE	8 963,66	-38 206,51
VUOSIKATE	8 963,66	-38 212,51
Suunnitelman mukaiset poistot	-25 935,47	-28 027,16
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-16 971,81	-66 239,67

Kunnan, joka harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa, on pidettävä tästä erillistä kirjanpitoa.

Liiketoiminnan tuloslaskelma sisältää liiketoiminnan kiinteistöt sekä yhteiskoulun ateriapalvelun valmistuksen.

Vuonna 2022 liiketoiminnan tuloslaskelmaan sisältyi Toimelan keittiö, jonka toiminta siirtyi vuoden 2023 alusta hyvinvointialueelle.

7. YHTEENVETO YHTEISTOIMINTAKUSTANNUKSISTA

Yhteenveto yhteistoimintakustannuksista (Alajärvi)

Maaseututoimi ja sivistystoimi

	TP 2022	TA 2023	TA 2023 + muutos	TP 2023	Tot. % TA 2023	Muutos € TP23/TA23	Muutos- %
Maaseututoimi							
Maataloustoimen hallinto	7 078	8 072	8 072	6 652,00	82,4	-1 420	-21,3
Maatalouden tuki ja viranomaistehtävät	38 040	41 559	41 559	38 717,00	93,2	-2 842	-7,3
Maaseutupalv. kehittäminen	5 480	6 983	6 983	5 836,00	83,6	-1 147	-19,7
Maaseututoimi yht.	50 598	56 614	56 614	51 205,00	90,4	-5 409	-10,6
Sivistyslautakunta							
Sivistystoimen projektit							
Perhepäivähoito	108 895	70 603	70 603	52 294,34	74,1	-18 309	-35,0
Erityisvarhaiskasvatus	23 242	43 430	43 430	45 771,98	105,4	2 342	5,1
Päiväkotihoido	752 996	749 214	652 707	742 913,11	113,8	90 206	12,1
Kotihoidontuki	62 332	61 619	61 619	71 762,93	116,5	10 144	16,5
Esi- ja perusopetus	3 145 649	3 428 605	3 428 605	3 342 982,14	97,5	-85 623	-2,5
Kuraattoritoiminta	68 229						
Vimpelin lukio	206 042	337 205	195 211	207 668,19	106,4	12 457	6,4
Musiikkiopisto	81 186	70 135	70 135	70 550,14	100,6	415	0,6
Kansalaisopisto	38 001	44 316	44 316	31 558,22	71,2	-12 758	-28,8
Kirjastopalvelut	240 175	219 417	219 417	226 610,38	103,3	7 193	3,3
Nuorisotoimi	19 724	31 721	31 721	27 579,36	86,9	-4 142	-13,1
Yhteisöllinen opiskelijahuolto		12 062	12 062	3 267,12	27,1	-8 795	-72,9
Sivistysltk yht.	4 746 469	5 068 327	4 829 826	4 822 957,91	99,86	-6 868	-0,1
Perusturvalautakunta							
Hallinto + projektit	7 319						
Vast.otto ja terv.neuvonta	1 449 606						
Erikoissairaanhoido	3 805 704						
Suun terveydenhoito	324 890						
Eläinlääk.+ ymp.terv.h.	60 097						
Kuntoutus	197 228						
Hoito- ja hoiva	3 642 864						
Aikuisten palvelut	606 314						
Perhepalvelut	401 774						
Vammaispalvelu	1 224 185						
Perusturvaltk yht.	11 719 981						
Kaikki lautakunnat yhteensä	16 517 048	5 124 941	4 886 440	4 874 163	99,7	-12 277	-0,3

8. LUETTELOT JA SELVITYKSET

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Tilikautena 1.1.- 31.12.2023 on käytetty seuraavia kirjanpitokirjoja:

Pääkirja

Päiväkirja

Talousarvion toteutuminen

Tuloslaskelma

Tase

Rahoituslaskelma

Tositesarjat 2023

Avaussaldojen muutokset	001	000001-000005
Muistiotositteet	002	001201-001608
Vyörytykset	007	007001-007193
Käyttöomaisuusviennit	010	010001-010033
Tilinpäätössimulointi (KKTPA)	019	001101-001102
Sähköinen kierrätys	030	300001-305254
Ostoreskontra/suoritukset	040	040001-040261
Yleislaskutus	101	110000-110193
Vuokralaskutus	104	140001-140844
Yhteislautakuntien laskutukset	110	108201-108612
Vesi- ja jätevesimaksut	143	700001-706108
Vesi- ja jätevesimaksut sis	144	900001-900037
Myyntireskontran viitesuoritukset	151	151001-151538
Myyntireskontran suorakirjaukset	153	154001-154148
Myyntiresk. Intrumin viitesuoritukset	155	155001-155075
Myyntiresk. Intrumin suoritukset	156	157001-157024
Rakennusvalvonta/Vimpeli	177	177001-177056
Palkat ja palkkiot	310	310001-310023
Tiliotekirjaukset(maksuliikenneohjelmasta)	201	201001-201682

Käyttötalouden toteutuminen sitovuustasolla						
(ulkoinen/sisäinen)						
	TA 2023	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Keskusvaalilautakunta						
Toimintatuotot	3 800		3 800,00	5 244,00	-1 444,00	138,0
Toimintakulut	-7 880		-7 880,00	-8 826,81	946,81	112,0
Toimintakate	-5 026		-4 080,00	-3 582,81	-497,19	87,8
Tarkastuslautakunta						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-12 694		-12 694,00	-11 507,51	-1 186,49	90,7
Toimintakate	-12 694		-12 694,00	-11 507,51	-1 186,49	90,7
Kunnanhallitus						
Toimintatuotot	49 460		49 460,00	107 548,24	-58 088,24	217,4
Toimintakulut	-6 383 156		-6 383 156,00	-6 129 218,58	-253 937,42	96,0
Toimintakate	-6 333 696		-6 333 696,00	-6 021 670,34	-312 025,66	95,1
Vapaa-aika- ja kultt.toim. ltk						
Toimintatuotot	43 707		43 707,00	58 355,71	-14 648,71	133,5
Toimintakulut	-268 664		-268 664,00	-273 533,43	4 869,43	101,8
Toimintakate	-224 957		-224 957,00	-215 177,72	-9 779,28	95,7
Tekninen lautakunta						
Toimintatuotot	4 196 137		4 196 137,00	4 309 253,05	-113 116,05	102,7
Toimintakulut	-4 170 182		-4 170 182,00	-4 535 203,76	365 021,76	108,8
Toimintakate	25 955		25 955,00	-225 950,71	251 905,71	-870,5
Rahoitus						
Toimintatuotot						
Toimintakulut				-8,31	-8,31	
Verotulot	6 547 000		6 547 000,00	6 383 501,14	163 498,86	103,8
Valtionosuudet	1 773 224		1 773 224,00	1 786 605,00	-13 381,00	100,8
Rah.tuotot- ja kulut	-140 629		-140 629,00	-222 331,68	81 702,68	158,1
Vuosikate	8 179 595		8 179 595,00	7 947 766,15	231 828,85	97,2
VIMPELIN KUNTA						
Toimintatuotot	4 293 104		4 293 104,00	4 480 401,00	-187 297,00	104,4
Toimintakulut	-10 842 576		-10 842 576,00	-10 958 298,40	115 722,40	101,1
Toimintakate	-6 549 472		-6 549 472,00	-6 477 897,40	-71 574,60	98,9
Verotulot	6 547 000		6 547 000,00	6 383 501,14	163 498,86	97,5
Valtionosuudet	1 773 224		1 773 224,00	1 786 605,00	-13 381,00	100,8
Rahoitustuotot- ja kulut	-140 629		-140 629,00	-225 270,50	84 641,50	160,2
Vuosikate	1 630 123		1 630 123,00	1 466 938,24	163 184,76	90,0
Poistot ja arvonalentumiset	-954 871		-954 871,00	-1 000 963,64	46 092,64	104,8
Satunn. tuotot ja kulut						
Tilikauden yli-/alijäämä	675 252		675 252,00	465 974,60	209 277,40	69,0

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

VIMPELIN KUNNANHALLITUS

Vimpelissä 25. päivänä maaliskuuta 2024

Hannu Särkinen
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Marko Timo
kunnanhallituksen I varapuheenjohtaja

Markku Lapinkorpi
kunnanhallituksen II varapuheenjohtaja

Anita Ammesmäki
kunnanhallituksen jäsen

Juha Kamppila
kunnanhallituksen jäsen

Susanna Moskajärvi
kunnanhallituksen jäsen

Eija Rannanpää
kunnanhallituksen jäsen

Sam Leijonanmieli
Kunnanjohtaja

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Seinäjoki ____. päivänä toukokuuta 2024

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisö

Helena Järvenpää
Tilintarkastaja, HT, JHT